



Po naših občinah

Ptuj • Koliko povezav občin si bomo še izmislili?

➔ **Stran 6**



Po naših občinah

Juršinci • Načrti in projekti, da te kap

➔ **Stran 7**



Po naših občinah

Leskovec • Razočaranje nekega podjetnika

➔ **Stran 10**



Ptuj, petek,
30. oktobra 2009
letnik LXII • št. 85
odgovorni urednik:
Jože Šmigoc
cena: 1,20 EUR
Natisnjenih:
12.000 izvodov
ISSN 7704-01993

Štajerski TEDNIK

Spodnje Podravje • Prazničnim dnevom naproti

V znamenju tisočerihih spominov, cvetov in sveč

Pred nami je praznični vikend spominov, saj se bomo jutri, na zadnji oktobrski dan, spomnili reformatorjev, v nedeljo pa bomo prvi novembrski dan posvetili spominu na vse mrtve.

MCK TRGOVINA, MONTAŽA

- vodovod
- centralna kurjava
- plinske instalacije
- kopalniška oprema
- keramične ploščice

d.o.o. www.mckdoo.si

OBRTNA CONA NOVI JORK, Nova vas pri Markovcih 103, tel.: 754 00 90

RADIOPTUJ
89,8 • 98,2 • 104,3
www.radio-ptuj.si

TV OKNO

Robert Furjan
»Kdorkoli bo prevzel klub, bo moral poskrbeti le za obveznosti od 19. 10. 2009 dalje!«

Robert Furjan • »Kdorkoli bo prevzel klub, bo moral poskrbeti le za obveznosti od 19. 10. 2009 dalje!«

➔ **Stran 16**



Nogomet • Remi v senci Mladenovičevega zastoja srca

➔ **Stran 15**

**petkova
izdaja**

Jutrišnji dan reformacije je državni praznik, posvečen zgodovinski vlogi Martina Lutera, ki je 31. oktobra 1517 v nemškem Wittenbergu s 95 tezami o prenovi nastopil proti katoliški cerkvi, in usodni vlogi slovenskih reformatorjev za razvoj slovenstva. Najbolj znani slovenski protestanti so Primož Trubar, ki je leta 1550 izdal prvo slovensko knjigo, ter Jurij Dalmatin in Adam Mohorič, ki sta izdala prvi slovenski prevod biblije in prvo slovensko slovnico.

Na pokopališčih in ob spominskih obeležjih pa se te dni po vsej domovini vrstijo številne spominske slovesnosti in komemoracije ob dnevu spomina na vse mrtve. V organizaciji Zveze borcev in drugih rodoljubnih organizacij bodo občinske in državne delegacije položile vence, za vernike pa bodo ob prazniku vseh svetnikov pripravili številne mašne daritve in slovesnosti.

-OM



Foto: Martin Ozmeč

Sp. Podravje • V pričakovanju razpisa RRP

S katerimi projekti do denarja?

Jeza županov in občinskih vodstev zaradi zavlčevanja petega javnega razpisa za regionalne razvojne projekte, ki bi se po pravilih moral zgoditi že v prvi polovici tega leta, a ga še vedno ni, narašča iz dneva v dan. V vseh občinah so namreč že pripravili projekte, ki jih bodo prijavili, in zdaj samo še čakajo na dan, ko bo težko pričakovani razpis končno ugledal luč sveta. Predvidoma naj bi se to zgodilo naslednjo pomlad, čeprav datuma ne upa napovedati nihče.

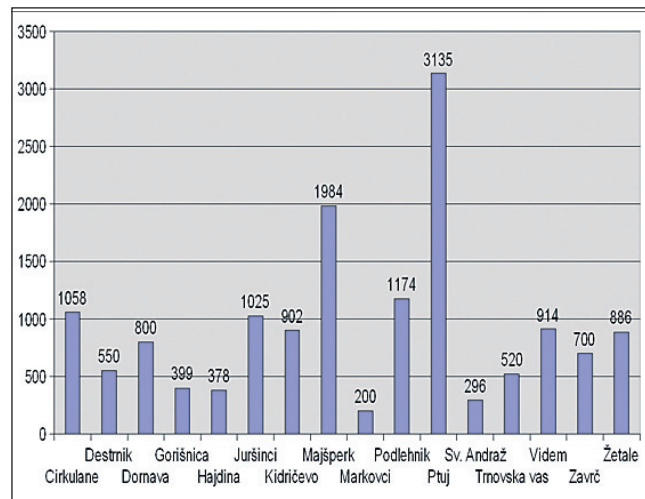
Resnici na ljubo je sicer treba priznati, da se v kar nekaj občinah prav v teh dneh krepko trudijo še za pridobitev vse potrebne dokumen-

tacije, med katero spada tudi gradbeno dovoljenje, tako da jim zamuda pri objavi razpisa pride kar prav. Eden poglobitih razlogov za tako pozno

pripravo dokumentov pa je predvsem v tem, da so župani nekaterih občin kar dolgo verjeli, da se ne bo uresničila napoved o novih kriterijih razpisa, po katerih novogradnja cest ne bo možno več prijaviti na ta razpis. Tako se je pač začelo precej pozno iskati in delati na drugih projektih, s katerimi bodo občine lahko počrpale preostala (zanje predvidena in rezervirana) sredstva iz tega programa.

Nabor projektov posameznih občin Spodnjega Podravja do leta 2012 zdaj ni več skrivnost: večinoma gre za gradnje kanalizacijskih mrež, nekaj pa je tudi vrtcev in dvoran.

➔ **Stran 2**



Ormož • Skupaj s Pomurci

Kdo bo izkoristil možnosti?

Zakon o razvojni podpori pomurski regiji v obdobju 2010–2015 je bil sprejet 22. oktobra v Državnem zboru RS kot neke vrste interventni zakon. Priznati je treba, da je ormoškemu poslancu Viliju Trofeniku z uvrstitvijo treh občin z Ormoškega v zakon uspel veliki met, ki bo dal okolju nove razvojne možnosti. Konec koncev gre za več milijonov evrov.

Trofenik je povedal, da je zakon neke vrste reakcija na stanje v Pomurju in je že povzročil vrsto različnih reakcij v DZ in po Sloveniji. Sprejemanje zakona je bilo specifično, saj je bil sprejet v četrtek ob dveh zjutraj, čeprav se je seja odbora začela že v sredo in je bila vmes večkrat prekinjena. Okoli zakona so potekala

intenzivna koalicijska usklajevanja, od torka zjutraj jih je bilo menda kar pet. Vodil jih je Vili Trofenik kot predsednik matičnega delovnega telesa. Na koncu je zakon le uspelo razširiti na celotno Prelekijo, na območje nekdanje občine Ormož.

➔ **Stran 3**



Foto: vi

Spodnje Podravje • V pričakovanju petega razpisa za regionalne razvojne projekte

S katerimi projekti bodo kandidirale posamezne občine

Jeza županov in občinskih vodstev zaradi zavlačevanja petega javnega razpisa za regionalne razvojne projekte (RRP), ki bi se po pravilih moral zgoditi že v prvi polovici tega leta, a ga še vedno ni, narašča iz dneva v dan. V vseh občinah so namreč že pripravili projekte, ki jih bodo prijavi, in zdaj samo še čakajo na dan, ko bo težko pričakovani razpis končno ugledal luč sveta. Predvidoma naj bi se to zgodilo naslednjo pomlad, čeprav datuma ne upa napovedati nihče.

Resnici na ljubo je sicer treba priznati, da se v kar nekaj občinah prav v teh dneh krepko trudijo še za pridobitev vse potrebne dokumentacije, med katero spada tudi gradbeno dovoljenje, tako da jim zamuda pri objavi razpisa pride kar prav. Eden poglavitnih razlogov za tako pozno pripravo dokumentov pa je predvsem v tem, da so župani nekaterih občin kar dolgo verjeli, da se ne bo uresničila napoved o novih kriterijih razpisa, po katerih novogradenj cest ne bo možno več prijaviti na ta razpis. Tako se je pač začelo precej pozno iskati in delati na drugih projektih, s katerimi bodo občine lahko počrpale preostala (zanje predvidena in rezervirana) sredstva iz tega programa.

Nabor projektov posameznih občin Spodnjega Podravja

do leta 2012 zdaj ni več skrivnost: večinoma gre za gradnje kanalizacijskih mrež, nekaj pa je tudi vrtcev in dvoran.

Občina **Cirkulane** je tako za peti razpis RRP pripravila dva projekta: in sicer izgradnjo večnamenskega športno-turističnega centra (dvorane) v vrednosti 2,2 milijona evrov in projekt izgradnje kanalizacije Cirkulane–Pristava v vrednosti 674.000 evrov. Za dvorano predvideva iz razpisa v letih 2010 in 2011 pridobiti dobrih 606.000 evrov sofinancerskega deleža iz RRP, za kanalizacijski sistem pa v treh letih (od 2010 do 2012) 452.000 evrov.

Občina **Destrič** bo na razpis startala s projektom izgradnje kanalizacije Vintarovci–Janežovski Vrh v ocenjeni vrednosti slabih 932.000 evrov, iz blagajne RRP pa si obeta počrpati v dveh letih nekaj manj



Foto: SM

Večina spodnjepodravskih občin je za težko pričakovan peti razpis RRP pripravila projekte izgradnje kanalizacijskih mrež.

kot 550.000 evrov.

Občina **Dornava** bo na razpis prijavila izgradnjo vaške kulturne dvorane v vrednosti 1,040 milijona evrov, računa pa na 800.000 evrov iz RRP v letih 2011 in 2012.

Občina **Gorišnica** bo nadaljevala izgradnjo kanalizacijskega sistema; na peti razpis ima namreč pripravljen projekt sekundarne kanalizacije Formin v skupni vrednosti 864.000 evrov, obeta pa si pridobiti 399.000 evrov v enkratnem znesku v naslednjem letu.

Občina **Hajdina** bo prav tako kandidirala s projektom izgradnje sekundarne kanalizacije in male čistilne naprave v vrednosti 610.000 evrov, sofinanciranje v skupni vrednosti 387.000 evrov pa načrtuje v letih 2011 in 2012.

Občina **Juršinci** se na razpis pripravlja s projektom obnove kulturne dvorane v vrednosti 1,206 milijona evrov, delež iz RRP naj bi znašal skupno 1,025 milijona evrov v letih 2010 in 2011.

Občina **Kidričevo** se na peti razpis namerava prijaviti s projektom izgradnje sekundarne kanalizacije v predvideni vrednosti 1,062 milijona evrov, iz blagajne RRP pa pričakuje skupno 902.000 evrov v treh letih, od 2010 do vključno 2012.

Krepak zalogaj si je zadala občina **Majšperk**; njihov projekt izgradnje kulturno-poslovnega centra je namreč finančno težak skoraj 5 milijonov evrov, delež, ki ga pričakuje iz naslova RRP, pa znaša 1,89 milijona evrov, večinoma v letih 2010 in 2011, nekaj malega (94.000 evrov) pa še leta 2012.

Občina **Markovci** bo kandidirala s projektom izgradnje sekundarne kanalizacije v Bukovcih in Stojncih; projekt je ocenjen na 2,5 milijona evrov, računajo pa na (borih) 200.000 evrov sofinancerskega deleža iz regionalne razvojne blagajne.

Občina **Podlehnik** bo na razpis prijavila izgradnjo nizkoenergetskega vrtca v predvideni vrednosti 1,350 milijona

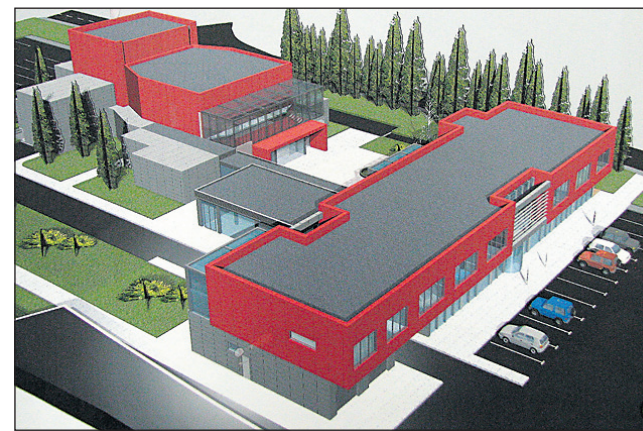


Foto: SM

Nekaj občin se na razpis namerava prijaviti s projekti obnove ali izgradnje večnamenskih (kulturnih, športnih) dvoran oz. centrov; med njimi ima finančno "najtežji" projekt (če se izvzame Mestna občina Ptuj) **Majšperk**, ki vrednost izgradnje centra (na posnetku je idejni projekt) ocenjuje na debelih 5 milijonov evrov.

evrov, predvideva pa pridobiti kar 1,174 milijona evrov razvojnega denarja; večino v naslednjem letu, nekaj pa še leta 2011.

Mestna občina **Ptuj** ima za razpis pripravljene tri projekte v skupni vrednosti 18,5 milijona evrov. Prvi projekt je izgradnja vrtca Mačice v vrednosti 4,850 milijona evrov, zanj namerava pridobiti 1,250 milijona evrov v letih 2010 in 2011. Drugi projekt nosi naslov Grajska žitnica Ptuj – kulturna dvorana, ocenjen je na okroglih 10 milijonov evrov, sofinancerski delež iz RRP pa naj bi znašal dobrih 1,588 milijona evrov, razporejenih v letih 2010 in 2011. Tretji projekt je izgradnja prve faze sekundarne kanalizacije Ptuj v ocenjeni vrednosti 3,650 milijona evrov, predviden sofinancerski delež pa znaša 297.000 evrov v naslednjem letu.

Občina **Sv. Andraž** v Slo-

venskih goricah bo na razpis startala s projektom kanalizacije Vitomarci–Drbetinci v ocenjeni vrednosti nekaj manj kot 751.000 evrov, nadeja pa se slabih 296.000 evrov sofinanciranja v celoti v letu 2011.

Občina **Trnovska vas** bo na razpis prijavila projekt mreže kolesarskih poti v ocenjeni vrednosti 610.000 evrov, iz razpisa oz. blagajne RRP pa pričakuje dobrih 520.000 evrov sofinancerskega deleža v letih 2010 in 2011.

Občina **Videm** ima za peti razpis pripravljena dva projekta v skupni vrednosti 1,310 milijona evrov; prvi je ureditev obrtne cone v predvideni vrednosti 690.000 evrov, za katerega načrtuje pridobiti dobrih 480.000 evrov iz RRP (levji delež v letu 2010, nekaj pa še v 2011). Drugi projekt pa je izgradnja sekundarnega kanalizacijskega omrežja v Vidmu v višini 620.000 evrov, zanj pa predvideva pridobiti 434.000 evrov težak sofinancerski delež v letih 2011 in 2012.

Občina **Zavrč** je za kandidaturo pripravila izgradnjo kanalizacije Goričak–Hrastovec v vrednosti 872.000 evrov, računa pa na dobrih 700.000 »razvojnih« evrov, največ v letu 2010, nekaj pa še v letu 2011.

Občina **Žetale** je za razpis predvidela dva projekta v skupni vrednosti kar 1,310 milijona evrov; prvi projekt je izgradnja vrtca v vrednosti 690.000 evrov, za katerega upa na 586.400 evrov iz regionalne blagajne v letu 2010. Drugi projekt pa je rekonstrukcija večnamenske dvorane v višini 620.000 evrov, za kar računa na 300.000 evrov sofinanciranja v letu 2011.

Uvodnik

Razvojni milijoni za Ormož

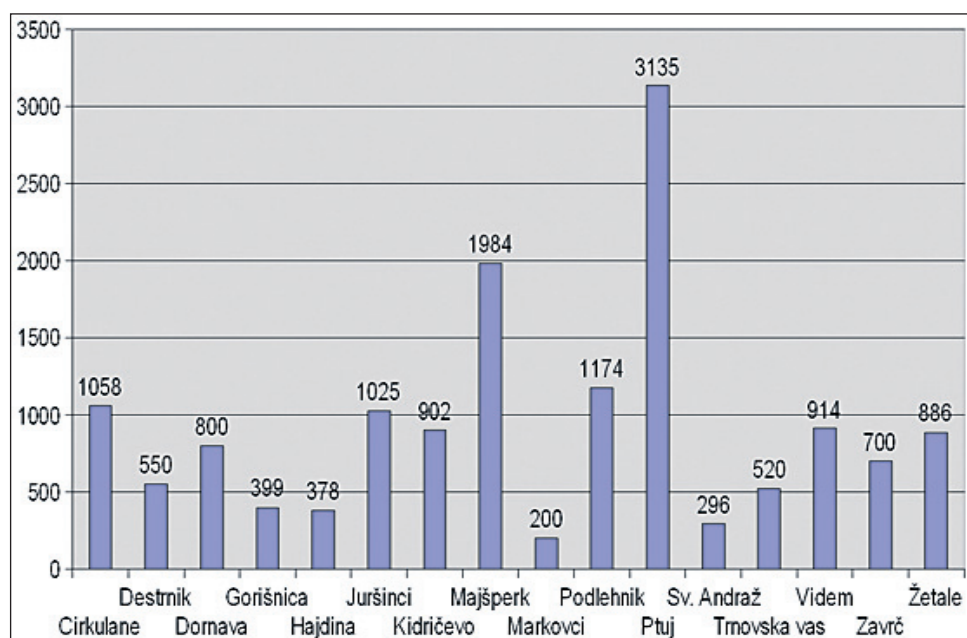


Od minulega tedna je jasno: Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi so zajeti v Zakonu o razvojni podpori pomurski regiji v obdobju 2010–2015. K uspehu je pripomoglo sodelovanje v Območnem razvojnem programu za Prelekijo. Po dolgem času samih negativnih, slabih in depresivnih novic, da gre v Ormožu vse h koncu, da se zapira ta in ona tovarna, da ena politična zdraha prerašča v drugo, le nekaj spodbudnega. Ormožu se odpirajo možnosti, da se obrne negativni trend in da začnejo stvari iti navzgor.

Zagotovljeni trije milijoni za spodbujanje konkurenčnosti so veliko denarja za območje, ki je navajeno shajati z malo. Seveda si nihče ne zna natančno predstavljati, kako naj bi bili uporabljeni. Prvi pomisleki so seveda ti, da bo treba na njih paziti, da jih ne "pojejo" razne analize in projekti, za konkretne zaposlitve, ki so namenjene tistim, ki so ostali brez služb, pa bi ostalo bolj malo. Zanimivo bo videti, ali bodo ormoški podjetniki znali izkoristiti zares velike ugodnosti, ki jih prinaša zakon. V javnost pa je pricurjela tudi zanimiva informacija, da naj bi bil natanko tri milijone vreden tudi celoten kompleks nekdanje Tovarne sladkorja Ormož z vsemi 20 hektarji zemljišč in zgradbami. Kajti če se kompleks nekdanje TSO razdeli na manjše parcele, kakšnega večjega projekta v Ormožu ne bo, je prepričan poslanec Vili Trofenik. Trofenik je namreč mnenja, da se samo od kmetijstva in turizma na Ormoškem ne bo dalo živeti. Potrebna naj bi bila tudi industrija in to je v Ormožu težko pripeljati. Čeprav je nenehno slišati, da se različne firme zanimajo za možnosti investiranja v Ormožu, na koncu iz kdo ve kakšnih razlogov iz tega ne nastane kaj dosti.

Več kot 1000 na novo prijavljenih brezposelnih v letošnjem letu gotovo že težko čaka, da se na Ormoškem razmere končno obrnejo na bolje, da dobijo službo in da bodo lahko sami skrbeli zase.

Viki Ivanuša



Koliko želijo občine dobiti na razpisu za regionalne razvojne projekte (podatki so v tisočih evrov)

Grafikon

Ormož • Ormoško se je znašlo v zakonu o Pomurju

Kdo bo znal izkoristiti možnosti?

Zakon o razvojni podpori pomurski regiji v obdobju 2010–2015 je bil sprejet 22. oktobra v Državnem zboru RS kot neke vrste interventni zakon. Za njegovo predstavitev je bila že sklicana skupna tiskovna konferenca vseh treh prleških poslancev in dr. Andreja Horvata, ki bo poslej nekakšen guverner za Pomurje, a je bila potem zaradi zadržanosti slednjega odpovedana. Zato se je poslanec Vili Trofenik odločil, da zakon in njegovo ozadje predstavi sam, kajti hoteli ali ne, priznati je treba, da je ormoškemu poslancu in vsem, ki so se pri tem angažirali, z uvrstitvijo treh občin z Ormoškega v zakon uspel veliki met, ki bo dal okolju nove razvojne možnosti. Konec koncev gre za več milijonov evrov.

Trofenik je povedal, da je zakon neke vrste reakcija na stanje v Pomurju in je že povzročil vrsto različnih reakcij v DZ in po Sloveniji. Sprejemanje zakona je bilo specifično, saj je bil sprejet v četrtek ob dveh zjutraj, čeprav se je seja odbora začela že v sredo in je bila vmes večkrat prekinjena. Okoli zakona so potekala intenzivna koalicijska usklajevanja, od torka zjutraj jih je bilo menda kar pet. Vodil jih je Vili Trofenik kot predsednik matičnega delovnega telesa. Na koncu je zakon le uspelo razširiti na celotno Prlekijo, na območje nekdanje občine Ormož. Glavni argument uspeha je bil Območni razvojni program za Prlekijo. »Kajti s političnimi argumenti tega ni bilo mogoče doseči. Pa tudi na račun indeksa razvojne ogroženosti ni šlo, saj je razvidno, da indeks pomurski regiji raste in je dosegel 163,7, kar je slabo. V podravski regiji pa je trend nasproten in je indeks, s katerim se meri stopnja nerazvitosti, padel na 110,1. Na Notranjskem in v subregijah, kot je Kočevsko, je stanje bistveno slabše kot pri nas. Zato s tem argumentom ne bi mogli uspeti,« je utemeljil Trofenik.

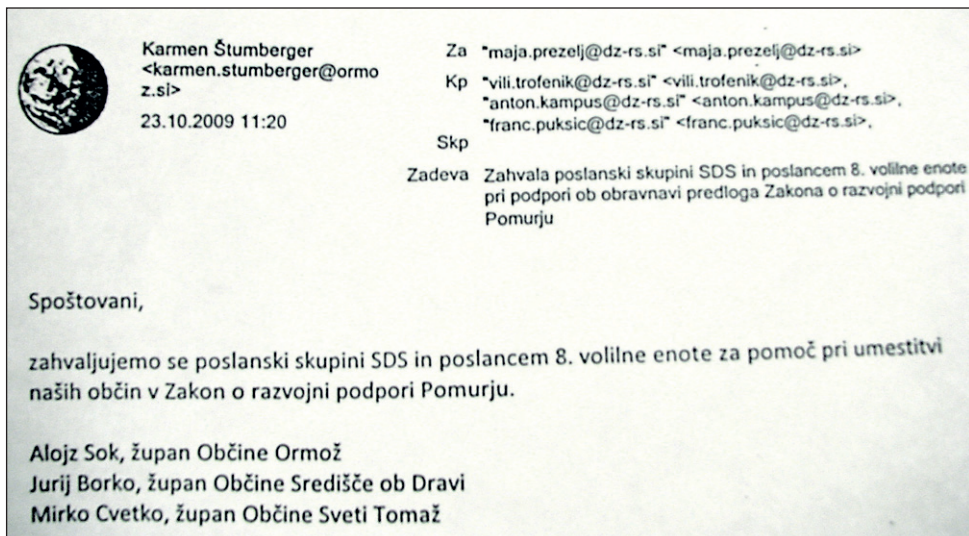
Ormož ni želel sodelovati v ORP?

Prav Območni razvojni program za Prlekijo pa je bil tudi rahlo sporen, saj kot je povedal Trofenik: »Največja težava pri pogajanjih je bila v tem, da ormoška občina v zadnjih treh letih ni sodelovala znotraj območnega partnerstva za Prlekijo. Vodstvo ormoške občine je zavrnilo v sporazumu dogovorjeno šestmesečno gostoljubje partnerstvu, ki je po letu 2006

prišlo ponovno v Ormož. V treh letih so se občinski predstavniki udeležili le ene seje, pa še to tiste, na kateri so odpovedali nadaljnje sodelovanje. Ko so poslanci in župani iz tega območja to javno povedali na seji v Ljubljani, je bilo to težko pojasniti. Dejstvo je, da nam je pri vključitvi v zakon pomagal dokument, iz katerega so se v preteklosti nekateri tudi norčevali, sedaj pa bi želeli imeti iz tega politično korist.«

Vili Trofenik je imel najverjetneje v mislih sedanjega ormoškega župana Alojza Soka in njegova kolega Jurija Borke in Mirko Cvetka, ki so se skupaj zahvaljevali opozicijski poslanski skupini in poslancem 8. volilne enote za pomoč pri umestitvi občin v zakon: »Ormoško, središko in tomaževsko vodstvo se zahvaljuje neki skupini, ki ni imela nobenega učinka pri tem, saj je najprej vložila amandma, ki je bil diskriminatoren do Središča in Tomaža, kajti v zakon je predlagala le Ormož. Ko so videli moj amandma, so ga popravili.«

Sicer pa v Ormožu brez razprtij ne gre tudi v tako veselem trenutku. V javnosti menda prihaja do nenatančnosti in se govori o Pomurju, kot da bi šlo za statistično regijo Pomurje; to počno menda tudi nekateri lokalni politiki, se je potožil Trofenik: »V zakonu je izrecno napisano, da gre za opredelitev pomurske regije za potrebe tega zakona. Sicer pa to ni prvič, da se poskuša doseženo minirati. Pred tremi leti, ko smo oblikovali razvojni program, je bilo enako: krožile so gostilniške zgodbe, da bodo Ormožani morali menjati avtomobilске registrske tablice MB za MS in podobno.«



Župani z Ormoškega so se po mnenju Vilija Trofenika v prvi vrsti zahvaljevali opozicijski poslanski skupini, ki je imela s sprejetjem zakona bore malo.

Kaj prinaša zakon

Za prvi ukrep iz zakona (program spodbujanja konkurenčnosti pomurske regije v obdobju 2010–2015) je namenjenih 33 milijonov evrov, oziroma 5,5 milijona evrov letno. Prvotno je bil ukrep težek 30 milijonov, dodatni trije so namenjeni Ormožu, ki se je naknadno vključil. Marsikdo pa bo izkoristil olajšavo za spodbujanje zaposlovanja, davčne olajšave za investiranje, zelo dobrodošel pa je tudi ukrep, ki predvideva prednostno obravnavo programov in projektov iz pomurske regije pri kandidiranju za sredstva iz nacionalnih programov, programov evropske kohezije in politike razvoja podeželja na področju. Vendar ne za vse projekte, ampak za vzpostavitev medpodjetniškega izobraževalnega centra (2 milijona evrov), vzpostavitev regijskega gospodarskega središča (30 milijonov evrov), vlaganja v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdar-

stva ter živilskopredelovalne industrije in diverzifikacije v nekmetijske dejavnosti (40 milijonov evrov) ter vlaganja v infrastrukturo za oskrbo s pitno vodo (98 milijonov evrov).

»Spodbude zaposlovanja so zanimive, ker prvič prihaja do njih v takem obsegu. Če poenostavim: če zaposli podjetnik iz pomurske regije ali od drugod na tem območju prikrajšanega delavca, lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 70 % stroškov delavca, vključno z bruto plačo delavca, stroški obveznih dajatev za socialno varnost in skrbjo za otroke oziroma starše. Tak delavec stane delodajalca torej le tretjino vseh običajnih stroškov, pogoj pa je, da je zaposlen za najmanj 12 mesecev. Drugi ukrep pa pravi, da če delodajalec zaposli delavca s tega območja za najmanj dve leti, je upravičen do vrnitve stro-

škov za prispevke za socialno varnost. Oba ukrepa se seštevata, tako da lahko podjetnik najprej počrpa prvo olajšavo, nato pa še drugo, če delavcu podaljša zaposlitev,« je razložil Trofenik.

Podjetnike bo gotovo zanimalo tudi znižanje davčne osnove v višini 70 % investicije za nove začetne investicije v opremo, za neopredmetna sredstva, tudi v obliki finančnega lizinga. Da je podjetnik do olajšave upravičen, ne sme sredstev, v katera je bilo investirano, pet let odtujiti, oziroma odstraniti iz regije.

S področja infrastrukture je v zakonu zajeto le področje vodooskrbe. Tudi na tem področju je bilo potrebno začetnih 90 milijonov razširiti za 8 milijonov, da so pokrite še potrebe ormoškega območja. Gre za dobro znan projekt obnove vodovoda od Ormoža do Jeruzalema.



Poslanec Vili Trofenik meni, da so ustvarili dobre temelje, sedaj so na vrsti podjetniki.

Želje so bile večje

»Želel sem, da se v zakon deklarativno zapiše tudi reševanje modernizacije 5. koridorja železniške proge in avtocestnega programa. 5. koridor železniške proge v smeri proti Hodošu ima namreč tudi v Ljubljani in Avstriji veliko nasprotnikov, ki zagovarjajo preusmeritev petega koridorja čez Maribor. Brez ustrezne železniške in cestne povezave razvoja ne bo,« je jasno povedal Trofenik. Na Ormoškem je pereč tudi problem neizgradnje avtoceste, kjer izvajalec ignorira pogodbo, tudi 5 milijonov dodatnega zagotovljenega denarja, je povedal Trofenik in obljubil, da bo o tem spregovoril ob drugi priložnosti.

Sicer pa je jasno povedal, da je dosedanja regionalna politika doživela popoln neuspeh: »Kajti če bi funkcionirala, se nam Pomurje in še nekaj je takih območij po Sloveniji, ne bi smelo zgoditi. Zgoditi bi se morali nasprotni trendi. V naslednjih šestih mesecih se bo moral menjati zakon o regionalni politiki, ki bo moral upoštevati tudi druga nerazvita in deprivilegirana območja, kot so Bela krajina ali Kočevsko, kjer je 18 % brezposelnost. V pripravi je zakon, ki bo poskrbel za nerazvite občine, za območja, ki bodo deležna posebne državne skrbi.«

Kot primer neustrezne regionalne politike je navedel sredstva, ki jih dobivajo občine po 23. členu od leta 2007 naprej. Gre za dodatna investicijska sredstva, ki naj bi jih občine porabile prvenstveno za lastno soudeležbo pri pridobivanju evropskih sredstev, šele nato za druge projekte. Po 265 projektih pa je stanje tako, da gre 49 % sredstev iz tega naslova za asfalt, javne poti in lokalne ceste, 1,7 % za vrtce. Takšno je slovensko povprečje, ormoško pa je po Trofenikovem mnenju še slabše.

Odgovoril je tudi na pomislek mag. Žerjava, da bo namenjen denar v največji meri odšel v analize, izdelavo projektov in podobno, ljudje pa bodo od tega čutili bolj malo. Trofenik je povedal, da so v celoti sledili pomislekom mag. Žerjava in da so zagotovili kontrolo.

Resnica je pa tudi ta, da v Ormožu ni naslova, ki bi se ukvarjal s tistimi, ki želijo tukaj investirati. Zakon le daje priložnost in sredstva, če ga bodo v Ormožu znali izkoristiti, pa je odvisno od ljudi samih.

Viki Ivanuša

Zg. Leskovec • Odprtje novega mejnega prehoda

Milijon evrov za sodoben mejni prehod

»Prav je, da poudarimo, da nov mejni prehod Zgornji Leskovec ne predstavlja le mejnega prehoda med dvema sosednjim državama, ampak postaja ena od pomembnih točk prehoda na južni schengenski, zunanji meji EU,« je med drugim povedala govornica na sredinem slovesnem odprtju haloškega mejnega prehoda, državna sekretarka na Ministrstvu za javno upravo (MJU) Tina Teržan.

Omenjeno ministrstvo je bilo kot pooblaščenca institucija zadolžena za investicije na zunanji meji EU in za vzdrževanje mejnih prehodov; med njimi tudi mejnega prehoda Zg. Leskovec, kjer se je gradnja začela leta 2008, zaključena pa

je bila aprila letos, ko je bilo pridobljeno tudi uporabno dovoljenje. Skupna vrednost naložbe je znašala milijon evrov, projekt izgradnje pa je bil v višini 45 % sofinanciran tudi s sredstvi EU, in sicer iz Sklada za zunanje meje. Sku-

pna neto površina kontrolnega objekta, namenjena policiji in carini, znaša slabih 92 m² z dvema stezama (vhodno in izhodno) ter je opremljena s sodobno opremo za usmerjanje in nadzor prometa.

Teržanova je v nadaljeva-



Slavnostna govornica na uradnem odprtju novega mejnega prehoda Zg. Leskovec (v občini Videm) je bila državna sekretarka na ministrstvu za javno upravo Tina Teržan.



Novogradnja MP Zg. Leskovec (na isti lokaciji, kot je bil že prej) je zahtevala približno milijon evrov; 45 % sredstev je bilo pridobljenih iz evropskega sklada za zunanje meje.

nju svojega govora povedala še: »Slovenija je bila ena od najbolje pripravljenih novih kandidatki za vstop v schengensko območje. MJU je uspelo do vstopa v to območje vzpostaviti celoten slovenski del zunanje meje EU v skladu s schengenskimi standardi. Uspešno smo uredili 48 mejnih prehodov, večje število prehodnih mest in po en letališki, pomorski in železniški mejni prehod. Tem so se letos

pridružili še novozgrajeni mejni prehodi Petrina, Rigonce in Zgornji Leskovec, v zaključni fazi pa je tudi izgradnja mejnega prehoda Babno Polje.«

V zaključku pa je osrednja govornica po zahvali vsem sodelujočim še poudarila, da nov mejni prehod sicer res pomeni korak k zagotavljanju učinkovitega in odgovornega varovanja zunanje meje EU, hkrati pa tudi predstavlja po-

tnikom prijaznejše in varnejše prehajanje meje in tako deluje tudi kot povezovalni dejavnik med državama: »Trdno sem prepričana, da izgradnja novega mejnega prehoda, razen formalno, v nobenem drugem pogledu ne pomeni in ne bo pomenila ovire v medsebojnem odnosu med obema državama in ljudmi, ki ob tej meji živijo in delajo!«

Navzoče na krajši slovesnosti ob uradnem odprtju je pozdravil tudi župan Friderik Bračič, ki je, tako kot Teržanova, menil, da je mejni prehod bolj dejavnik povezovanja in boljšega sodelovanja kot razdvajanja in poostrenega nadzora, sicer pa so program odprtja s prikupnim nastopom popestrili osnovnošolci iz OŠ Videm in leskovške podružnice, zaigral je tudi policijski pihalni orkester, namesto rezanja traku pa so državna sekretarka Teržanova, vodja sektorja mejne policije Melita Močnik in namestnik generalnega direktorja carinske uprave Stanislav Mikuž simbolično dvignili zapornico.

SM

Slovenija • Urejanje sistema ravnanja z nagrobnimi svečami

Svečarjem tudi stroški zbiranja odpadnih nagrobnih sveč

Prvega januarja 2010 bo pričela veljati uredba o ravnanju z odpadnimi nagrobnimi svečami, s katero želijo urediti ravnanje z nagrobnimi svečami. Po tej uredbi se sestavni deli sveč iz kovin, plastike ali stekla, ki po uporabi ostanejo kot odpadki, uvrščajo med odpadno embalažo. Gre za uredbu, ki zadeva vse svečarje, ki proizvajajo nagrobne sveče, prav tako pa tudi pridobitelje in uvoznike nagrobnih sveč in prinaša pomembno novost v zvezi z ravnanjem z odpadnimi nagrobnimi svečami.

Odpadne nagrobne sveče predstavljajo velik okoljski problem in so se doslej odlagale na odlagališčih. Skladno z novo uredbo pa morajo svečarji na svoje stroške poskrbeti za njihovo zbiranje in predelavo, ker se po 1. januarju 2010 ne bodo več smele odlagati na odlagališče.

Pet slovenskih svečarjev (Ilkos, d. o. o., Moškanjci, Ilirija, d. o. o., Ljubljana, Svečarstvo

Miran Šeško, s. p., Celje, R. M. Trade, d. o. o., Brestanica, in Hinc, d. o. o., Lendava) je v začetku letošnjega leta ustanovilo družbo Prons, podjetje za ravnanje z odpadnimi nagrobnimi svečami, d. o. o., ki bo organiziralo in vodilo sistem ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami. Ustanovili so ga po zgledu sorodnih podjetij s področja ravnanja z embalažo in odpadno emba-

lažo ter odpadno električno in elektronsko opremo, da bi zagotovili učinkovito in cenovno optimalno ravnanje z odpadnimi nagrobnimi svečami. V tem trenutku si pridobiva dovoljenje Agencije RS za okolje, kar je pogoj za delovanje družbe.

Kot je povedal direktor Pronsa **Sebastjan Kolednik**, je v Prons vključenih več kot 40 slovenskih svečarjev, ki za domači trg proizvedejo okrog 60 odstotkov nagrobnih sveč. Po podatkih naj bi vsi slovenski proizvajalci, pridobitelji in uvozniki sveč letno dali v promet 10 tisoč ton nagrobnih sveč, iz katerih letno nastane okrog 4000 ton odpadkov. Z začetkom leta 2010 je za zavezance družbe Prons zagotovljeno zbiranje in predelava v okviru družbe Saubermacher Slovenija. Zbiranje in prevzemanje odpadnih nagrobnih sveč bo organizirano z zbiralcem Saubermacherjem Slovenija v vseh zbirnih centrih izvajalcev javnih služb, teh je v Sloveniji več kot 60. Sortiranje



Slovinci ob prvem novembru prižgemo več sveč kot katerikoli drugi narod, v celem letu pa okrog 20 milijonov.

in priprava odpadnih sveč za nadaljnje ravnanje bo potekala v zbirnih centrih zbiralca, od koder ga bodo dostavljali ustreznim predelovalcem. Kot pravi Sebastjan Kolednik, se bodo reciklirani odpadni produkti (parafin, PVC) ponovno uporabili v svečarski industriji. Sistem ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami zajema ločeno zbiranje odpadnih nagrobnih sveč v posebnih zabojnikih na po-

kopališčih, za katere bo moral poskrbeti upravljavec pokopališča, zbiranje in prevoz odpadnih nagrobnih sveč s strani izvajalcev javne službe od pokopališč do zbirnih centrov javnih služb, skladiščenje zbranih odpadnih nagrobnih sveč do njihove oddaje zbiralcu, prevzem odpadnih nagrobnih sveč v zbirnih centrih komunalnih odpadkov s strani zbiralca, sortiranje odpadnih nagrob-

nih sveč v zbirnih centrih zbiralca, predajo sortiranih in ločenih odpadkov v predelavo in predelavo odpadnih nagrobnih sveč.

»Tudi pri nagrobnih svečah nastajajo odpadki, ki prispevajo svoj delež pri onesnaževanju in razvrednotenju okolja. Da bi se pred novonastajajočimi odpadki od nagrobnih sveč obvarovali, bomo vzpostavili učinkovit sistem za celovito reševanje problematike teh odpadkov z njihovim organiziranim zbiranjem, predelavo in varnim končnim odstranjevanjem. Ravnanje z odpadnimi nagrobnimi svečami predstavlja del celovitega ravnanja z odpadki pri nas, ki temelji na usmeritvah in direktivah ravnanja z odpadki EU. V zadnjih letih se je veliko govorilo o onesnaževanju okolja s svečami iz PVC-lončkov. Z vzpostavitvijo reciklaže v družbi Reciklaža Saubermacher bo ta problem rešen, saj jih bodo predelali in reciklirali ter ponovno vrnil v proizvodnjo lončkov za nagrobne sveče. S tem bomo ohranili tudi glavno dejavnost v naši svečarski industriji, to je proizvodnjo sveč iz PVC, ki predstavlja več kot 90 odstotkov sveč in ta panoga ne bo ogrožena zaradi morebitnih dražjih nadomestnih materialov za sveče, kot je na primer steklo,« je še povedal Sebastjan Kolednik.

V podjetju Čisto mesto so povedali, da so lani s pokopališč prevzeli 502.940 kg odpadkov, v devetih mesecih letos pa 342.120 kg, od tega predstavljajo tretjino odpadki od sveč.

MG



Sebastjan Kolednik, direktor podjetja za ravnanje z odpadnimi nagrobnimi svečami Prons: »1. januarja 2010 bo pričela veljati uredba o ravnanju z odpadnimi nagrobnimi svečami.«

Ptuj • Začetek nove sezone Zasebne glasbene šole s koncertom

Letos nastopajo učenci in učitelji

Za glasbeno šolo, ki deluje v ptujskem minoritskem samostanu, je prvi koncert sezone 2009/10. Minulo nedeljo je namreč nastopila vokalno-instrumentalna zasedba Crescendo, ravnateljica šole Veronika Plestenjak pa je ob tej priložnosti tudi predstavila načrte za prihodnje glasbene večere.

Ker se tudi pri oblikovanju koncertnega cikla močno pozna recesija, se bodo v Zasebni glasbeni šoli v samostanu sv. Petra in Pavla v letošnji sezoni osredotočili predvsem na lastno produkcijo in koncerte svojih učiteljev, torej brez zunanjih sodelavcev. »Vsi naši koncerti so brezplačni in vsi nastopajoči se navadno tudi odpovejo honorarju. Vse poteka zgolj na neki dobrodelni ravni, kajti glavni namen je ponuditi učencem in njihovim staršem kvalitetno glasbo in obenem pokazati, kaj lahko tudi sami dosežejo. Žal mi je, ker Ptujčani radi pograbimo brezplačne zadeve, ko pa bi bilo treba pri kakšnem projektu pomagati, pa vsi navdušenci hitro poniknejo,« je povedala Plestenjakova.

Po njenih besedah so torej bili prisiljeni letošnjo sezono precej oklestiti, vendar so se vseeno potrudili ustvariti kvalitetni program. Tega je odprl prvi letošnji koncert, na katerem se je predstavila vokalno-instrumentalna zasedba Crescendo. »V njej igra tudi naš profesor nauka o glasbi Peter Gojkošek. To je bil poučen, zanimiv in tudi

zabaven koncert za učence in drugo publiko,« je bila navdušena sogovornica.

Obeta se koncert z več kot 180 učenci

Zanimivi glasbeni večeri se v minoritskem samostanu obetajo tudi v prihodnje. »15.

novembra se bo predstavila naša profesorica harfe Tina Žerdin. To bo gotovo izjemen večer, saj je harfa v našem prostoru precej redka – zato se tudi z našim razredom harf zelo trudimo za prepoznavnost tega inštrumenta,« je pojasnila ravnateljica. Omenjenemu koncertu

bo sledil še zanimiv večer v zasedbi Tina Žerdin na harfi, Barbara Danko na violini in Špela Kržan na flavti, nato pa bo še glasbeni dogodek, na katerem bo solistično nastopila violinistka Barbara Danko.

Seveda pa to ni vse za to sezono, saj po besedah Ple-

stenjakove pripravljajo še mnogo drugih dogodkov za glasbene sladokusce: »Letos bomo, na primer, v koncertni cikel vključili tudi dva šolska projekta. Prvi bo božični koncert 25. decembra ob 19. uri v cerkvi sv. Petra in Pavla. Pripravili ga bomo v sodelovanju z društvom izobražencev Viktorina Ptujkega, sicer pa ga bo v celoti oblikovala naša šola. Nastopili bodo prav vsi učenci, od najmlajših do najstarejših (na šoli jih je letos 182), vključeni bodo tako igralci glasbil, pevci, baletniki, orkestri ...«

S podobnim projektom bodo konec junija zaokrožili letošnji cikel koncertov in šolsko leto.

»Treba je znati ločiti dobro ponudbo od slabe!«

V omenjeni glasbeni šoli sicer izvajajo skupinski pouk glasbe, baletni pouk in seveda poučevanje instrumentov.

»Poučujemo deset instrumentov, najpriljubljenejši so violina, klavir, flavta in kitara. Zelo veseli smo učencev, ki

se odločijo za manj poznana glasbila, kot so trobila, klarinet in saksofon. Zelo smo ponosni na naš oddelek harfe, saj smo ena redkih šol, ki imamo to kraljico inštrumentov. Imamo tudi močan oddelek orgel, učimo pa tudi igranja na redkejša citre in violončelo. Zelo dobro je obiskan tudi oddelek solo petja,« je razložila Veronika Plestenjak, ki je zelo vesela, da se na Ptuj razvija kvalitetna glasbena ponudba.

Vendar je po njenem mnenju še precej dolga pot do spremembe zavesti ljudi do te mere, da bodo znali ceniti glasbeno ponudbo, da bodo do nje kritični in pripravljeni za dobre dogodke plačati tudi vstopnino. »Ta kultura še ni dovolj zgrajena. Naši koncerti imajo, recimo, zelo dober obisk, vendar se zgodi, da je včasih precej slabo obiskan dogodek, na katerem se predstavlja zelo kvalitetna zasedba. Prav zato sem vesela čisto vsake take prireditve, saj se mi zdi, da več kot ji bo, bolj bodo znali ljudje ločiti zrnje od plev,« je zaključila sogovornica.

Polona Ambrožič



Foto: PA

S koncertom zasedbe Crescendo se je začela nova sezona ptujke zasebne glasbene šole v samostanu sv. Petra in Pavla.

Ormož • Jesen v Centru za starejše občane

Pozdrav jeseni

Mesec oktober je za Center starejših občanov, njihove stanovalce in uporabnike prav poseben mesec. Skozi ves mesec prirejajo bogat program dogajanj za svoje prijatelje, prostovoljce, svojce, sorodnike in zaposlene, skozi katere želijo seznaniti širšo javnost z delovanjem Centra starejših občanov in predstaviti njihov vsakdan.

Letos so se prvič v vseh osmih letih odločili, da so prireditveni prostor osrednje jesenske prireditve prenesli v jedilnico doma. Kot je povedala direktorica mag. Mihaela Voršič, je bilo delno krivo hladno vreme, delno pa so želeli pokazati urejeno notranjost doma, ki žari v novih barvah, ki so si jih v zadnjem letu omislili. Nekateri smo jih videli že spomladi ob obletnici doma. Nove, tople barve sob stano-

valcev in skupnih prostorov pa so si polepšali s pomočjo skupnega dela stanovalcev in zaposlenih, pri tem pa so se tudi zelo zabavali. Poleti so z doniranimi sredstvi večino sob stanovalcev polepšali še z zavesami, v jeseni pa so se lotili urejanja okolice in si tako povečali funkcionalnost domskih teras.

Letos so si omislili tudi logotip, ki so ga na prireditvi predstavili tudi na domski zastavi.

Dodali so tudi nove označevalne table ob vhodu v dom. Zaposleni pa so dobili nove, bolj barvite uniforme. Za obiskovalce so pripravili zloženko, s katerimi so predstavili Center in njegovo poslanstvo.

Mag. Voršič je povedala, da želijo toplino in povezanost, ki ju gradijo v domu, širiti tudi navzven, v ožje in širše okolje, zato so se letos v program vsakodnevnega dela in dejavnosti vključili v aktivno sodelovanje v društvu Spominčica, medse sprejeli prostovoljce iz Osnov-



Foto: Viki Ivanuša

Ustvarjalni stanovalci doma si dneve krajšajo z najrazličnejšimi dejavnostmi. Na fotografiji pevska sekcija Metuljčki. V ozadju je videti tudi domsko zastavo.

ne šole Ivanjkovci in v sodelovanju s Centrom za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji iz Dornave izvedli prvo likovno kolonijo v ormoškem parku. Likovna razstava, ki je na ogled v domu, pa je prav tako nastala kot plod

skupnega uspešnega projekta Drug drugemu smo potrebni, ki ga skupaj izvajajo že več kot eno leto.

Prireditev Pozdrav jeseni je bila zelo dobro obiskana in prisotni so si lahko ogledali bogat kulturni program in uživa-

li v gostoljubnosti domačinov. Zbrane je nagovoril tudi župan Alojz Sok, ki se mu je sproščena priložnost zdela primerna tudi za politično obarvan vic. Jurij Borko, župan Središča ob Dravi, je varovancem zaželel prijetno bivanje v domu in pohvalil dobro delo zaposlenih, ki se trudijo, da živijo in delajo v harmoniji. Župan občine Sv. Tomaž Mirko Cvetko pa je povedal, da bi si mladi morali ogledati življenje v tem domu, stanovalcem pa je zaželel, naj bo jesen v njihovih srcih tako lepa, kot jo doživljamo v naravi, ter da bi bila bremena njihove jeseni življenja lažja.

Tudi dekan Janez Görgner je pohvalil kvaliteto življenja v domu, ki seveda ni enaka tisti v domači hiši, a če so pristni medosebni odnosi, je življenje v domu lahko lepo in duhovno bogato.

Viki Ivanuša



Foto: Viki Ivanuša

V bogatem kulturnem programu so nastopili tudi učenci Glasbene šole Ormož.



Foto: Viki Ivanuša

Srečanja se vsako leto udeležijo tudi župani vseh treh občin.

Ptuj • S kolegija županov Spodnjega Podravja

Koliko povezav občin si bomo še izmislili?

V prostorih Mestne hiše na Ptujju so se 22. oktobra sestali župani Spodnjega Podravja. V osrednji točki dnevnega reda so govorili o modelu organiziranosti gospodarskih javnih služb oziroma o ustanovitvi interesne zveze občin in izvedbi postopkov za dodelitev posebne in izključne pravice za opravljanje določenih obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb. Z Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve pa so prejeli obvestilo glede izvajanja javnih del v letu 2010, ki se kot uspešen program aktivne politike zaposlovanja v Sloveniji izvajajo že od leta 1991. Od takrat do danes je bilo v ta program vključenih že 110 tisoč brezposelnih oseb, od tega se jih je več kot 20 odstotkov po zaključku programa tudi redno zaposlilo.

Za izvajanje nacionalnih programov javnih del bo v letu 2010 namenjenih 35 milijonov evrov, v katere naj bi se vključilo sedem tisoč brezposelnih oseb. Sprememba pravilnika o financiranju javnih del bo omogočila bistveno ugodnejše pogoje za izvajanje programov javnih del. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve pričakuje, da bodo občine tudi v letu 2010 sodelovale pri izvajanju in sofinanciranju programov javnih del ter da bodo za te namene opredelile določena sredstva tudi v proračunih za leto 2010, v postopek prijave in prijave programov javnih del pa naj bi vključile tudi čim večje število izvajalcev. Po novem se v javna dela po treh mesecih prijave na Zavodu RS za zaposlovanje vključijo tudi stari nad 50 let, prejemniki denarnega nadomestila in denarne socialne pomoči ter samohranilci in osebe, katerih zakonec je ravnako brezposeln. Prav tako se v javna dela po novem lahko vključijo tudi iskalci prve zaposlitve, potem ko so bili šest mesecev prijavljeni na zavodu, osebe s končano ali nedokončano osnovno šolo, osebe z upadom delovnih sposobnosti, zaposlitveno

ovirane osebe in osebe, mlajše od 30 let. V letu 2010 bodo v javna dela lahko vključeni tudi vsi tisti, ki so bili v program javnih del v letu 2009 vključeni manj kot eno leto.

Na javni razpis za izbor programov javnih del pa se lahko prijavijo le neprofitni delodajalci in organizacije, prvi rok za predložitev vlog je 6. november. Iz Evropskega socialnega sklada pa bo v letih 2009/2011 na voljo delodajalcem za usposabljanje brezposelnih na delovnem mestu 11,3 milijona evrov ali za vključitev 5230 brezposelnih oseb.

V gradivu, ki ga je glede ustanovitve interesne zveze občin za opravljanje določenih obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb pripravil dr. Boštjan Brezovnik, direktor Inštituta za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor, izhaja, da v enajstih občinah Spodnjega Podravja, tudi v MO Ptuj, dejavnost lokalnih gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode opravlja Komunalno podjetje Ptuj, d. d., ki pa nima statusa javnega pomena, kar pomeni, da so MO Ptuj in občine Kidričevo, Markovci, Vi-

dem, Podlehnik, Cirkulane, Dornava, Juršinci, Majšperk, Gorišnica in Zavrč podelile posebno in izključno pravico izvajanja javne službe v nasprotju z določilom 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah, ki določa, da lahko občina zagotavlja lokalne gospodarske javne službe le v obliki režijskega obrata, javnega gospodarskega zavoda, javnega podjetja ali s podelitvijo koncesije. Tudi dejavnost lokalne gospodarske javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov ter odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov ni urejena skladno z določili veljavnega zakona o gospodarskih javnih službah, ker ga opravlja Čisto mesto, d. o. o., brez podeljene koncesije na osnovi omenjenega zakona. Neurejeno je tudi opravljanje lokalne gospodarske javne službe vzdrževanja občinskih javnih cest, ki so ga občine uredile skladno z določili veljavnega zakona o javnem naročanju, kar pa je v nasprotju z zakonom o gospodarskih javnih službah, v katerem je določeno, da se lahko lokalne gospodarske javne službe opravljajo v organizacijski obliki režijskega obrata, jav-



Foto: Črtomir Goznik

Dr. Štefan Čelan, župan MO Ptuj: »Pripravi naj se predlog za ustanovitev interesne zveze občin.«

nega gospodarskega zavoda, javnega podjetja ali s podelitvijo koncesije.

Zakonske postopke bo potrebno izpeljati do marca 2010

Občine so na podlagi teh ugotovitev dolžne do 8. marca leta 2010 izpeljati postopke za podelitev posebnih in izključnih pravic za opravljanje dejavnosti lokalnih gospodarskih javnih služb skladno z zakonodajo. Občine Spodnjega Podravja, v katerih se je ugotovila neskladnost opravljanja lokalnih javnih gospodarskih služb,

naj bi ustanovile oziroma se povezale v eno namensko interesno zvezo občin zaradi trajnega učinkovitega in gospodarnega opravljanja dejavnosti obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb s področja varstva okolja in vzdrževanja javnih cest.

Do marca 2010 bo zato potrebno postoriti veliko pomembnih nalog, pravi ptujski župan dr. Štefan Čelan. Prva je povezana s prenosom javne infrastrukture, ki jo je potrebno izvzeti iz knjigovodskih evidenc dosedanjih izvajalcev teh dejavnosti in jih prenesti v knjigovodske evidenc občin. Druga naloga je povezana s koncesij-

sko dejavnostjo, ki jo občine lahko izvedejo s podelitvijo neposrednih koncesij ali s podelitvijo preko javnega razpisa. »V MO Ptuj smo na podlagi teh zakonskih določil ustanovili novo javno podjetje, ki mu lahko neposredno podelimo koncesijo. Ostale občine pa lahko zgolj preko javnega razpisa podeljujejo koncesije v takšno javno podjetje ali v obstoječe gospodarske družbe. Praktično lahko to pomeni, da bi vsaka občina izbrala drugega koncesionarja, vsak pa bi imel drugačno ceno za opravljanje enakih storitev. Upam, da si znate predstavljati, kakšna zmeda bi nastala, če bi na primer za opravljanje obvezne javne službe za oskrbo s pitno vodo dobili na vsaki občinski meji drugega koncesionarja z drugačno ceno. Da bi se izognili takšnim ali drugačnim nevesočnostim, smo se odločili, da bo pripravilec gradiva izdelal konkreten predlog za ustanovitev t. i. interesne zveze občin, ki pa lahko z enim samim koncesijskim aktom izbere skupnega izvajalca z enotno ceno,« je po seji kolegija županov Spodnjega Podravja povedal ptujski župan dr. Štefan Čelan.

MG

Nova vas • Srečali so se starejši gasilci

»Postavili ste temelje delovanja društev!«

Pod okriljem Območne gasilske zveze Ptuj (OGZ) je minuli konec tedna v gasilskem domu v Novi vasi pri Markovcih potekalo 13. tradicionalno srečanje starejših gasilcev. Srečanje je vsako leto eden izmed dogodkov, ki jih ob mesecu požarne varnosti pripravi OGZ Ptuj, udeležijo pa se ga številni veterani iz vrst gasilskih društev, združenih pod okrilje zveze.

Starejši gasilci, zbralo se jih je nekaj manj kot 200, so se v vaški dvorani v Novi vasi družili v soboto, 24. oktobra. Zanimiv uvod v srečanje so pripravili člani Hišnega ansambla Društva upokojencev Markovci, ki so zapeli in z igrali nekaj »ljudskih«. Navzoče je v nadaljevanju pozdravil župan občine Markovci Franc Kecek, v imenu OGZ Ptuj pa

je govoril podpredsednik Franci Vogrinec. »Delo in pečat, ki ste ju pustili v gasilskih društvih, sta neprecenljiva. Vaše dolgoletno delo v gasilskih vrstah lahko nagradimo z lepimi besedami. Na tem mestu bi se vam zahvalil za temelje, ki ste jih ustvarili za uspešno delovanje gasilskih društev.«

Janez Markovič, predse-

dnik Komisije za delo z veterani pri OGZ Ptuj, je povedal, da se gasilski veterani vključujejo v številne aktivnosti na gasilskem, operativnem ter gasilsko-športnem področju. »Na zadnji seji komisije je bilo ugotovljeno, da smo starejši gasilci skoraj v celo-

ti izvedli načrt dela, ki smo si ga zastavili. Veterani tako pomagamo pri opravljanju v gasilskih domovih in okolici, opravljamo funkcije sodnikov, smo vozniki gasilskih vozil, nekateri izmed nas so tudi pevci v gasilskem pevskem zboru. Pomagali smo priza-

detim v vremenskih ujmah, posebej pa moram poudariti naše sodelovanje na gasilskih tekmovanjih. Že spomladi smo se udeležili pregledov operativne pripravljenosti društev po občinskih poveljstvih, sodelovali smo tudi na tekmovanju, ki ga organizira

OGZ Ptuj. Ekipi PGD Gerečja vas in PGD Hajdoše sodelujeta na tekmovanjih po vsej Sloveniji in dosejata dobre rezultate,« je med drugim izpostavil Markovič.

V imenu gostiteljev srečanja - PGD Nova vas - je navzoče pozdravil predsednik Branko Strelec, ki je podrobno predstavil zgodovino gasilstva v vasi, zbrane veterane pa so nagovorili tudi poveljnik OGZ Ptuj Zvonko Glažar, član komisije za delo z veterani OGZ Ptuj Alojz Letonja ter številni gostje, ki jih je na govorniški oder povabil Branko Kostonjevec, moderator srečanja.

Uradnemu delu srečanja je nato sledilo druženje, okrog 13. ure pa je gasilska sirena naznanila začetek gasilske vaje. Šlo je za namišljen požar v stanovanjski hiši, starejši gasilci pa so se tako ob ogledu vaje seznanili s sodobnimi pristopi posredovanja gasilcev pri požaru.



Foto: MZ

V imenu OGZ Ptuj je zbrane pozdravil podpredsednik Franci Vogrinec.



Foto: MZ

V Novi vasi se je zbralo nekaj manj kot dvesto gasilcev.

MZ

Juršinci • Velikopotezni načrti Juršinčanov

Načrti in projekti, da te kap

Če se bodo izpeljali vsi projekti, ki jih napoveduje in načrtuje juršinsko občinsko vodstvo z županom Alojzom Kaučičem na čelu, potem bo središče Juršincev lep čas eno samo veliko gradbišče, podoba centra pa bi morala že čez dobro leto ali dve izgledati precej drugače kot danes.

V teh dneh se že dograjuje Mercatorjeva trgovina, ki bo po dokončanju del, odprtje je predvideno v decembru, enkrat večja kot doslej, tik ob njej, kjer stoji občinska zgradba s pošto, pa se načrtuje še dogradnja objekta po sistemu javno-zasebnega partnerstva.

Dogradnja občinske stavbe in kanalizacije

»Ob naši občinski stavbi imamo še del parcele, kjer bomo dogradili približno 160 m² dodatnih prostorov v dveh etažah. Za spodnjo etažo v velikosti 80 m² je že izrazila svoj interes pošta, ki se zdaj stiska v premajhnih prostorih, zgornjo etažo pa bomo najverjetneje namenili za ureditev večje sejne sobe, saj imamo trenutno res premajhno in smo na tesnem že na sejah občinskega sveta, kaj šele, če organiziramo kakšno drugačno srečanje.« je o eni zmed načrtovanih naložb povedal župan Kaučič, ki bo skupaj z občinsko upravo v prihodnjem obdobju pripravil ustrezen razpis za izbiro izvajalca oz. gradbenega podjetja, ki naj bi nato postalo investitor bodoče novogradnje. Težav, glede na to, da gre v bistvu za že razprodano oz. strogo namensko predvideno gradnjo, z iskanjem gradbenega podjetja ne bi smelo biti.

V kratkem bodo v Juršincih, konkretno na Kukavi, slovesno odprli tudi 1,6 kilometra dolg razširjen in na novo preplaščen cestni odsek. Vrednost vseh izvedenih del je znašala dobrih 160.000 evrov, vendar je občina večino potrebnega denarja (110.000 evrov) uspela pridobiti na zadnjem razpisu za Južno mejo. Tako so iz občinskega proračuna sofinancirali le okoli 50.000 evrov, in sicer za plačilo DDV ter za zamenjavo dela najbolj dotrajanega vodovodnega omrežja na tej trasi v dolžini 350 metrov.

Juršincem je lani uspelo pridobiti tudi potrditev in umešitev gradbene parcele v občinski prostorski plan za novo (in prvo) čistilno napravo, ki bo nujna že zaradi predvide-



Foto: SM
Sedanjno občinsko stavbo naj bi dogradili po sistemu javno-zasebnega partnerstva; v spodnji etaži naj bi svoje prostore dobila pošta, v zgornji pa naj bi se uredila spodobna sejna soba.

ne gradnje medgeneracijskega centra. Center Juršincev sicer že ima položeno osnovno kanalizacijsko omrežje, ki ga bodo letos dopolnili s približno 300 metri novih vodov, kar bo stalo približno 40.000 evrov, ki jih v celoti zagotavlja občinski proračun in komunalna taksa. Novozgrajeni vodi so potrebni prav zaradi povezave s čistilno napravo, ki se bo gradila naslednje leto, nanjo pa bodo nato povezali poleg centra še osnovno šolo in druge javne zgradbe ter gospodinjstva v središču občine.

Za obnovo kulturnega doma več kot milijon evrov

Eden največjih in za občinski proračun gotovo tudi najzahtevnejši projekt pa bo predvidena sanacija nekdanjega združnega doma, sicer zaenkrat še v lasti mariborske škofije, v katerem je občina pred leti že uredila kulturno dvorano, a jo je sčasoma opustila. Ogromen objekt tik ob cerkvi, po približni oceni naj bi imel med 800 in 1000 m² prostornine, bo po odkupu gotovo zahteval ogromna sredstva za temeljito obnovo, saj je danes v izjemno slabem stanju in bi se v nekaj letih najverjetneje začel podirati, zato bodo Juršinci (seveda šele po uspešnem odkupu in vpisu la-

stništva) s projektom obnove oz. ureditev kulturne dvorane kandidirali na pričakovan peti razpis RRP, ki naj bi se končno zgodil v pomladnih mesecih 2010. »Z uspešno kandidaturo bi v tem objektu poleg kulturne dvorane, ki je zdaj nimamo, naša večnamenska športna dvorana pa je prevelika za tovrstne prireditve, uredili še nekaj prostorov za društva, predvsem za čebelarstvo društvo, pa za RK, ljudske pevke, društvo upokojencev ipd., vse potrebne sanitarije in še manjši pogostitveni prostor.« je načrte glede notranje ureditve velikega kompleksa razčlenil župan. Po oceni naj bi celovita notranja in zunanja obnova gigantskega objekta zahtevala okoli 1,2 milijona evrov, občina pa si večino potrebnega denarja (1,025 milijona evrov) obeta prav iz razpoložljivih sredstev programa regionalnih spodbud.

Spomladi začetek gradnje medgeneracijskega centra

Obnova kulturnega centra občine pa nikakor ne bo edino stavbno gradbišče v Juršincih; spomladi naj bi se namreč že začela gradnja neke vrste doma upokojencev, ki se uradno imenuje medgeneracijski center. Objekt bo sicer gradilo pristojno ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ki je od škofije že odkupilo potrebnih 76 arov zemljišča (za ceno 62.000 evrov) na območju pod cerkvijo v smeri proti Lovskemu domu in igrišču, občina pa se je zavezala urediti kompletno komunalno in-

frastrukturo: »Prav zaradi zdaj že potrjene izgradnje te ustanove smo v občinskem svetu sprejeli dva sklepa za odkupe potrebnih zemljišč za čistilno napravo in za ureditev pločnikov ob cesti do tega centra v skupni vrednosti nekaj preko 26.000 evrov. Naša obveza pa je opremiti zemljišče s kanalizacijskim, telefonskim in električnim omrežjem ter javno razsvetlavo in pločniki ob cesti. Projekt celovite komunalne opremljenosti bo zahteval približno 200.000 evrov, prijavi pa se bomo na razpis kmetijskega ministrstva za urejanje vaških središč, kjer je sofinanciranje načeloma 50-odstotno.« je finančno konstrukcijo projekta opisal župan. Medgeneracijski center bo sicer

nudil kar 37 novih delovnih mest v občini, v prvi fazi naj bi sprejel 50 varovancev, s predvideno dogradnjo pa naj bi se v drugi fazi njegove kapacitete povečale za 100 odstotkov. Če bo šlo vse po sreči, naj bi se odprtje novega centra zgodilo natančno čez leto dni.

Težave s Piratom

Sicer pa vse v Juršincih ne gre povsem gladko; občina ima namreč težave s - Piratom! Gre za že napol podirajoč bivši gostinski objekt tik ob novem krožišču, ki ga je občina kupila letos na drugi javni dražbi za 42.000 evrov. Razpadajočo in zaraščeno hišo sicer nameravajo podreti in na njenem mestu urediti nekaj parkirišč (tudi za potrebe razširjene trgovine ter domačega zdravnika) in manjši park, vendar jim je načrte zaenkrat prekrizal bivši lastnik, ki se je pritožil na izid oz. potek dražbe. »Res je, lastnik se je pritožil na vrhovno sodišče, točnih razlogov niti ne poznam, in dokler ne bo razsodbe, je vsa zadeva v pat poziciji. Občina pa je seveda kupnino že plačala,« je še povedal župan Kaučič.

SM



Foto: SM
Podirajoči se bivši gostinski objekt Pirat bo zaenkrat še stal; lastnik se je namreč pritožil na potek druge dražbe, na kateri je občina objekt odkupila za ureditev parkirišč in manjšega parka.

ČAS JE, DA OSVEŽITE VAŠ DOM Z NOVOSTMI

Poiščite jih v salonu pohištva ŠMIGOC!

AKCIJSKA PONUDBA

Obiščite salon pohištva ŠMIGOC in izkoristite

posebno sejensko ponudbo na izbrana ambienta. Akcija traja od 3. do 30. novembra.

Montažo obeh akcijskih sestavov opravi kupec sam.



5 delna omara, postelja širine 160 cm in nočni omarici
-30% 1.136,16 € 795,31 €

Sliki sta simbolični.

alples

pohištvena znamka

ŠMIGOC

Spuhlja 79a, Ptuj
odprto: 9h - 19h, sobota 8h - 12h
tel: 02 775 41 00, www.smigoc.si



2 delna omara, nočna omarica postelja širine 90 cm in pisalna miza
416,28 € -30% 299,00 €

Dodatki niso vključeni v ceno.

www.alples.si



Foto: SM

Na bivšem cerkvenem zemljišču, ki ga je socialno ministrstvo že odkupilo, se bo pomladi začela gradnja medgeneracijskega centra; občina se je zavezala poskrbeti za celovito komunalno opremljenost zemljišča.

Ptuj • Drago Zorec, Ptujčan, ki je uspel v svetu tiskarstva

Oskarji, ki premalo odmevajo

Drago Zorec je rojen Ptujčan. Tisti, ki kaj vedo o tiskarstvu, izučil se je v Mariborskem tisku, vedo, da gre za svetovno znanega uveljavljenega tiskarja. Po 41 letih dela v Avstraliji, od tega je bil 31 let samostojni podjetnik, je, potem ko je dosegel v tiskarstvu več, kot je kdajkoli sanjal, končal svoje poklicno delo. Ugotovil je, da je življenje preveč dragoceno, da bi se še naprej gnal po 12 ur na dan in več.

Za Draga Zorca je nastopil čas za uživanje, za potovanja z ženo Danico, ki je skupaj z njim delila vse napore na poti do svetovnega vrha v tiskarstvu. Dosežki so zavdanja vredni, 25 oskarjev v tiskarstvu, od tega štirje za najvišjo stopnico, prvo mesto, kot najboljši na svetu in še več kot 500 drugih državnih in svetovnih nagrad ga bo vedno spominjala na to, da je v poslu dosegel tisto, o čemer v resnici lahko sanjajo le redki. Že po prvem svetovnem oskarju je razmišljal, da je napočil čas, da izpreže, a ga je vleklo še naprej. »To je zelo naporno, še bolj kot voditi posel, ker lahko preide v obsedenost,« je povedal. Prvega tiskarskega oskarja Benjamin Franklin kot najboljši na svetu je prejel leta 2004 v Čikagu. Vse te nagrade mu je prinesla inovacija 12-barvnega tiska. Podjetje je prodal lani, mesec dni pred nastopom svetovne gospodarske recesije in finančne krize, na javni dražbi, obdržal je le fotografski studio. Če bi se želel še naprej obdržati v svetovnem vrhu, bi moral tudi zelo veliko investirati, med 15 in 20 milijonov dolarjev, kar pa še vedno ne bi bila dovolj trdna garancija za bodoče uspehe.

Že kot mlad je želel več

V glavi je imel fiksno idejo, da mora čez mejo, čim dlje, tem bolje. Vedno si je želel iti v svet, že kot otrok, ko je gledal globus, zemljevide, je sanjaril o tem. Že kot mlad je želel biti več, izstopiti iz povprečja. Povprečje ga je namreč vedno zelo motilo. Tudi časi so bili takšni, da niso bili naklonjeni tistim, ki so želeli več, zato sta se z ženo Danico odločila za svet, za daljno Avstralijo. Napredovati je bilo mogoče le na podlagi števila let, ki si jih prebil v takratni tiskarni. Kot zelo mlad ni imel nobene možnosti, da bi odskočil iz povprečja, se zavihtel višje. Pred odhodom v Avstralijo je živel v Kidričevem. Gledal je, kako se je takrat 3000 tisoč družin prebijalo skozi življenje, se spraševal, kdo je kaj dosegel. »Jaz sem lahko samo eden izmed vseh teh, moram v svet, če želim uspeti.«

V bistvu je bila Avstralija ena izmed treh destinacij, kamor sta z ženo želela oditi, v ožjem izboru sta bili še Kanada in ZDA. Za Avstralijo se je odločil tudi zato, ker je tudi najhitreje dobil odgovor, potem ko je v enem dnevu na Dunaju obiskal vsa tri veleposlaništva. Predstavnik avstralskega veleposlaništva je prišel v Gradec, kjer je imel intervju, zastavil mu je dve vprašanji, če je član Komuni-

stične partije in kakšen je. Na prvo vprašanje je odgovoril z ne, pri drugem pa je povedal, da je športnik, da igra nogomet za Aluminij, da je atlet. To ga je zadovoljilo in ni več spraševal. Avstralci so poskrbeli za letalske karte, poravnali so tudi druge stroške. Pred odhodom v Avstralijo se je Drago poročil z dolgoletno ljubeznijo, Danico. Takrat naj bi se sicer govorilo, da v Avstraliji primanjkuje žensk, zato naj bi se pred odhodom tudi poročil. »Že takrat jih je bilo preveč, zdaj pa jih je enkrat preveč. Narobe statistika,« odgovarja Drago na vsa takratna namigovanja o njuni poroki.

Ko je že bil v Avstraliji, je prišel tudi odgovor s kanadskega veleposlaništva, nista si premislila. V Avstralijo nista prišla revna kot večina drugih, v žepu sta imela dva tisoč avstralskih dolarjev, v tistem času je bil en avstralski dolar vreden štiri nemške marke, zato so se nekateri čudili in spraševali, zakaj sta sploh prišla v Avstralijo. Ta denar sta ob prihodu deponirala v emigrantskem centru.

Od začetka pri najboljših izdelkih

Začetki na petem kontinentu so bili zanimivi, najprej zaradi jezika, zaradi močnega avstralskega narečja, ki se mu ga je bilo potrebno privaditi, zato sta že prvo leto prepotovala celo Avstralijo in tudi Novo Zelandijo, da bi se čim prej v celoti prilagodila življenju v novem okolju in osvojila njegovo govorico. Ob prihodu so ju namestili v kamp. Draga služba sicer ni čakala, a jo je hitro dobil. Zaposlil se

je v večjem tiskarskem podjetju, lastniki so bili avstralski Škoti, kjer je delal deset let in pol. V petek je prišel k tiskarni in so mu rekli, naj pride že naslednji dan delat. V tiskarni je dobila delo tudi Danica, delala je v knjigovoznici. Imel je srečo, da je prišel v to podjetje, kjer je bil že po treh tednih dela odgovoren za najnovejši stroj, ki je prišel iz Nemčije. Sodeloval je pri izdelavi najboljših izdelkov, čeprav je prišel kot zadnji v podjetje in celo dobo dela v tiskarni je bil vključen v kvaliteto tiska, kar je pozneje s pridom izkoristil v svojem podjetju.

Po desetih letih in pol dela za drugega gospodarja sta se zakonca Zorec odločila, da gresta na svoje. V tistem času ga je mikalo tudi gostinstvo, pove Drago, po rednem delu v tiskarni sta skupaj z ženo Danico delala v eni restavraciji, kjer sta si prav tako pridobila dragocene izkušnje. Še danes je prepričan, da bi tudi na tem področju uspel, ker ko si mlad, ni težko delati in iskati nove priložnosti. Odločil se je za tiskarstvo, za tisto, kar najbolje pozna in za kar je kvalificiran.

Pisalo se je leto 1977, ko sta zakonca Zorec pričela na svojem, ko se je začela strma in uspešna pot njunega tiskarskega podjetja, v katerem sta si delo razdelila. Drago je skrbel za tehnologijo, Danica pa za računovodstvo in prodajo. V zelo kratkem času sta tiskarno prejšnjega delodajalca hitro prerasla. V Avstraliji se ni težko dokazati, dajo ti priložnost, zanje niso tujec, povesta. Začetki samostojnega podjetništva niso bili težki, čeprav sta delala



Foto: Črtomir Goznik

Drago Zorec: »Če ne bi bilo inovacije, 12-barvnega tiska, tudi svetovnih tiskarskih oskarjev ne bi bilo.«

najmanj dvanajst ur dnevno, vse dni v tednu, ker sta delala z veseljem, zagonom, ker sta oba z ženo vedela, da želita uspeti ne glede na ovire, prepreke. Bila sta tudi v pravih letih, ugotavljata danes, pa tudi časi so bili taki, da je bilo povpraševanje po tiskarskih storitvah izjemno veliko. Tudi do denarja za investicije ni bilo težko priti.

Inovacija, ki je pomenila življenjski prelom

V svojem podjetju, v katerem je imel 60, pa tudi 70 redno zaposlenih in med 10 in 20 občasnih delavcev najrazličnejših narodnosti, skupaj kar 31, med njimi je bilo tudi nekaj nekdanjih sodelavcev iz Mariborskega tiska, je začel razvijati svoje tehnike in procese. Razvil je inovacijo enega procesa, to je bil življenjski prelom, življenjski bum. Gre za inovacijo 12-barvnega tiska, ki lahko vključi še več barv, kar je velika razlika od štiribarvnega tiska. Še danes je njegova lastnina, ni ga si-

cer patentiral, to je bilo zelo zapleteno, najboljši patent je biti tiho. Njegova tiskarna je glede na velikost lahko sprejemala le manjša naročila, naročil za tisk, ki so prihajala iz Amerike, niso mogli prevzeti, ker so bila zanje prevelika. Kvaliteta ni bila nikoli vprašljiva, le kvantiteta. Četudi bi bil petkrat večji, njihovih naročil ne bi zmož, pravi. Za Ameriko je bila njegova proizvodnja butična, ne pa tudi za Avstralijo.

Za proces Multi Colour, formulo zanj imam zaklenjeno, pravi Drago Zorec, so se doslej in se še vedno zanimajo številni, med njimi so bili še posebej vztrajni Kitajci, v tem trenutku so zanj najbolj zainteresirani Rusi, ker imajo nadvse radi barve. Njegov patent je še vedno zelo varen, ker celo formulo pozna le on, zanj naj bi sicer vedeli le trije, ob njem še dva, ki pa jo poznata le do polovice.

Čeprav je za zakonca Zorec sedaj prišlo obdobje uživanja, potovanj po svetu, obiskala sta že prek 80 držav sveta, pa Drago Zorec ne sedi križem rok. Pred njim je nov izziv,

želi urediti tiskarski muzej, muzej starih tiskarskih strojev, ki bo nekaj posebnega v svetu. En stroj je kupil tudi od mariborske tiskarne. Lahko bi kupil celo, a s tem, ko je ni kupil, pravi, da je po vsej verjetnosti naredil največjo napako v svojem življenju, kar zadeva nepremičnine. Takratni direktor mu jo je ponudil v odkup, ker niso imeli za plače.

V njegovi posesti so številni izjemni eksponati s celega sveta, do katerih je zelo težko priti, to je prava znanost in so tudi zelo dragi, po nekaj sto tisoč dolarjev je potrebno odšteti za izjemne primerke. Vseh strojev je že za tri ladijske kontejnerje. Zaradi tega je letos tudi ponovno obiskal Slovenijo in Evropo, povabili so ga tudi na Svetovni slovenski kongres, ki je sredi oktobra zbral številne uspešne Slovence s celega sveta. Za ta muzej je Ptuj premajhen, v poštev pridejo Maribor, Ljubljana in Melbourne, ker mora biti tam, kjer je veliko ljudi in kjer prihaja veliko turistov, ker gre za muzej, ki mora imeti občinstvo. Projekti, ki so vezani na Ptuj, so bolj ali manj nepremičninske narave. Leta 2004, ko ga je po prejemu prvega svetovnega tiskarskega oskarja sprejel tudi ptujski župan, je imel Drago Zorec v mislih tudi nekatere investicije v starem ptujskem mestnem jedru, za katere je pričakoval, da jih bo lahko hitro uresničil, kot je to praksa v svetu. V treh letih pa se zadeva ni premaknila niti za cm. Birokracija je v Sloveniji še vedno največji problem, vse ostalo v Sloveniji pa občutita kot sprehod po parku.

Če imajo Brežice olimpijskega in svetovnega prvaka, imata Maribor, kjer se je izobraževal in kjer se je naučil delovne discipline, in Ptuj, kjer je bil rojen (Mestni Vrh) Draga Zorca, ki ima štiri svetovne tiskarske oskarje. Tudi to so izjemni dosežki, na katere smo Slovenci premalo ponosni.

»Sklenila sva nek življenjski krog, to, kar je bilo v nekih planih, zdaj bova samo še potovala po svetu, kar se verjetno ne bo nikoli zaključilo,« sta ob letošnjem obisku, ki je doslej najdaljši, nekajmesečni, trajal bo do 12. novembra, povedala zakonca Zorec. »Ko sem odšel v svet, nisem imel kaj izgubiti, že sama misel na obrt je bila v tistih časih, ko sem odhajal, grešna. Vedno sem bil prepričan, da če greš v svet, je to ena dodatna fakulteta v splošnem znanju in razgledanosti. Eno je študirati, brati knjige, gledati televizijo, drugo pa je svet doživeti in živeti v živo ter uspeti,« pravi Zorec.



Foto: Črtomir Goznik

Danica in Drago Zorec: »Nastopil je čas za uživanje, za potovanja po svetu.«

Juršinci • Z zadnje seje občinskega sveta

Kvota: 15-krat do treh zjutraj in pika!

Juršinski občinski svet na tokratni oktobrski seji ni imel opravka s posebej pomembnimi točkami dnevnega reda, kljub temu pa je bila debata v majhni sejni sobi občasno prav glasna; najprej okoli vprašanja podaljšane delovnega časa za gostince in turistične kmetije.

Občina Juršinci ima namreč prav zanimiv poseben pravilnik, o katerem v ostalih občinah (še) ni bilo slišati; gre pa za to, da enkrat letno občinski svet izda splošno dovoljenje vsem ponudnikom gostinskih storitev z določeno kvoto dni oz. večerov, ko lahko obratujejo preko sicer splošno dovoljenih in omejenih ur. Po besedah župana Alojza Kaučiča je bila doslej praksa izdaje splošnega dovoljenja za 10 ali 12 večerov v letu, ko so se družbe v gostinskih lokalih ali na turističnih kmetijah lahko (brez prekrška) zabavale do zgodnjih jutranjih ur, vendar pa je moral vsak gostinec pred tem posebej obvestiti Občino o podaljšanem obratovalnem času za določen datum.

»No, kakšno kvoto bomo pa določili letos?« je svetnike povprašal župan in ob tem pojasnil, da se takšni večeri dogajajo praviloma čez zimo, ko gre za kakšne poroke, zaključene družbe in novoletna praznovanja.

Dragi Toš Majcen takšne nočne zabave niso ravno povšeči, kar je dala takoj vedeti: »Meni se zdi čisto dovolj, da so lokali ob vikendih odprti do enih, to je že itak preveč, kaj šele do treh zjutraj! Kar



Foto: SM

Juršinski svetniki so kljub glasni debati s točkami dnevnega reda opravili kar hitro.

se po deseti zvečer dogaja po lokalih, je tako samo še pijančevanje!»

Ostali svetniki so se nagibali h kvoti prejšnjih let, torej k dovoljenju za 10 do 12 'podaljšanih večerov' do tretje ure, župan Kaučič (tudi sam gostinec) pa je nato predlagal kvoto petnajstih večerov: »Mislim, da je to dobra številka, ponudniki pa jo lahko izkoristijo ali ne. Nekateri jo

bodo, drugi ne, kot se je pokazalo že doslej. Ampak ta pravilnik moramo sprejeti, sicer ne moremo nikomur dati niti enega soglasja v primeru prošnje za podaljšanje.«

Županov predlog je bil nato soglasno sprejet, postavilo se je le še vprašanje, kaj oz. kako kaznovati morebitne kršitelje, ki vrat lokala ne bi potem res zaprli ob tretji uri zjutraj. Na tako vprašanje je

padel odgovor, da takšen ponudnik gostinskih uslug ne more več dobiti soglasja vnaprej, a glasovanja o tovrstni kazni ni bilo, debata pa se je tudi zaključila v trenutku, ko je iz vrst svetnikov prišla pripomba, da bodo potem itak vsi gostinci hitro ostali brez soglasja ...

Posli med škofijo in občino na dobri poti?

Zadnji sel seje je bil namenjen poročilu župana Kaučiča o planiranih in tekočih naložbah v občini, ki bodo, kot kaže, krepko spremenile podobo centra občine. Župan je namreč povedal, da pogajanja o odkupu cerkvenega objekta, ki je v razsulu in v katerem naj bi občina uredila nov kulturni dom, tečejo zelo dobro: »Prav danes smo se o naši ponudbi, da odkupimo objekt, pogovarjali s predstavniki škofije in moram reči, da sta dva izmed ključarjev našo ponudbo sprejela, po daljšem prepričevanju pa tudi tretji, ki sicer temu načrtu ni bil najbolj naklonjen. Zdaj bo sledila cenitev objekta v sedanjem stanju tako z naše kot s cerkvene strani, potem pa seveda še pogovori in usklajitev. Vsekakor bi rad, da se postopki speljejo čimprej, da

sledi, ki so ga pripravili ob 250-letnici šolstva, 6. novembra ob 12. uri pa se bodo pred lenarško knjižnico na kostanjevem pikniku zbrali slovenski pisatelji na dogodku Slovenske gorice ustvarjajo.

V soboto, 7. novembra, bo ob 18. uri v Domu kulture Lenart prireditev Inovativni mladi kmet, 11. novembra pa bo veselo predvsem za otroke. Lutkovno gledališče Fru fru iz Ljubljane bo namreč ob 10. uri v lenarškem Kulturnem domu uprizorilo lutkovno igrico Krtek Zlatko ali kakec, ki je padel z neba.

13. novembra ob 19. uri in 30 minut bo v cerkvi sv. Lenarta še koncert članov Dunajskih filharmonikov. Slednji ne bo edini glasbenih dogodkov praznovanja, ki bo med drugim ponudilo tudi nekaj prireditev za ljubitelja športa.

Polona Ambrožič



Foto: SM

Župana Alojza Kaučiča je malo dvignilo s stola le enkrat – ko so govorili o številnih pokvarjenih hidrantih v občini: »Za popravilo ste navedli preko 30 hidrantov. Kaj ste resni?! Letno lahko popravimo največ tri do štiri. Sicer se pa hidranti ne kvarijo sami od sebe, ne?!«

bomo projekt kulturne dvorane prijavi na peti razpis RRP, ki se pričakuje drugo leto spomladi. Kupnina od prodaje pa bo ostala v občini, saj bo cerkev za ta denar obnovila dotrajano župnišče, tako da menim, da je ta opcija res ugodna za obe strani!»

Svetniki proti temu niso imeli nič, le Janez Krajnc je nekoliko podvomil v to, da naj bi denar od kupnine ostal v občini: »Malo je 'hecnio' že to, da župljani moramo kupiti nazaj nekaj, kar je itak naše. Saj objekt je bil zgrajen z denarjem tukajšnjih ljudi, ne?! In bojim se, da ne bo denar od kupnine vseeno romal v mariborsko škofijo, saj se ve, kako se dela ...« Župan je take pomisleke zavrnil z argumentom, da bo denar od kupnine občina nakazala na TRR domače župnije.

Pacienti k županu, hidranti pa ostajajo pokvarjeni ...

Za konec je sledila še razprava okoli zadnjih dogajanj v zvezi z začasnim zaprtjem ambulante domačega zdravnika – koncesionarja. Župan Kaučič je dal zelo jasno vedeti, da se mu tak način zdravnikovega protesta zoper zadnje varčevalne ukrepe vlade v zdravstvu ne zdi dober: »Osebnostno sem absolutno proti stavki zasebnih

zdravnikov, čeprav jih po svojem razumem in sem se v teh dneh veliko pogovarjal z našim zdravnikom. O odvzemu koncesije pa vseeno sploh ne razmišljam, upam, da mi tudi v prihodnje ne bo treba, saj nam zdravnikov v Slovenskih goricah še kako manjka. Tri občine tukaj so že itak brez njega in lahko smo veseli, da ga še imamo. Poudarjam pa, da nisem za tak način reševanja problematike. Vi sploh ne veste, da je na dan, ko je bila ambulanta zaprta, cela vrsta občanov in bolnikov stala pri meni, na občini, ker sploh niso bili obveščeni o zaprtju in niso vedeli, za kaj gre. To nikakor ni bilo prav in takega načina ne podpiram!»

Prav tako, kot je bilo slišati iz ust župana, se ne piše nič dobrega številnim nedelujočim hidrantom v občini. Svetnik Krajnc je namreč vprašal, kdaj lahko pričakujejo popravila oziroma kdo je kriv, da se ne popravijo, župana pa je kar dvignilo na stolu: »Kdo je kriv?! Vam kar jasno povem, da naš občinski proračun! Na spisku ste navedli kar 30 ali še več hidrantov, ki naj bi se popravili v enem letu! Kaj ste resni?! Letno lahko popravimo največ tri do štiri! In gotovo dobro veste, zakaj so poškodovani; sami od sebe se že niso! Če hočete imeti popravljene vse, potem se moramo naslednje leto odreči kakšnemu kilometru ali še več cest. Pa povejte!«

Kakšnega ugovora na županovo razlago ni bilo slišati, razen tega, da je bolje, če hidranta sploh ni, kot pa da je neuporaben, nato pa so svetniki še ugotavljali, da tudi s traso vodovodnih cevi povsod ni vse v redu, saj se cevovodi pod njivami in travniki redno lomijo, ko čeznje vozi težki delovni stroji. »Jasno, da se to dogaja na takih točkah, največ spomladi in poleti, ko je teren zelo mehke. To bomo lahko rešili le tako, da bomo vse vode položili pod cestno infrastrukturo.«

SM

Lenart • Občina praznuje

Odpprtja, kostanji in z neba padajoči kakeci

Lenarčani bodo jutri pričeli praznovanje občinskega praznika, ki bo trajalo vse do 15. novembra. Ker je tokratni praznik namenjen počastitvi več pomembnejših jubilejev, med drugim 250-letnici lenarškega šolstva in 20-letnici mesta Lenart, so pripravili pester program z obilico najrazličnejših prireditev.

Za prve novembrske dni imajo tako v načrtu kar nekaj pomembnih odprtij: v torek, 3. novembra, bo ob 16. uri odprtje tamkajšnjega Turistično-informativnega centra, v sredo ob 17. uri pa baletne dvorane v Glasbeni šoli Lenart. V četrtek ob 13.

uri bodo odprli novo Poslovno industrijsko cono Lenart, 11. novembra pa prostore Društva prijateljev mladine Slovenske gorice.

V ponedeljek, 2. novembra, bo ob 17. uri v Osnovni šoli Lenart odprtje razstave in predstavitev zbornika Žive



Foto: PA

Pred lenarško občino, ki jo vodi župan Janez Kramberger, je praznovanje občinskega praznika.



Foto: SM

Pogovori med občino in škofijo glede odkupa starega združnega doma, ki je že desetletja v lasti župnišča, so zaenkrat na dobri poti; če bo odkup uspel, bo občina v hudo načetem objektu uredila kulturno dvorano.

Šturmovci • Z odprtja modernizirane ceste Videm–Markovci

Da bo cesta ljubezni varna za vse ...

Brez najmanjšega dvoma bi lahko občino Videm letos proglasili za nesporno rekorderko v številu novoasfaltiranih ali moderniziranih cestnih odsekov z njihovimi odprtji vred. Zadnje v tem mesecu (a nikakor ne zadnje v tem letu) se je zgodilo minuli vikend v naselju Šturmovci, kjer so nadvse slovesno in zabavno odprli razširjeno in na novo preplaščeno »cesto ljubezni« od centra občine Videm preko Šturmovcev skoraj do meje z občino Markovci.

Upati je, da bo res tudi ostala cesta ljubezni, čeprav prav posebno velike ljubezni med sosednjima občinama v preteklosti ni bilo ravno zaznati (če bi bili odnosi bolj topli, bi bila omenjena cesta verjetno moderniziran gor do vrha jezua). No, ampak ta cesta ni dobila takšnega imena zaradi političnih (ne)ljubezenskih odnosov, pač pa zaradi čisto navadnih medčloveških, bolj ali manj grešnih, ki so jim čudoviti in lepo zaraščeni Šturmovci dajal odlično zavejte pred preveč radovednimi očmi in jeziki ...

Odprtje dobrega 2,2 kilometra dolge in kar polnih šest metrov široke ceste z označeno kolesarsko potjo se

je sicer začelo s precejšnjo zamudo, in to po zaslugi vodilnih mož in žene z občinskega vrha; župan Friderik Bračič, svetnika in predsednika dveh KS, Andrej Rožman in Marjan Jelen, ter direktorica občinske uprave Darinka Ratajc so se namreč na lokacijo rezanja traku odločili pripeljati s kolesi, kar je seveda zahtevalo svoj čas, bojda (kot je bilo slišati bolj potih), pa naj bi štirje kolesarji, na srečo brez poškodb, pogledali nov asfalt tudi zelo od blizu, pa krivda za to ni bila v slabi izvedbi, ampak v nerodnosti kolesarskih jahačev. Naj je bilo to res ali ne, dejstvo je, da so se kljub zamudi vsi štirje pripeljali zelo široko nasmejani ...

Potem se je lahko začel uradni del programa odprtja, v katerem so najprej zaigrali Veseli Jožeki, nato so zapeli pevci Vinogradniki, potem je bilo slišati res lep opis Šturmovcev z ugotovitvijo, da je bil prejšnji ozek asfaltiran pas ceste z vedno poškodovanimi bankinami bolj nevaren kot pred tem celo navadna makadamska cesta, nato pa je kakšno stotnijo veselih Šturmovčanov pozdravil še župan Bračič: »Zelo sem vesel in zadovoljen, da nam je uspelo skupaj uresničiti tudi ta cestni izziv. Projekt smo zaradi zahtevnosti razdelili v dve fazi, skupno je zahteval kar 486.000 evrov, pri čemer smo uspeli pridobiti kar 330.000 evrov iz uspešne kandidature na razpisu RRP. Posebej želim pohvaliti in pozdraviti vse lastnike zemljišč, ki so razumeli potrebo po širitvi ceste, saj brez njihovega soglasja tega projekta ne bi mogli izvesti. Menim, da je takšna, razširjena cesta s kolesarsko potjo izjemnega pomena za ta kraj in vso občino, saj je promet na tej cesti vedno gostejši, steza za kolesarje pa bo omogočala tudi varnejšo rekreacijo na kolesu, ki je dandanes, v hitrem tempu življenja, še kako pomembna! Prepričan sem, da se bo tovrstna ureditev vozišča s kole-



Foto: SM

Takole so se na otvoritev, s kar lepo zamudo (menda zaradi nerodnega padca, kar sicer ni potrjeno), s kolesi pripeljali župan, direktorica občinske uprave in dva svetnika.



Foto: SM

Uradni del otvoritve prenovljene ceste ljubezni se je zaključil z rezanjem traku; ta čast je pripadla županu Bračiču, predsedniku KS Videm Rožmanu in predsedniku gradbenega odbora Štrafeli.

sarsko potjo nadaljevala tudi do Ptujja, po drugi strani jo bomo v naši občini dopolnili s podobno ureditvijo iz smeri Lancove vasi in tako bi lahko nastala odlična krožna kolesarska pot, primerna tudi za maraton!« Potem ko se je župan zahvalil vsem po vrsti za uspešno izveden projekt, je za mikrofonski stopil tudi poslanec Branko Marinič s

čestitkami za nov razvojni korak občine, za njim pa še predsednik tamkajšnje KS Videm Andrej Rožman, ki je povedal, da je bila pot do modernizacije dolga in ne vedno lahka, pohvalil vse po vrsti, na konci pa dodal: »Ampak, Darinka (direktorica občinske uprave, op. a.), nismo še fertik, čaka nas še ena faza, da bo cesta res modernizirana

do konca ...«

Sledil je še kratek blagoslov p. Slavka Stermška, nato pa obvezno rezanje traku; škarje so tokrat v rokah držali župan Bračič, svetnik Rožman in predsednik gradbenega odbora Martin Štrafela. Da so Šturmovčani potem še dolgo in zelo veselo nazdravljali, pa že tako vedo vsi, ki jih poznajo ...

SM

Leskovec • Po letošnjem razpisu LAS Haloze

Razočaranje leskovškega podjetnika

Boris Širec se je v haloški Leskovec z družino preselil lani, potem ko je kupil lokal in trgovino Leska v centru naselja. Kot pravi, je takoj po prevzemu posla začel vlagati v obnovo objekta in njegovo razširitev, pri tem pa je računal tudi na kakšen evro nepovratnih sredstev iz naslova prijave na razpis Leader programa, ki ga je letos tretjič pripravila LAS Haloze.

Toda tako kot še osem drugih prijavljenih kandidatov je ostal brez (pričakovanega) sofinanciranja, kar ga je malo ujezilo in tudi razočaralo: »Sploh ne vem, po kakšni kriterijih se je ta denar razdelil in predvsem se mi ne zdi prav, da nekateri za svoje projekte dobijo denar tudi dvakrat, na dveh razpisih, drugi pa ne moremo dobiti nič. Sploh za Leskovec se mi zdi, kot da smo drugorazredni občani in državljani, saj se v naše konce ne vlaga skoraj nič!«

Boris je namreč prepričan, da ima Leskovec nemajhne potencialne za razvoj, če bi bilo le malo več razumevanja: »Sam imam tukaj velike načrte; če bi se dalo dogovoriti z lastnikom parcele ob gostišču, bi na njej uredil nekaj parkirišč, igrišče za odbojko in manjši igralni park za otroke. Sicer pa sem v sam objekt, kjer je gostišče, vložil že veliko denarja, saj sem v celoti prenovil računalniški sistem, vzpostavil video nadzor, popravil ograje, ure-

dil skladišče, prenavljam tudi zgornje nadstropje, kjer bi v prihodnje lahko oddajali sobe za goste, začel pa sem tudi gradnjo oz. razširitev pokrite zunanje terase, saj mi je letos z nekaj akcijami že uspelo pritegniti več ljudi. S projektom razširitve zunanje terase, kjer bi se lahko dogajale tudi

kakšne kulturne in druge prireditve v smeri promocije turizma za ta okoliš, sem tudi kandidiral na razpisu LAS. Žal, kot sem izvedel jeseni, brez uspeha. Dela bom zdaj vseeno izvedel po načrtu, zdi pa se mi nepravilno, da se denar daje za projekte nekih skladišč, ki bodo samevala in ki ne po-

nujajo dodatnih zaposlitev, medtem ko bi sam z razširitvijo posla gotovo lahko zaposlil ljudi, kraj pa bi pridobil tudi na ponudbi. Žalostno je, da se trudim nekaj narediti, da vlagam denar, dobro voljo, zaposlujem ljudi, državni denar pa se dodeljuje za projekte po nekem meni zelo čudnem sis-

temu, upam si reči, da gre za 'kuhinjo'.«

Kateri projekti so bili zavrjeni

Širec ob tem še meni, da bi morali neuspešni vlagatelji prejeti ob zavrnitvi vloge tudi kakšno obrazložitev, zakaj njihov projekt ni bil med izbranimi za sofinanciranje ali imeti možnost pritožbe na odločitev. V LAS Haloze pa na to odgovarjajo, da se je vsak prijavljen projekt točkoval in izpadli so pač vsi tisti, ki so imeli najmanj točk. Obrazložitev takšne odločitve po diktaciji zakonodaje, ki velja za poslovanje LAS, niso dolžni podajati, prav tako pa po zakonu pač ni možno podati pripombe na zavrnjeno vlogo.

Med 28 prispelimi vlogami na razpis LAS Haloze je bilo letos, na tretjem razpisu, potrjenih 20 vlog oz. projektov, ki bodo sofinancirani od najmanj 2000 do največ 8000

evrov (v skupni vrednosti dobrih 110.000 evrov, kolikor jih je bilo odobrenih za LAS Haloze), zavrjenih pa je bilo osem vlog, in sicer ob Borisu Šircu še: TD Podlehnik s projektom ureditve zbirke na prostem, Zdenka Golub s projektom izdaje nove knjige, Elizabeta Kozel iz Leskovca s projektom ohranitve kulturne dediščine, PGD Zavrč s projektom preureditve gasilskega doma. Občina Gorišnica s projektom ureditve okolice ob Dominikovi domačiji, Etnografsko društvo Tržec s projektom nadaljnje revitalizacije Djočanove kmetije in Miran Reberc iz Gorišnice s projektom pod imenom Motošport kot orodje turistične promocije.

Sicer so vsi omenjeni projekti, ki niso bili izbrani, uvrščeni na t. i. rezervno listo in se bodo v primeru, če bo kdo od izbranih nosilcev projektov (pravočasno) odstopil od kandidature oz. izvedbe, uvrstili v izbor za sofinanciranje.

SM



Foto: SM

Leskovski gostilničar Boris Širec bo razširitev pokrite trase, kot pravi, zdaj pač financiral sam, vendar meni, da denar iz programa Leader v Halozah ni bil razporejen pravilno in pravično.

Videm • Še en kilometer asfalta v Halozah

Brez dela in denarja krajanov je ne bi bilo

V videmskem delu Haloz, gre za tamkajšnjo KS Soviče-Dravci-Vareja, se je lepo število krajanov kljub vztrajnemu drobljenju dežja konec minulega tedna zbralo na odprtju slabega kilometra ceste Vareja-Žerak.

»Ja, zelo smo veseli tega asfalta, nanj smo čakali dobrih deset let, zdaj ga pa končno imamo,« je z očitnim zadovoljstvom na obrazu povedal predsednik gradbenega odbora Franc Žerak, ki je po uradnem delu odprtja vse navzoče povabil še na obilno pojedino v Lovski dom.

Uradni del odprtja še en izmed letos res številnih odsekov novoasfaltiranih cest v občini Videm se je sicer začel s kratkim nastopom mlade flavtistke Klare, zapeli so tudi pevci Mejaši, zbrane je nato pozdravil predsednik KS Marjan Jelen: »Danes tukaj ne bo velikih besed, saj govorijo dejanja in dejstva. Ta odsek asfalta je za marsikoga nepomemben, za nas v Halozah pa velika pridobitev, saj v teh krajih še vedno velja, da je asfalt črno zlato. In čeprav gre za slab kilometer, je bilo treba za doseg tega cilja postoriti veliko dela; od tega, da je cesta prišla v program KS, do tega, da je bil projekt potrjen tudi v občinskem svetu, kar ni enostavno. Smo pač najmanjša KS v občini; prednost tega je, da imamo manj cest, slabost pa, da je tudi denarja za nas najmanj. Vsekakor želim čestitati tukajšnjim krajanom, ki so se izkazali s sofinanciranjem in



Slab kilometer novoasfaltirane ceste so uradno odprli župan Friderik Bračič, predsednik gradbenega odbora Franc Žerak, predsednik KS Marjan Jelen in krajanka Marija Kokol.

lastnim delom – če tega ne bi bilo, ne verjamem, da bi bila cesta danes asfaltirana!«

Dobrih 750 metrov povezovalne ceste z dvema krajšima odsekom po 10 metrov je skupno zahtevalo 145.000 evrov, dela je izvedlo Cestno podjetje Ptuj, večinski del denarja pa je občina uspešno zagotovila iz t. i. 23. člena Zakona o financiranju občin (ZOF), po katerem je sku-

pno sicer prejela približno 373.000 evrov, dobrih 80.000 pa je bilo namenjenih za ureditev ceste Vareja-Žerak, ki jo uporablja precej vikendašev in približno 15 gospodinjstev.

Da so veliko vlogo s svojim deležem pri ureditvi ceste odigrali prav domačini, je v nagovoru poudaril tudi župan Friderik Bračič, ki je ob čestitkah vsem povedal, da

je bil finančni delež občanov približno 30-odstoten, poleg tega pa so sami poskrbeli še za popolno ureditev trase za oba odseka, kjer je občina financirala le asfaltno prevleko.

Trak so prerezali župan Friderik Bračič, predsednik gradbenega odbora Franc Žerak, predsednik KS Marjan Jelen in krajanka Marija Kokol. **SM**

Ivanjkovci • Za več varnosti v vsakdanjem življenju

Varnost je življenje

V OŠ Ivanjkovci so teden otroka, mesec požarne varnosti in teden varnosti v cestnem prometu združili v skupen medpredmetno povezan dan, v katerem so otrokom predstavili teme, ki so govorile o tem, kako se obvarovati pred nevarnostjo, oziroma kaj storiti, če se je nesreča že zgodila. Dejavnost je potekala s ciljem, da znajo otroci v kritičnem trenutku pravilno reagirati.

Dan je koordinirala Saša Veler, ki je pripravila za otroke zelo zanimiv izbor dejavnosti. Posebno pozornost je pritegnila gorska reševalna služba, ki je otroci ne poznajo tako dobro, predstavili pa so reševanje z višine. Otrokom so razkazali tudi svojo opremo in nekaj najpogumnejših otrok

so spustili po vrvi z višine. Zelo obsežno se je predstavila tudi policija, ki je učencem vedno zanimiva. Tokrat še posebej, saj so predstavili svoje delo s konji, psom, predstavili so se motoristi, na ogled pa so bili tudi najrazličnejši avtomobili in oprema. Mobilna enota carine je predstavila

iskanje droge, preiskovanje avtomobila, ki ga je veliko dušno posodil učitelj Andrej. Predstavnica Rdečega križa je prikazala delo defibrilatorjem, ki so ga želeli učencem še posebej približati, da bi se otroci od malega učili roko- vanja z aparatom in ga v primeru potrebe znali uporabiti.

PGD Ivanjkovci se učencem predstavi vsako leto. Seznanili so jih s kratko zgodovino društva, ki je hkrati tudi zgodovina kraja. Učencem so pokazali opremo, avtomobile in jih poskušali navdušiti za gasilstvo kot lepo obliko prostovoljstva z bogato tradicijo v kraju. Za to priložnost so pripravili tudi prikaz gašenja požara, pravo malo vajo. Deklice pa so predstavile vajo, s katero tekmujejo na gasilskem tekmovanju.

Kot je povedala Saša Veler, so želeli otroke pritegniti z manj govorjenja in več praktičnega prikaza. Na bogato pripravljen dan dejavnosti so povabili tudi okoliške šole, odzvali pa so se otroci iz ivanjkovskega vrta in krajan. Tako si je prikaz ogledalo okrog 200 otrok.

Viki Ivanuša



Foto: Viki Ivanuša

Okrog 200 otrok in precej odraslih si je z zanimanjem ogledalo, kako je psička iskala in našla drogo, skrito v avtomobilu.

Od tod in tam

Podgorci • Veselo kožuhanje na stari način



Foto: Viki Ivanuša

Člani različnih društev so ponavadi veseli in družabni ljudje. Tako je tudi v folklorni skupini TD Podgorci, kjer so si starejši člani zamislili, da bi mlajšim prikazali, kako se je nekoč, v njihovi mladosti, trgala in kožuhala koruza. Člani društva si pomagajo med seboj pri različnih opravilih, pa naj gre za trgatev, trebljenje buč ali pospravljanje koruze, ki so jo te dni imeli pri Stanku Kukovcu. Najprej so na stari način ročno potrgali koruzo in si prislužili južino. Nato so koruzo domov znosili v koših kot nekoč. Ker je je bilo preveč, so malo pogoljufali in si pomagali s traktorjem, saj v okolici ni več krav ali konjev, ki bi bili vajeni voziti. Zvečer pa jih je čakal veseli del – kožuhanje, druženje in tipična večerja. Na kožuhanju sta bila tudi dva ljudska godca, ki sta skrbela za veselo vzdušje in da so po opravljenem delu lahko tudi zaplesali. Na kožuhanju se je zbralo okrog 40 članov društva in gostov.

Viki Ivanuša

Vareja • Koline na Poslančecevi domačiji



Foto: SM

Koline, ki se začnejo z lovljenjem svinje po dvo-rišču, končajo pa v zelo poznih nočnih urah, je dandanes videti le še redkoke. In prav takšne koline so si omislili člani dveh videmskih društev, Korantov Demonov in društva AS, lani prvič in letos drugič, pravijo pa, da bodo staro tradicijo nadaljevali tudi vnaprej. Čeprav neradi, so fantje priznali, da jim je debela pujsa, ki so ji dosodili dobrih 250 kilogramov, zjutraj res ušla in je trajalo kar nekaj časa ter poštene zadihanosti »kolarjev«, da so jo dobili in ji odmerili zadnje trenutke. Potem je seveda sledilo ročno odiranje kože, pa razpravljanje posameznih kosov, pri pečenju, varjenju in pripravi masti ter ocvirkov pa so glavno vlogo odigrale gospodinje. Mesne dobrote z letošnjih kol in bodo člani omenjenih društev ponudili na raznih prireditvah, ki jih bodo med letom pripravili na obnovljeni Poslančecevi domačiji.

SM

Ormož • Mesec boja proti zasvojenostim



Foto: MBV

Medobčinska lokalna akcijska skupina (LAS) za preprečevanje zasvojenosti na področju občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž je v sodelovanju z RKS OZ Ormož ob mesecu boja proti zasvojenostim, novembru, postavila razstave v vseh treh občinah. Na razstavi Sporočilo v steklenici, ki je v avli občine Ormož in je na ogled do 11. novembra, si je možno ogledati rezultate 10-letnega sodelovanja LAS z drugimi ustanovami, ki se ukvarjajo s problematiko zasvojenosti. Razstavi z naslovom Za mladost brez zasvojenosti sta postavljeni v avli OŠ Sveti Tomaž (na fotografiji) in v jedilnici OŠ Središče ob Dravi ter sta na ogled ves november.

Maja Botolin Vaupotič

Majšperk • V Tovarni umetnosti odprli četrto razstavo

Govori z mano – Talk to me

Sredi Haloz, na Bregu v Majšperku že dobro leto deluje galerija Art factory – Tovarna umetnosti. Idejni vodja je domačin, akademski slikar Dušan Fišer. V torek so odprli že četrto razstavo priznanih umetnikov: Govori z mano – Talk to me. Svoja likovna dela so na ogled postavili sami akademski slikarji: Dušan Fišer, Jurij Kalan, Aleksij Kobal, Igor Molin in Silvester Plotajs – Sicoe. Kar štirje so se udeležili tudi slovesnosti ob odprtju.

Od kod se je vzela galerija izjemnih razsežnosti in z razstavnim programom, ki ga ne premore marsikatera mestna, uveljavljena galerija z zagotovljenim virom financiranja? Uspeh je zagotovljen, ko se najdejo ustrezni partnerji, ki vedo, kaj hočejo. Roke so si tokrat podali domačini, predstavniki umetnosti, politike in gospodarstva. V podjetju Albin Promotion, ki ima svoje prostore v nekdanji Tovarni volnenih izdelkov na Bregu v Majšperku, so se odločili, da kar dve nekdanji industrijski hali odstopijo za galerijsko dejavnost. Delavci podjetja so prostora uredili, očistili in sanirali stene. V času letošnjega glasbenega sejma podjetja Albin Promotion so predstavili prvi razstavi. Ob večjem so sočasno odprli tudi nekoliko manjši galerijski prostor, ki ga upravljajo člani likovne sekcije društva Ustvarjalec Majšperk. Trenutno je v njem na ogled razstava udeležencev letošnje likovne kolonije Majšperk. Razstava Jožeta Foltina, katere odprtje bo 12. novembra, pa bo že peta po vrsti.

Trenutna razstava Govori z mano – Talk to me je že četrta v galeriji Art factory. Na ogled so likovna dela Dušana



Magična formula uspeha: umetnost v družbi politike in gospodarstva – akademski slikar Dušan Fišer, županja občine Majšperk dr. Darinka Fakin in direktor podjetja Albin Promotion Milan Winkler.

Fišerja, Jurija Kalana, Aleksija Kobala, Igorja Molina in Silvestra Plotajs – Sicoe. Avtorji so ista generacija, tudi nekdanji sošolci, znanci in prijatelji, ki večkrat tudi skupaj razstavljajo. Galerija velikih razsežnosti, z velikimi, čistimi razstavnimi površinami pa dopušča, da eksponati pridejo do izraza v polni meri. Za kvalitetne postavitev pa vedno poskrbi strokovni vodja galerije Dušan Fišer. Tokrat je pripravil koncept, ki temelji na slikar-

stvu in figuraliki. Razstava se po njegovem izraža skozi psihologijo figure v določeni poziciji, gre za transformacijo v dialogu med sabo in z gledalcem. Ponekod je poudarjen pogled iz točno določenega kota. V nekaterih delih lahko govorimo o kodiranju človeka, o sistemsko provokativni vsebini, drugod o realizmu in barvni slikovitosti, ki že meji na kič. Dušan Fišer je želel s tokratno razstavo predstaviti aktualno figuraliko, ki se dogaja

pri nas. Ker je galerija Tovarna umetnosti še nepoznana pri nas, ni enostavno pridobiti kvalitetnih in priznanih umetnikov, s pomočjo katerih se trenutno galerija promovira. Razveseljivo pa je, da je odziv publike in strokovne javnosti dober. Obiskovalci prihajajo iz vseh koncev Slovenije in razstave so dobro obiskane. Razstava Govori z mano – Talk to me bo na ogled še dober mesec dni.

mf

Hajdina • Predstavitev prve zbirke pesmi Zveze kmetič Slovenije

Prisluhnite nam

Med članicami Zveze kmetič Slovenije, ki povezuje 80 društev podeželskih ter kmečkih žena in deklet, se je v vseh letih njenega delovanja zvedelo, da je kar lepo število takih, ki znajo svoje misli zapisati v verzih. Pred več kot letom dni so preko svojih društev povabili avtorice, da naj pošljejo svoja dela, da bi jih združili v samostojno pesniško zbirko kmečkih pesnic.

V petek, 23. oktobra, je bila v dvorani Društva upokojencev na Hajdini prireditve z naslovom Prisluhnite nam. V prisotnosti sedmih od 31 avtoric so javnosti predstavili knjižno prvorojenko, ki se mora za svoje rojstvo nedvomno zahvaliti članicam uredniškega odbora in Ireni Ule, vsestranski predsednici Zveze, ki je med drugim de-

jala: »Uresničile smo zamisel in izdale pesmi, ki so jih napisale zgarane roke žena z velikim srcem, ki ljubijo svoje najbližje, domačo zemljo in materni jezik. Slovenske kmetice so zdržale pritisk potujčevanja in zasmehovanja kmečke besede. Skrb za jezik je blizu tudi našim avtoricam. Njihove pesmi izžarevajo vso toplino kmečke matere, iz

njih zaveje vonj po domačih dobrotah in cvetočih vrtovih, iz njih se sliši smeh ob veselih trenutkih in globoka žalost ob slovesu. Vse so izjemne.«

Za knjižni pesniški prvenec je vsem pesnicam, predsednici Zveze, pa tudi domačemu Društvu žena in deklet občine Hajdina v imenu odsotnega župana Radoslava Simoniča čestital in se zahvalil ob-

činski svetnik Janko Vegelj.

Z radovednostjo smo listali po 144 straneh knjižice, v kateri je 134 pesmi, ki jih je napisalo 31 avtoric iz različnih koncev Slovenije, slikovno podoba pa so dodale ustvarjalke likovnih del, ki so bila nagrajena na razstavah ob svetovnem dnevu kmetič. Med njimi so tudi besedila avtoric iz Društva žena in deklet občine Hajdina, ki je v tem predelu edino včlanjeno v Zvezo kmetič Rezike Filipaja, Marije Markovič, Anice Cafuta, Cecilije Bernjak in Estere Korošec. Prijetno je bilo tudi v neuradnem delu srečanja, ko so pevci KPD Staneta Petroviča Hajdina, skupno s Hajdinskimi frajlicami pritegnili članicam pevske skupine Klasek iz Izlak, ki so si s seboj pripeljale harmonikarico Mojco. V drugem polčasu njihovega nastopa smo jim ob bogato obloženi mizi pritegnili tudi tisti, ki smo v uradnem delu le uživali ob poslušanju njihovih pesmi.

Silvestra Brodnjak



Marija Pulko (pri mikrofону), predsednica Društva žena in deklet občine Hajdina, se je vsem zahvalila za sodelovanje. Od leve stojijo pesnice: Marta Sever (kmetica leta 2007), Rezika Filipaja, Estera Korošec, Marija Markovič, Marjana Cmager, Alenka Mežnaršič in Irena Ule.

Foto: Silvestra Brodnjak

Tednikova knjigarnica**PETRARCA: SONET 298 in 301**

Z izbranimi sonetoma (Francesco Petrarca: Stihi. Izbral, prevedel in opombe napisal Andrej Capuder. Spremnno besedo napisal dr. Atilij Rakar. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1980. Knjižnica Kondor; 191) naj bosta počaščena oba praznična dneva.

*Nazaj oziram se in gledam leta,
ki vrgla v piš so misli, iluzije,
ugasnila žar, ki ledenel mi kri je,
pregnala mir, poln grenkega obeta.*

*Ljubezen, vera mi bila je vzeta,
le dvoje imam od prejšnje bogatije
kar je na nebu, kar pod zemlji gnije,
to mi ves sad nekdanjega je cveta.*

*Pretresen, znajdem se v goloti taki,
tak strah pred sabo me tišči in muči,
da bi zavidal najbolj kruti tlaki.*

*O moja zvezda, smrt, usodna sreča,
o dan, ki stiješ v mrzlo sladki luči,
kako ste nizko mi upognili pleča!*

*Dolina, polna mojih tožb in jada,
o ti, od mojih solz narasla reka,
ve ptice in zveri, o rib preneka,
ki z dveh bregov zavrača vas livada,*

*zrak, ki tožila ti je duša mlada,
pot sladka, ki se v grenko mi izteka,
grič sle, ki je od nje nabrekla veča,
kjer bolj kot Amor kliče me navada,*

*spet vidim vas, tako kot dni nekdanje;
le sebe ne, ki iz vesele duše,
postal sem dom neskončne bolečine.*

*Tam videl sem svoj raj in v te brežine
se vračam ... kjer leži pod plaščem ruše,
kar ni odšlo v nebeško domovanje.*

Liljana Klemenčič

Od tod in tam**Hajdina • Srečanje starejših**

Foto: Črtomir Goznik

V Domu krajanov v Skorbi je bilo 27. oktobra tradicionalno srečanje starejših od 70 let občine Hajdina.

V lepem jesenskem dnevu so jim pripravili lepo srečanje, polno optimizma in toplih besed, ki so ga obogatili še s priložnostnim kulturnim programom. V imenu Občine Hajdina, kjer živi okrog 400 starih nad 70 let, jih je nagovoril župan Radoslav Simonič. Zaželel jim je prijetno druženje, ki naj jim še dolgo ostane v spominu. Na kratko jim je predstavil tudi uresničevanje letošnjih občinskih načrtov, ki potekajo skladno s pričakovanji. Gradnja primarnega vodovoda, vrednega skoraj šest milijonov evrov, ki je doslej največja investicija v zgodovini mlade občine, se bo nadaljevala tudi še v leto 2010. V tem letu pa bodo dokončali tudi gradnjo prvega vrtca v zgodovini občine Hajdina.

MG

Cirkulane, Majšperk, Videm • IQ-bus na obisku

S potujočo računalniško učilnico bližje ljudem

V treh haloških občinah se je minuli konec tedna ustavil prav poseben črn avtobus, imenovan IQ-bus iz Ljubljane, ki promovira predvsem računalniško opismenjevanje, kar je takoj razvidno tudi iz njegove notranje opremljenosti.

»V bistvu gre za neke vrste potujočo učilnico, ki smo jo uspeli s posredovanjem našega konzorcijskega partnerja PRJ Halo iz Cirkulan predstaviti in pripeljati v tri haloške občine,« je povedal Dušan Šilak s ptujske Ljudske univerze, kjer od lani deluje tudi Center vseživljenjskega učenja.

Obisk mobilne učilnice je bil tako v Majšperku kot v Vidmu in Cirkulanah, kjer se je bus ustavil nazadnje, po besedah Šilaka nadpovprečno velik: »Osebnost sem res zelo prijetno presenečen, ker nisem pričakoval tako velikega odziva, avtobus je bil na vseh treh lokacijah do zadnjega kotička poln. V glavnem je šlo za obiskovalce med 20 in 30 leti, najbolj pa so jih zanimala obli-

ke brezplačnega učenja tujih jezikov in seveda računalniško opismenjevanje. Videlo se je, da so naši obiskovalci vedeli, da gre za ponudbo neformalnih oblik izobraževanja, kolegi iz PRJ Halo pa so predstavili tudi nekaj njihovih programov oz. projektov iz tega naslova, ki jih izvajajo v okviru lastne dejavnosti in v okviru delovanja točke vseživljenjskega učenja,« je še pojasnil Šilak in dodal, da so v dveh urah, kolikor so imeli na posamezni lokaciji časa za predstavitev, lahko le na kratko predstavili namen, smisel in pomen vseživljenjskega učenja: »Pri tem smo poudarili to, da je vsak strah pred učenjem brezpredmeten in da nikakor ne gre za tisti klasičen način poučevanja v razredu,



IQ-bus, preurejen v računalniško učilnico, je konec minulega tedna privabil precej obiskovalcev v občinah Majšperk, Cirkulane in Videm.

ko je treba pri miru sedeti v klopih in se učiti vse po vrsti. Prikazali smo nov, živahen način učenja s poudarkom na tem, da lahko vsak posameznik najde nekaj zase in se uči tisto, kar mu je blizu!»

Akcija predstavitev programov z mobilnim IQ-busom je bila v treh omenjenih haloških občinah izpeljana prvič, čeprav v LU Ptuj upajo, da jo bodo lahko še nadaljevali po vseh ostalih desetih e-točkah, vendar letos, z izjemo Podlehnik, to ne bo več možno, saj je avtobus zaseden do konca leta.

V Podlehniku se bo IQ-bus ustavil v ponedeljek, petega novembra, poleg kratke predstavitve pa bo tam prvič na voljo že tudi predstavitev ene izmed delavnic, ki jo bodo na osnovi dosedanjega interesa obiskovalcev pripravili v

PRJ Halo. »Namen IQ-busa je, kot že rečeno, da možnosti izobraževanja čim bolj približamo ljudem na podeželju. Tako smo v okviru tokratnega obiska IQ-busa obiskovalcem predstavili tudi programe, ki jih bomo čez zimo izvajali v našem PRJ Halo; gre za dve predvideni delavnici, ki bosta brezplačni, natančen program pa bo še določen. Sicer pri sooblikovanju tovrstnih programov vseživljenjskega učenja sodelujemo tudi z drugimi partnerji, med njimi s Pomeljem iz Velike Polane, s katerim skupaj pripravljamo programe s področja vinogradništva, s poudarkom na trženju, promociji in posebej na spodbujanju podjetništva na podeželju,« je v okviru predstavitev IQ-busa povedal Jernej Golc iz PRJ Halo.

SM



Dušan Šilak je zbranim predstavljal pomen vseživljenjskega učenja: »Naše obiskovalce so najbolj zanimala oblike brezplačnega učenja tujih jezikov in seveda računalniško opismenjevanje.«

Ptuj • Borba med spoloma tudi v našem mestu

»Če bi bil Borut Pahor ženska ...«

Februarja je svoj pohod na slovenske odre pričel tretji in hkrati zadnji del trilogije o žensko-moških odnosih v produkciji Špas teatra, tokrat poimenovan Ženske&moški.com, ki je v četrtek gostoval tudi v dvorani ptujske gimnazije.



Del igralske zasedbe, ki skoraj dve uri na odru bije bitko med spoloma.

V predstavi nastopajo trije moški in dve ženski, vendar zasedba ni vedno enaka. Ptuj so tako obiskali Zvezdana Mlakar, Katarina Čas, Matjaž Tribušon, Primož Ekart in Miha Brajnik. Predstavo je režiral Boris Kobal, za kostume pa poskrbel Alan Hranitelj.

Tretji del gledališke sage, v kateri se odvijajo bitke med spoloma, je bil dolgo pričakovani, saj si je njegovi predhodniki, imenovani 5žensk.com in 5moških.com, v zadnjih štirih letih ogledalo skoraj 300.000 obiskovalcev.

Tudi v komediji na Ptujso igranci preko nekaj skupnih skečev, predvsem pa v posameznih monologih odgo-

Svet je majhen

Nove sile prihajajo



Pred nekaj tedni je predsednik Združenih držav Amerike Barack Hussein Obama sporočil, da bo vrh G20 v prihodnosti nadomestil današnji G8, v katerem sedijo tako imenovana vodilna gospodarstva sveta.

Ko je bil sredi sedemdesetih ustanovljen takratni G7, ki se mu je kasneje pridružila Rusija, je bil cilj voditeljev nadzor in koordinacija svetovnih kriz oziroma mednarodnih odnosov.

V zadnjem desetletju so se prebile na mednarodni oder nove regionalne sile, kot so Kitajska, Indija, Brazilija itd.

Zahodne demokracije in Rusija sedaj predstavljajo le delček svetovnega gospodarstva, novi G20 pa bo zrcalo 85 % globalne ekonomije. Vendar se ZDA ne zavedajo, da so verjetno na poti samomora v trenutku, ko podpirajo brezpogojno širitev »kluba«.

Mednarodni prostor je anarhičen, potrebuje vodnje. Do danes je ta vloga pripadala Zahodnemu svetu. Prej evropske velesile, potem ZDA in zavezniki. Skupina dvajsetih bo pomenila konec vladanja zahodne civilizacije, ker bosta Evropa in Japonska porinjeni na stranski tir, ZDA pa bodo videle v Ljudski republiki Kitajski edinega primernelega sogovornika. »Center sveta« se bo preselil iz Atlantika na Tihi ocean.

Bill Clinton, ki bo soboto, 31. oktobra, ponovno gostoval v Sloveniji, je v svojem predsedovanju naredil napako. Sprejel je Kitajsko v Svetovno gospodarsko organizacijo, ne da bi zahteval demokratične spremembe s strani Pekinga. Demokracija je temelj naše globalizacije in napredka, istočasno pa je »strošek«, ki zaradi socialnih dodatkov bremeni našo konkurenčnost.

Danes Obama hodi po isti poti. S tem, če brez »demokratičnih pogojev« sprejme v »klub«, ki upravlja svetovno ekonomijo, nedemokratične države, se postavi v položaj poraženca. ZDA se bodo morale pogajati s Kitajsko, vrh bo v resnici postal G2-forum.

Avtoritarni kapitalizem je zaradi pomanjkanja svobode v kratkoročnem obdobju sposoben premagati demokracijo, ampak diktatorialni sistemi se težko prilagodijo spremembam in novim socialnim zahtevam. Če sprejmemo v klub avtoritarne sisteme, tvegamo destabilizacijo oziroma propad celotnega gospodarskega sistema.

Obama že cilja na naslednje predsedniške volitve in potrebuje pomoč Pekinga pri hitrem obujanju gospodarstva. Kitajska bo kupovala še naprej ameriške obveznice in tako podpirala tamkajšnjo ekonomijo, Obama bo izpadel, kot rešitelj zmagal na volitvah, istočasno pa bo postal podrejen novi svetovni velesili.

Sprejeti nove člane v skupino G8 je nujno potrebno. Sprejeti brez pogojev je nesmiselno in tvegano.

G20 lahko postane izvirna celica novega svetovnega reda, ki bo temeljil na demokratičnem sistemu, vendar pristop mora biti drugačen. Evropske države imajo ves interes, da z enotnim pristopom prepričajo ZDA o škodljivosti naveze G2 ter da jasno povedo, da obstajajo minimalni standardi v mednarodnih odnosih, za katerimi bodo vedno, odločno, stale in brez katerih ne bodo sprejele nobene nove sestave foruma G8.

Evropa ima največji interes, da se kaj takšnega ne bi zgodilo. V trenutku, ko bo mednarodno ravnotežje preneseno na Tihi ocean, bo dekadenca naše civilizacije in njenega vpliva zapečateni za vedno.

V zgodovini ima vsaka civilizacija približno dobo vladanja dvesto let. Smo res na koncu naše dobe?

Laris Gaiser

varjali na številna vprašanja, kot so: Je bil bog moški ali ženska? Kaj bi se zgodilo, če bi vlogo ženske prevzeli moški? Kako bi bilo, če bi bili moški takšni, kot si jih želijo ženske in obratno?

Tako se Zvezdana Mlakar v predstavi vpraša tudi, kako bi bilo, če bi bili pomembni moški iz zgodovine in tudi sedanosti ženske, ter med drugim ugotovi: »In kaj bi bilo, če bi bil Borut Pahor ženska? Vse bi bilo čisto isto!«

Zanimiv vložek v predstavi so filmčki, ki se odvijajo na ogromnem platnu, v njih pa nastopajo znani Slovenci v vlogah pomembnih osebnosti iz zgodovine. Jasno Kuljaj tako vidimo v vlogi žene Alberta Einsteina, ki ga igra Tomaž Domicelj, Špela Grošelj je žena Marca Pola, Alya Prešernova Julija, pa tudi Zmago Jelinčič, Sašo Hribar in številni drugi so se preizkusili v vlogi igralcev.

Polona Ambrožič

Iz Ptujja v mesta tuja • Mojca Firbas o Češki

Na meniju sladkane solate, pivo in druženje s tujci

Mojca Firbas je simpatična, energična in družabna 24-letnica iz Hajdine, ki si je vedno želela nekoč okusiti življenje na tujem. Za kaj takega se ji je v zadnjem letniku študija zdelo idealna priložnost študentska izmenjava. S pomočjo znanega programa Erasmus, ki slednje omogoča, je tako zapustila svojo domačo mariborsko Fakulteto za naravoslovje in matematiko ter se odpravila v češko mesto Olomouc, kjer uživa že dobrih pet tednov. Uživa je pravzaprav preblaga beseda – kot nam je povedala sama, namreč preživlja najboljši čas v življenju. In tudi zato bi rada svoje bivanje, ki je bilo načrtovano do konca decembra, še podaljšala.

Kakšen kraj je Olomouc?

»Je manjše univerzitetno mesto, njegova velikost je primerljiva z Mariborom. Zelo je lepo, urejeno, z odlično organiziranim javnim prevozom, saj skoraj do vsakega delčka mesta pripelje tramvaj ali avtobus, ki je zelo poceni (16 evrov za tri mesece s študentskim popustom). To je zelo priročno, saj je študentska rezidenca, v kateri živimo vsi tuji študentje, na obrobju mesta.

Moja fakulteta, ki se nahaja blizu mestnega središča, je bila dokončana komaj letos julija, zato je zelo moderna in ima učne pripomočke, ki jih nisem niti še nikoli videla. Sicer pa so vsi še vedno v fazi selitve iz stare v novo zgradbo, zato je vse skupaj malo zmedeno. Tako tudi kdaj kakšno predavanje odpade, saj se profesorji, ki še ne obvladajo vse mogoče moderne tehnične opreme, nanjo privajajo počasi.«

Zakaj si izbrala za svoje bivanje na tujem ravno Češko?

»Študij na Češkem ni bil moja prva izbira. Moja največja želja je bila odpotovati nekam, kjer je drugačna kultura in podnebje kot v Sloveniji. Ker me pozimi vedno zebe, sem izbrala Španijo – natančneje Valencio, ampak ker ne gre vedno vse po načrtih, sem nato pristala na Češkem.«

Kako boš opravljala izpite, bodo priznani tudi v Sloveniji?

»Kako jih bom opravljala, bom še videla, načeloma naj bi preverjanje potekalo na malo enostavnejši način kot doma, predvsem zaradi tujega jezika. Pri večini izpitov je treba pripraviti seminarsko nalogo, na koncu je ustni izpit – precej podobno kot na domači fakulteti. Priznano pa bo iz strani matične univerze enako, kot da bi izpite opravljala doma.«

**V parku z belgijskimi prijateljicami.****Kakšni ljudje so Čehi? Kakšni so češki študentje?**

»Odvisno, naletiš na zelo prijazne, ki ti z veseljem pomagajo in govorijo angleško, pa tudi na zelo negostoljubne, eni so zelo vase zaprti, kot da se bojijo ... V vsakem primeru te obravnavajo lepše, če govoriš vsaj malo češko. Ampak to ni značilnost, odvisna od narodnosti, povsod

je namreč tako, da so eni prijazni, drugi pač ne. Češki študentje pa so zame še uganka, ker jih ne poznam veliko, tisti poznani pa ne govorijo angleško, zato je z njimi težko komunicirati.«

Kako se zabavajo mladi na Češkem?

»Podobno kot mi kot v Sloveniji. Ob večerih se najprej družijo v kakšnem pubu, kasneje plešejo v klubih. Ko bom spoznala več mladih, bom lahko natančneje odgovorila na to vprašanje (smeh).«

S kom se največ družiš?

»Ena izmed najbolj krasnih stvari izmenjave je zame druženje s tujci, na mojem 'meniju' (smeh) so večinoma Portugalski, Belgijci, Poljaki, Francozi ... Tukaj je tudi veliko Špancev, ampak zaradi njihove 'špangleščine' je skoraj nemogoče komunicirati z njimi.«

Kako si se na splošno navadila na bivanja na Češkem?

»Brez problema. Prihod sem komaj čakala, ker sem vedela, da bo ogromno novih stvari in ljudi – navaditi se na bivanje je bilo tako čisto postranskega pomena. Želim si, na primer, samsko sobo in še kako stvar, ki je nimam, ampak to je vse samo materialno in se ne more

Enkrat mesečno vam bomo v nekaj številkah Štajerskega tednika predstavili študente iz naših krajev, ki so se odločili za študij na tujem, saj menimo da je to zanimiva izkušnja, ki bo pritegnila k branju marsikoga.



Foto: M. Firbas

Na Češkem se pije predvsem pivo.

primerjati z dejstvom, da sem dejansko nekje v tuji državi, se vsak dan družim s tujci, spoznavam njihovo kulturo in oni mojo. Najpomembnejše pa je, da skoraj vsak konec tedna potujem. Kot mi je dejala znanka Iva pred mojim odhodom: 'Boš videla, to bo time of your life.' In res je tako.«

Pogrešaš Ptuj, imaš kaj domotožja?

»Zaenkrat ne, saj internet zelo olajša zadevo. S starši in prijatelji se lahko vsak dan slišim in vidim prek spleta. Ptujja ne pogrešam toliko, ker se zavedam, da bom tukaj bivala le nekaj mesecev, ki jih zato želim izkoristiti do konca.«

Te kaj obiskujejo iz Slovenije?

»Domače obiske bom imela najmanj dvakrat – prve dobim v začetku novembra, naslednje pa konec decembra, saj pridejo prijatelji sem praznovati novo leto.«

Kakšni se ti zdita češka hrana in pijača?

»Hrana je podobna naši, ogromno uporabljajo piščančje meso, s katerim 'čarajo' vse mogoče jedi. Je pa njihova posebnost, da vse sladkajo, zato se je bilo treba navaditi, recimo, sladkanih omak, solat in podobnega. Vse je pač malo drugačnega okusa.

Kar se pijače tiče, je seveda nedvomno najbolj priljubljeno pivo. Imajo vse mogoče vrste od odličnih do zelo nepitnih, spet odvisno od okusa. In seveda je pivo najcenejše tudi v pubih in klubih. Ogromno pijejo tudi kofolo, pijačo, ki naj bi bila stranski produkt pri varjenju piva in je po okusu pravzaprav ne morem primerjati z ničemer.«

Koliko si se že naučila jezika?

»Prvi dan mojega bivanja tukaj nisem znala naročiti niti hrane ali pijače, razen piva se-

veda (smeh). Nato pa je bil v prvem tednu organiziran tečaj češčine, na katerem so nas naučili od pozdravov do vljudnostnih fraz, števil in vseh ostalih potrebnih stvari. Treba se je tudi sam znati, včasih kaj logično sklepati, uporabiti občasno google translator in podobno. Seveda je za nas lažje kot za germanske in romanske jezikovne skupine. Osnove so namreč približno iste, sploh koreni besed, kar pa ne pomeni, da je češčino lahko govoriti – treba je vložiti ogromno dela. Najprej jo moraš razumeti in poznati osnovna pravila, šele nato lahko poskušaš govoriti.«

Češka zanimivost, ki te je najbolj fascinirala?

»Fasciniralo me je to, na primer, da imajo na eni strani nekatere sisteme tehnično dovršene do konca, ampak hkrati pa obstajajo osebe, ki ne znajo delati s to tehnologijo in potem vse skupaj sploh ne funkcionira. Tako smešno je na čase – malo češko, kot radi rečemo (smeh).«

Najbolj zanimiva češka anekdota?

»Zgodilo se mi ni še nič zelo posebnega. Dnevi potekajo tako, da po zburanju prihajam nekaj časa k sebi, potem grem na kosilo, predavanj skoraj nimam, zvečer pa grem ven, tako da so pravzaprav vse prigode iz nočnega življenja.«

Aha, morda to: čez vikende potujemo. Bili smo že v bližnjih gorah, Pragi, Krakovu, ogledali smo si majhna mesteca v okolici ... Ta vikend gremo v Bratislavo, konec novembra načrtujemo Berlin, morda tudi Varšavo, Budimpešto ... Decembra si bomo ogledali božični Dunaj in januarja, če bom lahko podaljšala svoje bivanje tukaj, imamo v načrtu London ali Rim, mogoče Pariz ... To je za mene najlepši del moje Erasmus izkušnje – potovanja, potovanja! Končno sem prišla na svoj račun (smeh).«

Ali priporočaš študentsko izmenjavo? In če, zakaj ter kakšnim tipom ljudi?

»Vsekakor jo priporočam, vendar res ni za vse. Predvsem je pomembno, da ne pričakuješ preveč, ker so izkušnje potem stokrat slajše. Smisel izmenjave je po mojem doživetju čim več, potovati, kolikor se da, se družiti predvsem s tujci (in ne drugimi pripadniki tvoje narodnosti v obiskani deželi) ter nenazadnje tudi spoznati način šolanja v tuji državi in opraviti čim več izpitov. Vsak ima seveda svoje vrednote, meni so pač najpomembnejše te našete reči, zaradi katerih sem se študentske izmenjave tudi udeležila.«

Polona Ambrožič

TKM – TRADICIONALNA KITAJSKA MEDICINA TUDI PRI NAS

Tradicionalna kitajska medicina je edinstven sistem zdravljenja, ki vključuje nauk o diagnostiki, vzrokih, nastanku in poteku bolezni ter metodah zdravljenja.

Razvoj kitajske medicine traja že več kot 4000 let in združuje bistvo kitajske filozofije, kulture in znanosti. Kljub napredku moderne medicine danes uporaba tradicionalnih kitajskih metod zdravljenja v svetu močno narašča. Glavni vzrok za to je zavedanje o njihovi učinkovitosti pri zdravljenju širokega nabora bolezni. Najpogostejše in najbolj znane metode zdravljenja so **akupunktura in akupresura (pri nas bolj poznana kot tuina masaža).**

V kitajski medicini zdravje človeka določa njegova sposobnost, da ohrani notranje harmonično ravnovesje kot tudi ravnovesje z okoljem, v katerem živi. Takšen pogled izhaja iz yin in yang teorije, teorije petih elementov ter teorije o pretočnosti energije qi po 12 meridianih, če naštejemo le-te. Bolezen je porušeno energetska ravnovesje med dvema poloma celote, ženskim principom yin ter moškim principom yang.

Z metodami TKM se odpravljajo energetske blokade in poškodbe, nastale zaradi vpliva patogenih dejavnikov kot tudi fizičnih notranjih ali zunanjih poškodb. Značilnosti zdravljenja po sistemu TKM so sorazmerno hitro odkrivanje pacientovih težav, preventiva, odkrivanje in odpravljanje neravnovesij v telesu, še preden nastopi bolezen, holizem, celostna obravnava človeka, po kateri psiha in telo medsebojno delujeta ter sicer dolgoročno, a uspešno zdravljenje kroničnih obolenj.

Pregled pri zdravniku TKM vključuje oceno globine pulza, ki ga otipa na obeh zapestjih, pregled pacientovega jezika in oči. Če je potrebno,



Uspešno delujemo že dve leti, vrata naše ordinacije pa so odprta za Vas med tednom **dop. od 9. do 13. ure, pop. od 14. do 18. ure ter v soboto do 13. ure.**

Za več informacij vas vabimo, da obiščete našo spletno stran www.kitajskamedicina.si.

Ordinaciji se nahajata v **Mariboru na Zeleni Ulici 17**, kjer se lahko naročite po telefonu **040 417 463** ali **059 124 343**, in v **Celju na Mariborski 122**, Vila Fortuna v pritličju, naročila po telefonu **040 720 189**.



zdravnik opravi tudi fizični pregled. Po postavitvi diagnoze zdravnik izdela okvirni načrt zdravljenja, ki vključuje število in trajanje terapij. Najpogostejši terapiji sta akupunktura in akupresura, ki trajata približno od 25 do 40 minut.

akupunktura velja za najbolj znano metodo kitajske medicine, ki jo od leta 1979 priznava in priporoča tudi moderna medicina ter Svetovna zdravstvena organizacija. Tanke iglice zdravnik akupunkturist zabode v točno določene t. i. akupunkturne točke ter jih s tem konstantno stimulira. Podobno je pri akupresuri, kjer namesto stimulacije točk z iglo terapevt ročno pritiska na te iste točke. Pri obeh se tako uravnava pretok vitalne življenjske energije (qi) po meridianih, da bi se v telesu ponovno vzpostavilo zdravo ravnovesje.

Področja zdravljenja so številna od obolenj zaradi stresa, depresij, migren, nespečnosti, vrtoglavic, nerednih in bolečih menstruacij, debelosti, izboljšanja miselne koncentracije pa vse do bolečin v vratu, križu, išiasa, revme, bolečine v želodcu, težave s prebavo, različne športne poškodbe, padec imunskega sistema, vnetja obraznih živcev in še bi lahko naštevali. PR

NAGRADNI KUPON

izrežite in pošljite na naslov **RADIO-TEDNIK PTUJ, d.o.o., Raičeva ul. 6, 2250 Ptuj**, do četrta, 5. novembra 2009.

Obvezno priložite svoje ime, priimek, naslov in tel. št., na kateri ste dosegljivi. Med vsemi pravočasno prispelimi kuponi, bomo izžrebali 3 nagrajence, ki bodo objavljeni v petek, 6. novembra 2009.

Vsak nagrajenec prejme nagrado - darilni bon v vrednosti 30 EUR (pregled ali masaža).

**Trg v Olomoucu, kjer Mojca preživlja svojo študentsko izmenjavo.**

Foto: M. Firbas



Robert Furjan
»Kdorkoli bo prevzel klub, bo moral poskrbeti le za obveznosti od 19. 10. 2009 dalje!«

Stran 16



Rene Glavnik
»Prepričati ljudi, da podprejo šport«

Stran 17

Rokomet
Vinarji zdaj lažje dihajo in čakajo na žreb

Stran 17



Strelstvo
Izjemna zmagala za Kidričana Aleša Pernata

Stran 18

14. ljubljanski maraton
Slovenci - športen narod

Stran 19

Urednik športnih strani: Jože Mohorič. **Sodelavci:** Danilo Klajnšek, Uroš Krstič, Uroš Gramc, Milan Zupanc, Niko Šoštar, Peter Golob, Ivo Kornik, Sebi Kolednik, Simeon Gönc, Janko Bezjak, Franc Slodnjak, Uroš Esih, Janko Bohak, Črtomir Goznik, Matija Brodnjak, Aleksandra Jelušič

Športni tednik

E-mail: sport@radio-tednik.si

Poslušajte nas na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu
www.radio-ptuj.si

Labod Drava - Hit Gorica 1:1 (1:1)

STRELCA: 0:1 Osterc (32), 1:1 Kronaveter (41)

LABOD DRAVA: Jožič, Andjelkovič, Medved, Prejac, Žilič, Ogu, Semler (od 46. Matjašič), Kelenc, M. Balažic, Ekpoki (od 79. Kurež), Kronaveter. Trener: Franci Fridl

HIT GORICA: Žilič, Gorinšek, Škarabot, Đukič, Nikolič, G. Balažic, Cvijanovič, Demirovič, Osterc, Kršič (od 64. Gregorič), Galešič (od 58. Rakušček). Trener: Vladan Mladenovič

RUMENI KARTONI: Matjašič (53), Ogu John (90); G. Balažic (27), Nikolič (70), Rakušček (82), Gorinšek (86)

Nogomet • 1. SNL

Peti zaporedni remi Gorice, prvi poraz Kopra

Šele v 15. krogu je letos prerajeni Koper prvič položil orožje in vpisal prvi prvenstveni poraz. Zmagali so na Bonifiki slavili državni prvaki iz Maribora, ki očitno bistveno lažje igrajo v gosteh kot pred domačim občinstvom; v gosteh so doslej na osmih tekmah zmagali petkrat, doma pa na sedmih le dvakrat! Po festivalu zgrešenih priložnosti v prejšnjem krogu proti Domžalam je tokrat znova zadel Tavares. Piko na i je z 11-metrovke postavil najboljši strelac prvenstva Dragan Jelič (10 zadetkov). Z zmago v savinjskem derbiju so se Kopru znova približali Velenjčani, ki so v Celju slavili kar 4:0. Varovanci Milana Đuričiča sicer niso igrali slabo v polju, a so bili pri zaključkih akcij izredno neučinkoviti, oz. se je izkazal Savič, vratar Rudarja. Poleg Saviča si omembo v tem krogu zasluži še en vratar, in sicer Dragan Žilič (Gorica). Ta je bil najzastlužnejši, da so Goričani vpisali še peti zaporedni remi, vselej pa so igrali 1:1 (Olimpija, Domžale, Koper, Celje, Drava). Ptujčani so s tem prekinili niz treh zaporednih porazov in bodo lahko v soboto vsaj delno razbremenjeni odšli na gostovanje v Velenje.

Olimpija je uspela ugnati sosede iz Domžal, s čimer smo dobili še en dokaz več, kako izenačena je liga in kako lahko vsako moštvo premaga vsakega tekmeca. V prejšnjem krogu je namreč Olimpija izgubila z Nafto, Domžalčani pa so slavili v Mariboru - tokrat je poraženec iz prejšnjega kroga slavil, zmagovalec pa doživel poraz. Interblock je tudi v drugi tekmi s pomlajenim moštvom ostal neporažen. Proti Nafti je bil zelo blizu slavja, čeprav so praktično ves drugi polčas igrali z igralcem manj in v tem obdobju celo dosegli gol (asistenca Horvata). Po zapravljeni priložnosti Tabota za 2:0 je sledila kazen; točko je gostom tri minute pred koncem zagotovil Volaš.

V soboto bodo na sporedu tekme 16. kroga, oznako derbi pa bi lahko pripisali obračunu med Olimpijo in Koprom.

JM

1. SNL - rezultati 15. kroga:

Interblock - Nafta 1:1 (0:0); strelci: Rapanik 57.; Volaš 86. **R. K.:** Gill 49./Interblock

Luka Koper - Maribor 1:3 (1:2); strelci: Kovačević 20.; Tavares 23., Bačinovič 24., Jelič 61./11-m

Domžale - Olimpija 1:2 (0:1); strelci: Zatkovič 89.; Ibraimi 31., Cimerotič 82.

CM Celje - Rudar 0:4 (0:3); strelci: Tomažič-Seruga 9., Cipot 17./11-m, Mujakovič 36., Lo Duca 85.



1. SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

1. LUKA KOPER	15	9	5	1	24:15	32
2. RUDAR VELENJE	15	9	2	4	27:18	29
3. OLIMPIJA -2	15	8	1	6	23:15	23
4. MARIBOR	15	7	1	7	24:21	22
5. CM CELJE	15	6	3	6	20:23	21
6. DOMŽALE	15	5	4	6	20:26	19
7. INTERBLOCK	15	5	3	7	15:23	18
8. NAFTA	15	5	3	7	23:27	18
9. LABOD DRAVA	15	3	5	7	15:23	14
10. HIT GORICA	15	2	5	8	18:25	11

PARI 16. KROGA, sobota, 31. 10.: ob 14.00: Nafta - Domžale, Olimpija - Luka Koper; **ob 18.00:** Rudar - Labod Drava, HIT Gorica - Interblock; **ob 20.15:** Maribor - MIK CM Celje.

Nogomet • 1. slovenska nogometna liga, 15. krog

Remi ostal v senci Mladenovičevega zastoja srca

Po bolečem sobotnem porazu v Ljubljani so se ptujski nogometaši v 15. krogu že v sredo doma pomerili z Goričani. To je bila tekma ekip, ki zasedata zadnji dve mesti na prvoligaški razpredelnici, zato je imelo srečanje še poseben naboj. Oba stratega, Fridl in Mladenovič, sta se odločila za najbolj izkušeno postavitev v začetni enajsterici; oba sta torej menila, da to ni tekma za poskuse z mladimi nogometaši, ki so po navadi bolj nagnjeni k oscilacijam v igri. Postavitev je ponujala kar nekaj zanimivih dvobojev: na igrišču sta bila brata Balažic, dva Žiliča, v ekipi gostov pa je bil tudi Gorazd Gorinšek, nekdanji član Drave. Pri domačih sta manjkala poškodovana Zajc in Sousa, pri gostih pa Velikonja.

Prvo priložnost so imeli domačini v 5. minuti, strel Semlerja pa je Đukič blokiral. V 13. minut smo videli akcijo v treh potezah: Jožič je podal do Semlerja, ta je z glavo žogo spustil do Ekpokija, slednji pa je brez oklevanja z velike razdalje streljal - za kakšen meter mimo gola. Minuto pozneje je svoj strel preskusil še Ogu John, tudi on pa je bil nenatančen. Gostje so bili prvič nevarni v 17. minuti, ko je Osterc podal v sredino, Galešičev strel pa je Jožič zadržal. Dvakrat je nato poskusil Ekpoki; predvsem po podaji Kronavetra s strani je bil blizu zadetku. Kar pa ni uspelo domačinom, je gostom v 32. minuti: po podaji Kršiča iz kota je bil v skoku najvišji Osterc, ki je žogo poslal v mrežo - 0:1. Domačini so takoj poskusili izenačiti, v tem pa so bili uspešni že po desetih minutah. Rok Kronaveter je na približno 30 metrih od gola prejel žogo od Ekpokija, preigral je še enega obrambnega igralca Gorice in žogo z 18 metrov zabil v zgornji kot gola - 1:1.

Če bi zadela Ekpoki in Kelenc ...

Ob polčasu je Franci Fridl opravil zamenjavo Semler - Matjašič, čeprav je bilo kandidatov za menjavo še nekaj. Prvi so zapretili gostje: akcijo Galešiča, Osterca in Demirovič je zaključil slednji, žoga pa je zletela tik ob vratnici v gol avt. Dinamičen začetek drugega polčasa sta s svojimi akcijami začinila še Kronaveter in



Foto: Črtomir Goznik

Rok Kronaveter (Labod Drava, modri dres) je bil eden najboljših posameznikov domače ekipe; s svojim golom je v 41. minuti tudi poravnal rezultat na 1:1. Na sliki ob njem Admir Kršič.

Matjašič; prvemu je Žilič strel ubranil, Jure pa je bil za malenkost prepozen po podaji Kronavetra. Potezo za nogometne sladokusce smo videli v 55. minuti, ko je Ekpoki po podaji Prejaca atraktivno, s peto, preigral Škarabota, nato pa mu je strel s skrajnimi napori ubranil Žilič. Tudi v nadaljevanju je lahko približno 300 gledalcev spremljalo solidno prvoligaško predstavo, domačini pa so imeli predvsem po zaslugi razpoloženih Ogu Johna in Kronavetra več od igre. Slednji je v 71. minuti pripravil imenitno priložnosti Kelencu, ta pa je streljal naravnost v Žiliča ... Na drugi strani so z enako mero vrnili gostje: strel Balažica se je od vratnice odbil v gol avt. V 80. minuti je Fridl poškodovanega Ekpokija (ta je bil eden boljših igralcev Drave) zamenjal s Kurežem. Ta bi se lahko proslavil dve minuti kasneje, ko je po prostem strelu Kronavetra lepo spremenil smer žogi, vendar so branilci Gorice žogo izbili.

Mladenovič obležal pred klopjo

Tekma je bila v 88. minuti prekinjena zaradi prekrška v kazenskem prostoru Gorice, takrat pa se je na klopi gostov zgrudil trener Vladan Mladenovič. Admir Kršič, igralec Gorice, je po tekmi pripovedoval: „Takrat sem bil ravno na klopi, zraven njega. Razburil se je zaradi prekrška, nato pa je naredil dva koraka nazaj in omahnil tik pred klopjo.“ Rezervni igralci Gorice so na pomoč takoj po-

klicali dr. Jazbeca, ta pa je 72-letnega srbskega strokovnjaka, ki je brez znakov življenja ležal na tleh, nemudoma pripravil za prevoz v bolnišnico.

Glavni sodnik Sašo Habjanič iz Murske Sobotne je tekmo seveda prekinil in igralce poslal v slačilnico. V tistem trenutku nadaljevanje tekme niti ne bi imelo nobenega smisla, saj so bili vsi igralci z mislimi pri trenerju Mladenoviču. Nekaj ur kasneje smo zvedeli, da je po uspešni reanimaciji Mladenovičovo srce spet začelo biti.

Jože Mohorič



Vladan Mladenovič

Franci Fridl, trener Laboda Drave: „Na vsak način smo želeli dobiti to srečanje. Fantje so se na treningih in tudi na sami tekmi pošteno trudili za zmago, zato jim ne morem ničesar očitati. Na žalost znova nismo uspeli izkoristiti velikega števila zrelih priložnosti, vendar se bomo trudili še naprej. Seveda pa vsi želimo trenerju gostov Mladenoviču čimprejšnje okrevanje.“

Robert Furjan, športni direktor Laboda Drave:

»Kdorkoli bo prevzel klub, bo moral poskrbeti le za obveznosti od 19. 10. 2009 dalje!«

Veliko je razlogov, zakaj smo za intervju poprosili Roberta Furjana, športnega direktorja Laboda Drave. Predsednik Laboda Drave Franc Gajšek je odstopil, klub je v prisilni poravnavi, igralci so nezadovoljni ... V svojem lastnem stilu nam je na ta vprašanja tudi ponudil odgovore.

Predsednik Laboda Drave Franc Gajšek je podal odstop, zaenkrat res samo še ustno. Kakšno je vaše stališče o tem?

R. Furjan: "Razumem njegove osebne razloge, ki so povezani z zdravstvenim stanjem, razumem pa tudi drugi del, ki se nanaša na stanje v gospodarstvu. Kot Ptujčan se mu lahko samo zahvalim, da je bil leto dni pripravljen voditi ta klub in vanj vlagati. To je seveda počel že pred nastopom predsedniškega mandata, upam pa, da bo pomagal tudi v bodoče."

Odstop ste podali tudi sami.

R. Furjan: "Kot predsednik sem odstopil že lani, vendar sem na prošnjo Franca Gajška, članov UO in tudi navijačev ostal v klubu in od marca naprej pomagal kot športni direktor, za kar pa nisem prejel nobenih finančnih nadomestil. Zdi se mi primerno, da sedaj, ko je odstopil predsednik, tudi sam ponudim odstop, najverjetneje bo to storil celoten upravni odbor."

Naslednika čaka vlaganje v prihodnost, ne v preteklost

Klub je trenutno v prisilni poravnavi.

R. Furjan: "Z uvedbo postopka prisilne poravnave je klub oz. društvo na nek način pod zaščito države. Postopek prisilne poravnave bo klubu omogočil sanacijo, saj smo bili največji upniki pripravljeni konvertirati svoje terjatve. Te so znašale približno 70 % vseh obveznosti kluba. Kdorkoli bo

klub sprejel sedaj, bo moral pokrивati le obveznosti, ki so nastale po 19. 10. 2009. Obveznosti, ki so nastale pred tem datumom in se ne bodo zaključile s postopkom prisilne poravnave, bom v skladu z določili sodišča (do kdaj je do katerega upnika potrebno poravnati obveznosti) pripravljen prevzeti nase. To sem pripravljen storiti iz tega razloga, da bi se lažje našel nekdo, ki bi prevzel ta klub. Ta mora biti pripravljen vlagati le v prihodnost tega kluba, ne v preteklost. Jutri mora to društvo živeti naprej.

Dodal pa bi še to: med prvoligaši smo v tako hude težave padli prvi, vendar ne edini, kar lahko razberemo iz medijev v zadnjih dneh. Prepričan pa sem tudi, da bomo iz njih prišli prvi! Prvi smo naredili finančno sanacijo in porabo prilagodili razmeram, ki sedaj vladajo v gospodarstvu."

S strani trenerja in igralcev je bilo slišati očitke, da ste z njimi v zadnjem času premalo komunicirali in jih seznanjali s stanjem kluba.

R. Furjan: "Komunikacija je bila v zadnjem času res občutno slabša, saj se ni natančno vedelo, ali še imamo predsednika ali ga nimamo. Situacija je bila na splošno zelo zapletena: na eni strani postopek prisilne poravnave, na drugi zmanjševanje proračuna na nivo, ki bi sploh omogočal normalno iskanje ljudi za vodilne funkcije. Letni proračun je sedaj nastavljen na 600 tisoč evrov, kar je manj kot polovica proračuna v preteklosti (takrat je znašal 1,3 MIO evrov). Ocenjujem, da bi to višino proračuna lahko Ptuj z okolico pokrival in normalno tekmoval v 1. SNL. Razmere na nogometnem trgu so se namreč v zadnjem času korenito spremenile: vsi zmanjšujejo proračune in posledično plače igralcev, na trgu pa se je znašlo precejšnje število kvalitetnih igralcev, ki so pripravljeni igrati za manjše zneske, kot je to bila navada v preteklosti, v ekonomskem razcvetu celotne družbe. Menim, da imajo naši



Foto: Črtomir Goznik

Robert Furjan: »Med prvoligaši smo v tako hude težave padli prvi, vendar ne edini, kar lahko razberemo iz medijev v zadnjih dneh. Prepričan pa sem tudi, da bomo iz njih prišli prvi!«

nasledniki še eno veliko prednost: že v tem trenutku lahko začnejo črpati kvaliteten kader iz lastne nogometne šole, NŠ Poli Drava Ptuj. To so s svojimi nastopi že potrdili Kurež, Matjašič in tudi Vrabl. Tudi igralci, ki so v Dravo prestopili pred letošnjo sezono, so to storili za nižje plače, kot tisti, ki so odhajali. Rezultati pa so tudi na podobnem nivoju, kot so bili pred to sezono; smo predzadnji, a za sredino lestvice zaostajamo le za nekaj točk. Če bi bilo finančno stanje sedaj boljše, bi zagotovo imeli še nekaj točk več."

Igralce ste v vlogi predsednika in sedaj tudi športnega direktorja vedno zagovarjali.

R. Furjan: "Res je. To bom počel tako dolgo, dokler bom opravljal to funkcijo - spodobiti se, da naloge opravljam do prihoda novega vodstva, v tem trenutku pa seveda ne vem, ali bo to 14 dni, mesec ... Bil pa sem v teh vlogah tudi velikokrat razočaran: pred približno dvema letoma in pol npr., ko so bile stvari popolnoma urejene, nismo dosegali rezultatov, ki bi jih glede na kvaliteto igralcev

morali. Tudi sedaj bom ob odhodu v slatilnici še kakšnemu igralcu kaj povedal, morda pa bom tudi slišal kakšno."

Tudi trenerja Adnana Zildžoviča ste močno pripirali.

R. Furjan: "Edina resnica pri njem je, da je odšel iz popolnoma osebnih razlogov. Je trener, ki je znal iz igralcev tudi v težkih trenutkih izvleči maksimum in s trdo roko na nek način držati vse pod kontrolo. Ko mi je sporočil razloge za odhod, ga nisem mogel zavrniti, čeprav sem vedel, da se bo situacija na nek način poslabšala, dokler novi trener ne bo v celoti prevzel vajeti v svoje roke. Prepričan sem, da je Franci prejšnjo sredo, na pokalni tekmi proti Domžalam, videl stvari, ki jih sicer s strani - iz prejšnje vloge, ko še ni bil sam odgovoren za ekipo - ne bi. Mislim tudi, da je primerno ukrepal. Prav zaradi tega Fridla novi upravi toplo priporočam, čeprav je prav, da sedejo za isto mizo in se pogovorijo o ciljih v prihodnosti. Njegovo nogometno znanje ni sporno, delovne navade ima odlične, kot igralec je lahko vzor vsem mladim - to me je pri njem prepričalo. Morda bi tukaj lahko izpostavil še kakšnega trenerja iz naše nogometne šole, v mislih imam predvsem Damjana Vogrinca. Tudi z delom Tomislava Grbavca smo lahko zelo zadovoljni, prihajajo pa tudi trenerji mlajših kategorij: Beranič, Ljubec ..."

Ugibanja o vašem nasledniku so že precej glasna. Koga pa vi vidite na tem mestu?

R. Furjan: "Moja največja želja je, da bi kateri od večjih gospodarskih subjektov, ki proizvajajo produkte, primerne za množično oglaševanje - in to preko športa tudi že počne - prevzel vodenje tega kluba in si tako zagotovil oglaševalske efekte. Ocenjujem namreč, da se bodo razmere v slovenskem nogometu postavile oz. so se že začele premikati iz točke golega "prosjachenja" sredstev v stanje, ko bo interes oglaševalcev takšen, da bodo želeli

imeti napis na dresu, na stadioni, ob igrišču. Tekme 1. SNL so vedno bolj prisotne na malih zaslonih, še bolj bodo in s tem bo oglaševanje vedno bolj dosegalo širše množice ljudi. Menim, da je sedaj na potezi Združenje klubov 1. SNL, ki se sedaj ne more izgovarjati na nepodporo vodstva NZS. Združenje mora ustvariti pogoje, ki jih je NZS že začela postavljati, ti pa so, da bodo klubi lahko začeli prodajati oglaševalski prostor. Samo tako lahko klubi preživijo v tej recesiji!"

K temu lahko precej pripomorejo tudi zadnji uspehi nogometne reprezentance.

R. Furjan: "Za to, kar sedaj počne naša reprezentanca, njeno strokovno vodstvo in vodstvo NZS, je potrebno vsem iskreno čestitati. Da lahko tako majhna nacija v klubih proizvede tako veliko število igralcev in da ti za dres z državni grbom zares 'krvavijo', to je velik uspeh. Za zgled so lahko vsem igralcem, tudi v naši Dravi. V reprezentanci nimamo nobenega posebnega zvezdnika, nimamo igralca, ki bi igral v enem od 50 najmočnejših klubov Evrope, pa so z ekipnim duhom, z veliko željo in s selektorjem, v katerega popolnoma zaupam, na pragu SP. Že ob prihodu Matjaža Keke na mesto selektorja sem govoril in verjel, da bo naredil pozitiven rezultat. Poznam njegovo delo, zato sem v preteklosti velikokrat razmišljal o tem, da bi ga pripeljal na Ptuj. To je bilo še v časih, ko smo bili finančno stabilnejši, vendar zaradi različnih situacij tega nikoli ni bilo mogoče izvesti."

V prihodnosti stabilen prvoligaš z domačimi igralci

Drava bi morala biti igralcem odskočna deska za prodajo v boljše in bogatejše klube. Ste pogrešali kdaj večjo ambicioznost igralcev?

R. Furjan: "Ivan Zidar, dolgoletni športni delavec,

predsednik uprave največjega gradbenega podjetja v državi, je nekoč dejal, da se je največ v življenju naučil iz tega, ko je vodil nogometni klub. Tudi zase lahko rečem, da sem iz te zgodbe marsikaj potegnili: ena od ključnih ugotovitev je ta, da smo premajhno okolje, da bi igralce lahko stimulirali z denarjem. Problem igralcev je ta, da so dajali v obdobju, ko so imeli plače 800, 900 ali tisoč evrov, na igrišču vse od sebe, saj so se želeli dokazati in oditi v boljši klub. Ko pa so si zagotovili boljše pogoje, bodisi zaradi poteka pogodbe ali kakšnega drugega vzroka, so nekateri dosegli svoj življenjski cilj - za ene je to že boljši avto, za drugega solidna prvoligaška plača ... In v tistem trenutku so prenehali stremeti k višjim ciljem! To je bil največji problem, tu je bila moja največja napaka. Miselnost najboljših igralcev v Evropi je seveda popolnoma drugačna. Vzemimo npr. RONALDO, ki je imel v Manchester Unitedu visoko plačo, odlične pogoje pa je kljub temu stremel k temu, da bi nekoč zaigral za Real iz Madrida, da bi še napredoval. In v tej želji je bil vedno boljši igralec. V tem razmišljanju je razlika med najboljšimi in solidnimi igralci. Še vedno trdim, da imamo v Dravi nekaj vrhunskih potencialov, ki bi lahko spreminili miselnost dosegle marsikaj - zagotovo bi lahko bil kateri reprezentant. Ni vse kriva samo okolica in slabi pogoji na Dravi, predvsem napačna miselnost je velika ovira, da nekateri ne igrajo npr. v nemški Bundesligi, v 1. francoski ali celo angleški ligi ... Vendar ta cilj zahteva popolnega profesionalca in trdo delo, delo, delo ... Ko se bo ta miselnost uveljavila, bodo naši nasledniki tudi iz Drave prodajali igralce. Miselnost pa je potrebno spreminjati že od mladih igralcev dalje, pri starših, v nogometni šoli. Prepričan sem, da smo v NŠ Poli Drava Ptuj glede tega na dobri poti! Naši fantje poleg številnih obremenitev v šoli trenirajo po šestkrat na teden, nekateri samoiniciativno še dodatno sami. Ko pa pogledaš njihove ocene, vidiš, da so ti najboljši tudi v šoli. Iz tega sledi ključna ocena, da bo zaradi te baze klub lahko v prihodnosti brez težav preživel z najnižjim proračunom v ligi; samo nekdo mora sedaj to prevzeti in ga voditi naprej! Prevzeti ga mora nekdo, ki ima dovolj volje in energije, ali pa dovolj oglaševalskih interesov, da mu bo klub več dajal kot pobiral. In takšen gospodarski subjekt na našem področju imamo!"

Bo največji gospodarski subjekt na Ptujcu res sprejel vodenje nogometnega prvoligaša ali bo vroče mesto predsednika kluba morda zasedel kakšen drug ambiciozen posameznik, je sedaj še prezgodaj napovedovati, čeprav interes pri njih in drugih zagotovo obstaja. Na ulici lahko slišimo takšna in drugačna ugibanja, čimprejšnje rešitve pa si želijo vsi, v prvi vrsti igralci in trener, v končni fazi pa še najbolj navijači!

Jože Mohorič

Foto: Črtomir Goznik

Robert Furjan: »Prepričan sem, da je Franci prejšnjo sredo, na pokalni tekmi proti Domžalam, videl stvari, ki jih sicer s strani - iz prejšnje vloge, ko še ni bil sam odgovoren za ekipo - ne bi. Mislim tudi, da je primerno ukrepal.«

Vladimir Kajzovar, bibliotekarski specialist • Predstavljamo vam ...

Anton Turkuš, dramatik in pesnik Črne Gore

Ob prihajajoči 600-letnici cerkve na Ptujski Gori (1410–2010) se v letošnjem letu spominjamo 160-letnice rojstva Jovana Antona Turkuša (1849–1912), ki je svojo pesnitev Črna Gora posvetil ravno tej cerkvi in Mariji in tako obnovil stoletja staro legendo.

Anton Turkuš, profesor, dramatik in pesnik, se je rodil na Ptujski Gori 13. januarja 1849 kmetu Jakobu in Mariji, rojeni Furman. Umril je okrog leta 1912 neznan kje. Gimnazijo je obiskoval v letih 1863–1864 v Mariboru, v letih 1865–1869 v Celju, 7. in 8. razred pa v Gradcu. Od 1871 je v Gradcu študiral romanistiko, od 1874 na Dunaju, kjer je leta 1876 diplomiral. Iste leta je postal profesor francoščine in angleščine na višji deželni realki v Ljubnem (Leobnu) v Avstriji, tam služboval kot suplent osem let in hkrati na tamkajšnji rudniški akademiji učil francosko in angleško. Potoval je po Laškem, živel v Parizu, popisal življenje francoskih dijakov v »Quartier latin«, živel nekaj časa tudi v Londonu. Turkuš je bil eden izmed redkih Slovencev, ki so se usposobili za učitelstvo modernih romanskih jezikov. Leta 1884 je bil premeščen na deželno realno v Gradcu, postal je tudi docent na graški tehniki. V šolskih počitnicah si je rad poiskal kak kotiček lepe slovenske zemlje, kjer se je odpočil.

Pisateljstvo je začel kot četrtošolec v Celju, ko je 1868 spisal žaloigro Veronika Dseniška, ki pa takrat ni bila objavljena, dobil pa je za njo nagrado kranjskega deželne odbora. Slovenec 1892, 262 je poročal, da jo pripravlja pisatelj za natis. 1871 je v Gradcu izdal spevoigro Vojska in mir. Ljubezen do domovine in Jurčič kot vzor delovnega rodoljuba sta mu bila povod, da je postal slovenski pisatelj. Po letu 1900 je bil premeščen v Černovice (Czernowitz), kjer se je za njim izgubila vsaka sled.

Lirske in epske pesmi je pričel objavljati v Kresu (1881–1883), objavljati je tudi v Zori, Slovincu, Slovanu. Leta 1892 jih je izdal v Gradcu v zbirki Pesmi.

Črna Gora

Ptujska Gora se je razvila na slemenu gor, prek katerih se vzpenja cesta v Majšperk, Poljčane in Rogatec. Vas se je hitreje razvijala po izgradnji cerkve in postala 1447 trg z lastnim sodstvom, letnimi sejmi in tedenskimi tržnimi dnevi. Trg je v tem obdobju tekmoval s Ptujem. Glavna znamenitost kraja pa je zagotovo gotska cerkev na vrhu 352 metrov visokega griča, posvečena Mariji na Ptujski ali Črni Gori. Marijina cerkev ni pariška Notre-Dame, vendar je najboljši celostni spomenik, kar jih je zrele gotike ustvarila na slovenskih tleh. Je visoka pesem slovenske gotike. Kot plemenito tujko smo jo sprejeli za svojo, saj že stoletja čutimo in živimo z njo.

Po legendi o Ptujski Gori ob turškem napadu je Turkuš napisal pripovedno pesnitev Črna Gora. Snov pesmi je pov-



J. T. Turkuš. (Po fotografiji.)

zel po pripovedki iz druge polovice 15. stoletja, ko so Turki na svojih roparskih pohodih prihrumeli tudi na Ptujsko Goro, med drugim tudi v letih 1473 in 1493. Po omenjeni legendi je postala gorska cerkev čudežno črna, da je Turki niso mogli videti, in so se umaknili, v resnici pa so zidovi stavbe zato temni, ker so ti sivi kamni iz domačega peščenca neometani. Vremenske razmere pa so ta videz potemnile. Ljudska pravljica sicer pravi, da je bila prej cerkev na Ptujski Gori zelo lepa, da se je celo v Turčiji svetila.

Pripovedno pesem je Turkuš posvetil velečisljanemu sošolcu in dragemu prijatelju lavantinskemu knezu in škofu doktorju Mihu Napotniku v znamenje »visocega« sploševanja. Goro je pesnik najprej krajevno določil visoko nad Ptujskim poljem, med reki Dravinjo in Polskavo, ki se zlivata v mater Dravo. Staro cerkev primerja s kraljico na prestolu, pred katero leži preproga vasi in mest, obdajajo jih Pohorje, Slovenske gorice, Boč, Donačka gora in Haloze. Opisuje prihod divjih turških trum in prisego Age, da bo do sedme ure naslednjega dne oskrnil Marijo. Na Gori župan pripravlja obrambo in zbere peščico zvestih vojakov, ki imajo pred seboj dve izbiri: zmago ali smrt, če jim ne bo na pomoč priskočila nebeška kraljica. Turške čete primerja z volkovi, ki morijo, plenijo dekleta in žene. Nastane dolga, temna noč, Aga priganja svoje vojake, naj zasedejo cerkev, saj je že odbila sedma ura. Z neba se vlije ploha, vihar začne lomiti stoletne hraste, grom in strele parajo nebo, da stoka narava. Ravšina postane močvirje, v katerem obtičijo konji in jezdec, napravi se še

temnejša noč. Aga preklinja in kliče svojega boga Alaha, hkrati se mu razodeva mogočnost krščanskega boga. Med Turki nastane zmešnjava, pobijajo se med seboj, le polovica jih ostane živih. Iščejo vzhod neba, ravan se kaže v polmrazu, Goro pa zakriva tema. Ura je odbila sedem, Aga se ni »nasitil« z Marijinega oltarja. Nejasno ostane, da je gorski trg ostal brez najlepše device-deklce, ki so jo odpeljali v sužnost. Vladar vladarjev, bog, kakor ga poimenuje pisatelj, je rešil Goro, ne Marija. Megla se razkadi, zlato sonce prikaže cerkev v vsej lepoti. Vendar se je zgodil čudež! Vzhodna stran cerkve, ki se je prej ble-



Kolorirana razglednica Ptujske gore kmalu po letu 1900

ščala proti Turčiji, ostane črna kakor tema. Strani ni mogoče več prebeliti, saj se apno ne prime stene. Zvonjenje vabi v cerkev pobožne množice, saj so bili Turki pri Veliki Nedeљи pobiti. Mnogo deklet se je vrnilo, ko so Turke obkolili in pobili junaki. Pesnik preroško vzklika in svari, da je orjaška slovanska moč, če se sovražniki dotaknejo svetih in slavnih domačih zakladov. Napravi se procesija mladeničev, mož, starčkov, ki gredo za razpelom dva po dva, za njimi dekleta, žene, babice. Molijo in prepeljujejo molitve in pesmi o Mariji in jo slavijo, dvesto tisoč se jih zbere. Marija se jim smehlja in jim ponuja svoj zaščitniški plašč. Cerkev je pretesna za sto tisoč duš, zato mnogi molijo zunaj, župnik blagoslavlja ljudstvo. Kar jim Bog ponuja, to ljudje hvaležno sprejemajo, vera vanj jim je zadovoljstvo in sreča, tako lahko preživijo vso trpljenje, varuje jih pred sovraštvom in prevaro, daje upanje in jih vodi v lepšo pri-

hodnost. V zadnjem prizoru župnik poroči cvetoče dekle in pogumnega mladeniča, ki jo je rešil in iztrgal Turkom. Ljudje ju občudujejo in pesem se zaključuje z besedami:

*Krasnejše deve nima Gorska fara,
I blizo lepšega ni najti para.*

V pesnitvi je Turkuš spodbujal narodno zavest, preroško navdušuje svoj narod in ga uči zaupati v lastno moč:

Kajti orjaška je Slovena moč,

Če drznim prstom se sovrag dotika

Svetinj mu narodnih – zakladov svetih,

Ohranjenih po slavnih mu očetih!

(Črna Gora, str. 17.)

Jezik je močno obložen s hrvatizmi, arhaizmi in neologizmi, primere so preproste, prav tako ljudski folklorni motivi. Bibliotekar Andrej Kovač meni o pesmi Črna Gora, da je sicer vsebinsko zanimiva, oblikovno pa je to »bolj okorelo kovanje verzov«.

Vojska in mir

Romantično melodramo v treh dejanjih z naslovom Vojska in mir je izdal mladi študent romanistike Anton Turkuš v samozaložbi v Gradcu leta 1871. Že tri leta pred tem je napisal neohranjeno igro Veronika Dseniška. Drugo izdajo je pripravil že kot docent tehnike leta 1893 in ji dodal verzificiran uvod. Melodramo je posvetil dragemu stricu in dobrotniku Jožefu Turkušu v znamenje hvaležnosti in vdanosti. Oblikovno je melodrama libreto, ki je navezan na pastirske igre in spevoigre. Pojavile so se že v 16. in 17. stoletju v Dubrovniku, vpliv pa je prišel iz Italije. Vsebinsko se pastirska igra poglavlja že do misterija in Turkuš je imel verjetno v mislih ne toliko individualna in kozmična vprašanja kot izpostaviti narodna in človeška vprašanja. Prvo dejanje se odvija na pašniku, v njem nastopajo pastirji Milko, Jean in Ernest, pozneje se jim pridružijo njihove družice Milica, Jeanette in Ernestina. Njihovo radostno igranje in idilo

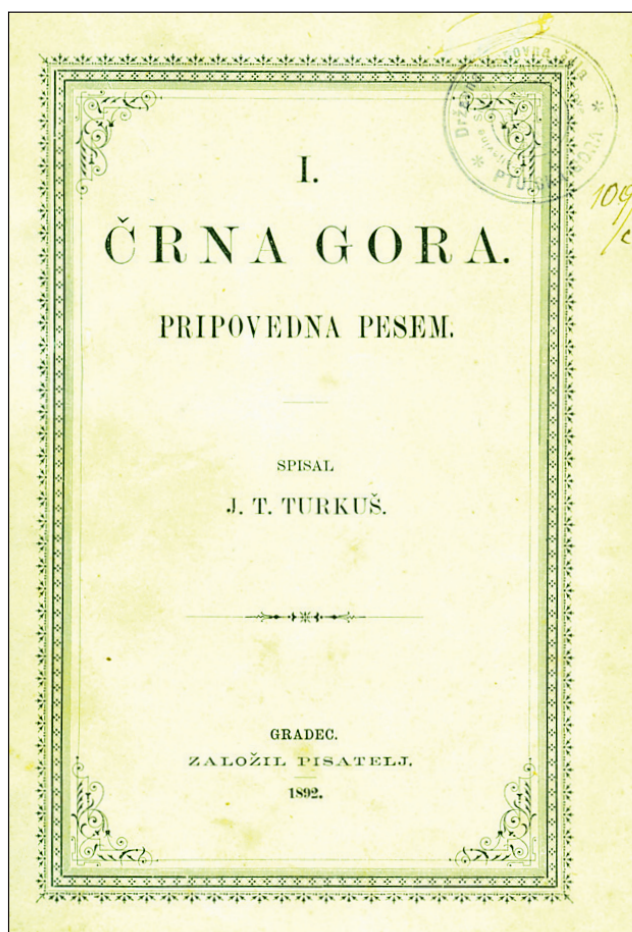
prekine grom in blisk, poziv vojnega kralja na vojno. Vojni kralj objubi, da bo iz pastirjev napravil kralje, iz pastirc pa kraljice. Milko je postal kralj Slovanov, Jean kralj Romanov, Ernest kralj Germanov. Zapuštiti so morali srečni pastirski svet in se podati v boj. Ernest in Ernestina ujmeta kraljico miru in jo zapreta v ječo. Nesrečne deklce se znajdejo na vojnem polju. Jean in Ernest napadeta Milka, a slovanski kralj slavno zmaga. Kraljica miru obupuje v ječi, tolažijo jo vile. H kraljici pride vojni kralj, najprej kot bel deček z vencem, in se zaljubi v kraljico miru. Grozni vojni kralj je spregledal svoja zla dejanja, ko je zagledal kraljico miru in prvič spoznal, kaj je ljubezen. Kraljico najprej navdajata strah in bojazen, če to ni le trenutna sreča, vile pa jo prepričajo, da poda vojnemu kralju roko. Kraljica miru na poročni slovesnosti pozove, naj vsi odložijo orožje, vojni kralj prepričuje, naj Slovani, Romani in Nemci živijo v miru in naj se svobodno združijo. Prej pastirji čred so postali pastirji narodov, ki morajo skrbeti za blagostanje in srečo. Vojaki in »vojne device« pa spomnijo vojnega kralja na njegove dolžnosti, obljuje in prisega. Vojni kralj prime za meč, kaj mu bosta ljubezen in mir, le pogum junake časti in napove:

*Naprej, naprej! Kdor svet zmaguje,
Le ta naj narodom kraljuje!*

Kraljica miru se zgrudi mrtva na tla, pri njej ostaneta le slovanski kralj Milko in slovanska kraljica Milica.

Pobudo za igro je dala francosko-pruska vojna. Jamb je dokaj pravičen in priča o jezikovni kulturi poznejšega romanista in anglista. Naiven poskus idejne drame govori o volji in predstavitvi dveh nasprotujočih si načel, ki pa ju pesnik ni spravil v gibanje in ni prišel do rešitve. Melodramo Vojna in mir prikazuje, kako vojni bog umori boginjo miru, kar očitno kaže na boj med germanstvom, romanstvom in slovanstvom.

Nadaljevanje na strani 21



Janez Jaklič • Zibelke civilizacij na sodu smodnika (1.)

Mrtvo mesto

Pakistan so na zemljevid vrisali pozno. Verski spopadi med hindujci in muslimani so leta 197 Britanijo prisilili, da je popustila zahtevam po neodvisnosti in Indijo razdelila na dva dela.

Začelo se je tragično preseljevanje narodov. Muslimani so bežali v Pakistan, hinduisti so se umikali v Indijo. Pot je bila tlakovana s trupli in solzami. Mlada država se je morala spopasti z nešteti težavami: številnimi begunci, verskimi spopadi na mešanih območjih, nesrečnimi vojnami z Indijo ... Leta enaindesemdeset je njen vzhodni del, ki ga je od zahodnega ločevala celotna Indija, razglasil samostojnost in se poimenoval Bangladeš. V novejšem času je grozilo, da bodo prenaseljeno deželno preplavili begunci iz Irana in Afganistana. Danes ga ogroža terorizem.

V Lahore sva prišla z japonskim

kombijem, lokalnim avtobusom, ki naju je pripeljal skupaj s krošnjariji in branjevkami iz dvajset kilometrov oddaljenega obmejnega kraja Wagah. Bil sem zadovoljen. Kljub mamljivemu železniškemu prevozu in izdatni ponudbi oderuških taksistov sva se odločila za najcenejši prevoz.

V mestu sva se zatekla pod streho zavetišča angleške verske organizacije »Rešitelji duš.« Zanj sva se odločila zaradi dobrega glasu in govorice, da v breznicah okrog postaje »pokvarjeni« policaji podtikajo mamila turistom in jih kasneje izsiljujejo. Tudi vesti o nemirih v lokalnem časopisju niso zbudile zaupanja.

Lahore se ponaša s pomembnimi stvaritvami. Njihova lepota odseva v veličastni mošeji, lahorski trdnjavi in grobnicah mogulskih plemenitašev. Majhen hindujski tempelj in svetišče

sikhov pa pričata, da imata Pakistan in Indija veliko več skupnega, kot priznata. Mesto sva zapustila ob ropotanju bobnov in zloveščem rohnenju trobil: »Punjab je naš, Kašmir je naš ...«

Pomankanje denarja naju je neizprosno preganjalo. Noči so nama minevale v voznjah, dnevi pa v ogledovanju najpomembnejših znamenitosti. Prvi tak cilj je bil dolina reke Ind. Zaradi ugodne lege je že pred dobrimi pet tisoč leti nudila idealne pogoje za razcvet civilizacije, ki je bila sodobna egiptovske in mezopotamske kulture. Izvrstno organizirana urbana sredina je pod močno centralistično vlado združila dolino reke in razvila slikovno pisavo. V cvetočem obdobju je imela nad štiristo mest in je pokrivala večino današnjega Pakistana. Vodne poti so bile glavne prometnice države in reka Ind je bila kraljica med njimi. Po njej je civilizacija tudi dobila ime. Zasluga mest Mohendžodaro in Harapa je, da danes vemo nekaj malega o tej kulturi. Zrasli sta iz lokalnih poljedelskih naselij in se razvili v zapleteni mestni skupnosti, ki sta se obdržali več tisočletij.

S prijateljem sva stala pred Mrtvim mestom ali Gomilo mrtvih, kot se glasi prevod Mohendžodaro. Sončni žarki so počasi, toda neustavljivo prodirali skozi meglico, ki je kot koprena ležala nad močvirno ravnino. Ptici so žvrgoleli jutranjo simfonijo. Ubranstvo pernatega zbora so motile le bele čaplje, ki so se glasno pripravljale za prostor na vejah osamljenega drevesa sredi vodnega prostora. Na polja so hiteli prvi kmetje. Čarobna pokrajina se je prebujala.

Nadaljevanje prihodnjič



Foto: Janez Jaklič

Lahore se ponaša s pomembnimi stvaritvami. Grobnica mogulskega velikaša.



Foto: Janez Jaklič

Veličastna mošeja

NOVIČKE
IZ TERM PTUJ

TERM
PTUJ
SAVA HOTELS & RESORTS

Evergreeni 70.-tih in 80.-tih – DJ Smitch
Petek, 30. 10. 2009, ob 21.00.

Plesni večer z živo glasbo – Duo Gloria
Sobota, 31. 10. 2009, ob 21.00.

Martinovanje in šaljivi krst mošta v Grand
Hotelu Primus z Ansambлом Ekart
Sobota, 7. 11. 2009, ob 19.00.

Cena Martinove večerje in kozarec mošta znaša 25 EUR na osebo

Primusove vinske zgodbe

NOVO: Abonma odrasli: 80 € + darilo (vstopnica za savne in bazene v Grand Hotelu Primus)

Abonma študenti, upokoenci in člani skupine Facebook Terme Ptuj:
70 € + darilo (vstopnica za savne in bazene v Grand Hotelu Primus)

Petek, 6. 11. 2009, ob 20.00. – Jeruzalemski biseri – Verus Vinogradi

Dodatne informacije in rezervacije na tel.: 02/74-94-506 ali www.term-ptuj.si



Vladimir Kajzovar, bibliotekarski specialist • Predstavljamo vam ...

Anton Turkuš, dramatik in pesnik Črne Gore

Nadaljevanje s strani 20

Veronika Deseniška

Motiv Veronike Deseniške zajema zgodbo o nesrečni usodi lepega dekleta, vendar je najtesneje povezan z usodo Celjskih grofov. Anton Slodnjak sodi, da je ta motiv najbolj obdelan motiv naše dramatike.

Žaloigro v petih dejanjih je napisal Jovan Anton Turkuš leta 1867. Letnico nastanka sporoča F. S. Šegula v članku J. A. Turkuš, slovenski pesnik v Domu in svetu 7 (1894) 20, 609–610. Pisatelj

je z žaloigro sodeloval na prvem natečaju Dramatičnega društva v Ljubljani leta 1870. Razpis je veljal za tragedijo iz slovenske ali slovanske zgodovine. Uspeh razpisa ni bil zadovoljiv, kar pa je ocenjevalec Josip Stritar pričakoval. Drugi ocenjevalci so neznani, med njimi pa je bil zagotovo Bleiweis. Žaloigra ni bila nagrajena, pisatelj pa je dobil 30 goldinarjev za spodbudo »k daljni delavnosti«. F. S. Šegula poroča, da je pisatelj Turkuš pripravljaval Veroniko Deseniško za natis. Bila je pripravljena, »kolikor zahtevajo gledališke razmere«. Žaloigra se ni ohranila.

Satirična verzifikacija Radikalnim kritikom ljubljanskim je nastala kot odgovor, namenjen M. Malovrhu, ki je v Slovenskem narodu 1892 odklonil Turkuševe pesmi, ker se je ta preveč zgledoval pri Jovanu Veselu Koseskem. Turkuš odgovarja Malovrhu, hkrati pa zagovarja tudi sebe:

Če kdo brez hrupa pesmice izdaja,
Dasi ga glavohlepje ne navdaja, –
Ker ljubi narod svoj i vse moči
Le domovini v čast posvetiti želi:
Užalil monopola je maloha!
Zatreti treba pevca glas nadležen:
Pisača jasni je namen dosežen. –

(str. 7)

Za Jurčičevo slavnost, Jurčiču v spomin, ki jo je organiziralo slovensko vojaško društvo »Slovenija« 6. decembra na Dunaju, je zložil Anton Turkuš Slavospev Jurčiču, ki ga je Stanko Pirnat za to svečanost uglasil. Turkuš je zložil še nekaj pesmi, ki so bile uglasbene.

V rojstnem kraju je Jovan Anton Turkuš pustil bolj malo sledi. Njegovo literarno ustvarjanje je navdihovala tako legenda ob pustošenju Turkov in čudežnem obvarovanju Marije Zaveznice kot tudi z motivom Veronike Deseniške, ki je prav tako preko celjskega grofa Friderika II. in njegove nesrečne ljubezni z Veroniko povezan z njegovo spokoritvijo in ustanovitvijo beneficija Marijinega Oznanjenja. Obžalujemo lahko, da se žaloigra Veronika Deseniška ni ohranila. Prav tako je velika škoda, da ne vemo, kje se je končala Turkuševa življenjska pot, kakor zaenkrat še ni osvetljenih veliko dogodkov iz njegovega graškega in dunajskega obdobja ter ostalih drobcev iz življenja in dela. Kot pesnik Turkuš ni uspel, opazno je pomanjkljivo obvladanje knjižnega jezika in pomanjkanje pesniškega daru. F. S. Šegula ocenjuje, da je bil skromnega in iskrenega značaja in občuduje njegov pogum, da se je sam lotil izdajanja svojih spisov. Napisal je tudi nekaj člankov, kot so: Pismo iz Dunaja, Pismo iz Pariza, Slovanom je jedini spas v književnosti s Hrvatom Srbi in Slaveni in druge ocene. Namen tega zapisa pa je predvsem približati ptujskogorskega rojaka domačemu okolju kakor tudi spodbuditi nadaljnje raziskave.



VIRI IN LITERATURA

- EMERŠIČ, Jakob: V knjigi Cvetko Zagorski: Zločin. Celje: Mohorjeva družba, 1978, 113.
GLASER, Karol: Zgodovina slovenskega slovstva IV. Stritarjeva doba od 1870 do 1895. leta. V Ljubljani: Založila Slovenska Matica, 1898, 62–63.
HARTMAN, Bruno: Celjski grofje v slovenski dramatiki. V Ljubljani: Slovenska matica, 1977, 10.
KOBALAR, France: Slovenska dramatika I. Ljubljana: Slovenska matica, 1972, 76.
KOVAČ, Andrej: Ptuj in okolica v pesmi in povesti. Ptujski tednik 1956, št. 39, 3.
KRES, leposloven in znanstven list, Celovec, Družba sv. Mohorja, 1882, letnik 77, str. 61. KRAJEVNI LEKSIKON SLOVENIJE. IV knjiga Podravje in Pomurje. Ljubljana: DZS, 1980, 415–416.
OSEBNOSTI: Veliki slovenski biografski leksikon: uredila Tončka Stanonik, Lan Brenk. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2008, 1213.
PTUJSKA knjiga: izbral in uredil Aleš Šteger. V Ljubljani: Slovenska matica, 2006.
SLOVENSKE biografske leksikon: trinajsti zvezek: uredili Alfonz Gspan, Jože Munda, Fran Petr. Ljubljana: SAZU, 1982, 248–249.
ŠEGULA, F. S.: J. T. Turkuš, slovenski pesnik. V: Dom in svet 1894, letnik 7, št. 20, 609–610.
TURKUŠ, J. T.: Črna gora. Pripovedna pesem. Gradec: Založil pisatelj, 1892.
TURKUŠ, J. T.: Radikalnim kritikom ljubljanskim slovensk pevec. Gradec: Založil pisatelj, 1892.
TURKUŠ, J. T.: Vojska in mir. Melodrama v treh dejanjih. Gradec: Založil pisatelj, 1893.
VOVKO, Andrej: Člani družbe sv. Mohorja in Slovenske Matice ter odborniki podružnic Družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu in na Dunaju do leta 1900. V: Traditiones 32/2. Ljubljana: SAZU, 2003, 165.
WOLLMAN, Frank: Slovenska dramatika. Ljubljana: Slovenski gledališki muzej, 2004, 88–89.
ZADNIKAR, Marjan: Ptujška Gora. Ljubljana: Družina, 1992.

Slo POP novice

Novomeška glasbena skupina Društvo mrtvih pesnikov za prihajajoči 1. november in hladne jesenske dni napoveduje Sveče, nov, še peti singel z zadnjega albuma Vojna in mir.

Sveče je skladba aristotelovske zlate sredine: ravno prav umerjene – se pravi niti agresivne niti umirjene, ravno prav nalezljivega refrena in melodije, s svojo bogato zvočno podobo pa ravno pravi temelj besedilu, začnjenem s pravo mero čustvenosti in metaforičnosti.

Kot avtor glasbe se je podpisal glavni vokal skupine Alan Vižič, ki je skupaj z basistom Tomažem Konzilijo prispeval tudi del besedila. Ob njiju sta zvočno podobo sooblikovala še bobnar Marko Zajc in kitarist Jernej Zoran. Pri nastajanju studijskega posnetka so se DMP-jevcem pridružili tudi Tomislav Jovanović – Tokac kot spremljevalni vokal ter Rudi Strnad in Aleš Suša – prvi na trobenti in drugi na alt saksofonu. Ob poslušanju skladbe boste lahko tudi takoj prepoznali producerski dotik Žareta Paka.

Skupina Uporniki je bila izbrana v okviru iskanja slovenske različice takrat zelo popularnih RBD. Po tem, ko so Nina, Vesna, Tjaša, Jean Mark, Elvis ter Jaka sestavili skupino, so jih slovenski najstniki in najstnice vzeli za svoje RBD. Takoj so dali vedeti, da želijo osvojiti tudi širše občinstvo.

Prva skladba Pusti mi dan je bila v stilu, ki so ga bili ljudje vajeni in osvojili so veliko poslušalcev. Z drugim singlom Povej se bolj usmerjajo v uporniški pop in s precej kitarsko-poprock obarvanim aranžmajem. Že od samega začetka skupina sicer sodeluje z enim najbolj ustvarjalnih slovenskih producentov, Raayem, ki je poskrbel tudi za glasbo in aranžma njihove nove pesmi, besedilo pa je napisala Vera Landa. Uporniki so vsa poletja in jesen nastopali na različnih dogodkih, prestali številne intervjue, ves čas pa namenljajo tudi izobraževanju svojih vokalov in obiskujejo delavnice petja.

Za skladbo Povej pravijo, da je najstniški pop-rock, kar je gotovo hvaležna radijska zvočna podoba, govori o fantih in dekletih ter o njihovi navidezni igri, kako biti nedosegljiv.

MZ

Glasbeni kotiček

Dan 202 kmalu na CD-ju in DVD-ju!

Novomeška zasedba Dan D je v preteklem letu z izdajo svojega četrtega albuma in nastopi na največjih domačih glasbenih odrih dodobra zaznamovala slovensko glasbeno prizorišče.

Poletno vročico pa sta brez dvoma kronala kar dva zaporedna koncerta v ljubljanskih Križankah. Le vprašanje časa je bilo, kdaj bomo dočakali tudi koncertni posnetek.

Skupina je te dni dokončno potrdila novembrsko izdajo CD-ja in DVD-ja, kar je razveseljujoča novica za vse tiste, ki bi radi izjemna večera v Križankah še enkrat podoživeli. Odlična izvedba skrbno pripravljene programa skupaj s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija in številnimi glasbenimi gosti (Grant Austin, Gal in Severa Gjurin, Ditka Haberl, Polona Kasal, Borut Marolt in Tomi M.) je namreč na obiskovalcih pustila močan vtis.

Sicer pa Dan D svojo publiko, v času pred izidom prvega koncertnega CD-ja in DVD-ja, še vedno razveseljujejo z

aktualnim singlom in videospotom Love song, ki je po pesmih Jutranja in Google me še ena v nizu uspešnic pevca skupine Tomislava Jovanoviča – Tokca.

Promocija letos izdanega

albuma Ure letenja za ekstravagantne price poteka sicer že celo leto, a zasedba v naslednjih mesecih še ne namerava počivati, temveč pripravlja nov videospot in nadaljuje nastope po vsej Sloveniji.

16. novembra bodo nastopili tudi na štajerskem koncu (Maribor – Štuk), 8. februarja prihodnje leto pa bo dozo dobrega rocka ponovno doživel tudi Ptuj.

MZ



Foto: MZ

Septembrska koncerta skupine Dan D bosta v novembru dočakala »ponovitev« na CD-ju in DVD-ju.

DESETICA
DESIOTICA

Lestvica slovenske zabavne glasbe

Poslušate jo lahko vsak torek

od 20. do 22. ure na Radiu Ptuj.

10. MAMBO KINGS - NAJ BO SEPTEMBER ALI MAJ
9. SEBASTIAN - POLNOČ
8. SAMUEL LUCAS - GREVA K MEN DOMOV
7. JADRANKA JURAS - PODEJ NAPREJ
6. REBEKA DREMELJ - LE ZA KRATEK ČAS
5. COTO feat. NEISHA - ČRTA
4. GAL GJURIN - DALEČ
3. VLADO KRESLIN - V PARKU ZA GRADOM
2. ALYA - BRAZIL
1. JAN PLESTENJAK - PUSTIL TI BOM SANJE

Glasujem za pesem: _____

Moj predlog za Desetico: _____

Ime in priimek: _____

Tel: _____

Davčna: _____

Glasovnico pošljite na naslov:
Radio Ptuj, Raičeva 6, 2250 Ptuj.

Filmski kotiček

Nadomestki

Vsebina: V bližnji prihodnosti tehnologija napreduje do te mere, da človeštvo ustvari roboti, ki so tako podobni ljudem, da jih slednji uporabljajo kot svoje alter-ego. Pravi ljudje ne zapuščajo več domov, ampak samo še ležijo priključeni na računalnike, ki njihovo zavest projicirajo v roboti. Družba postane idealna, saj zločinov ni več in vsi so srečni, saj so popolnega videza. A vsi se s tem ne strinjajo. Ljudje, ki prisegajo na pristne človeške stike, živijo v getih in vse bi bilo lepo in prav, če se ne bi

pojavi orožje, ki omogoča, da z uničenjem nadomestka ubijejo tudi njegovega priključnega lastnika. Detektiv Tom Greer se odloči raziskati, kdo na takšen način pobija ljudi, pri tem pa seveda naleti na zaroto, ki sega vse do vrha korporacije, ki izdeluje nadomestke. Zave se, da se za obrazi nadomestkov lahko skriva kdorkoli, ne le njihovi lastniki...

Dobra znanstvena fantastika skozi prizmo prihodnosti izpostavi pereče stanje trenutne družbe. Dobra ZF naj bi nam tako dala veliko misliti, a je žal prebogosto zloražljiva za puhle akcije, polne posebnih učinkov. Letos smo bili deležni filma, ki je razkril vse trenutne človeške strahove (Okrožje 9), a se je na koncu zreduciral na akcijo, vse pa kaže, da bo podobno pot ubral tudi film Nadomestki.

Premisa filma je namreč izvrstna, a hkrati tudi zelo prozorna, saj deluje le na prvi vtis. Takoj, ko si pričnemo zastavljati vprašanja o ustroju takšne družbe, ugotovimo, da je premisa na trhljih nogah

Surrogates

Igrajo: Bruce Willis, Radha Mitchell, Rosamund Pike, James Cromwell, Ving Rhames

Režija: Jonathan Mostow
Scenarij: Michael Ferris in John D. Brancato po stripu Roberta Vendittija in Bretta Weldela

Žanr: ZF akcijski film
Dolžina: 88 minut
Leto: 2009
Država: ZDA



in film bi se z globjim uvidom v takšno družbo enostavno razpadel. Zato ne preseneča dejstvo, da se film že po obetavnih prvih 30 minutah sprizjani z običajno akcijsko formulo pregonov z avti in streljanja ter na koncu zaključiti s klasično moralco o tem, da moramo biti to, kar smo.

Film je nedvomno (pretirana) izpeljanka trenutno zelo priljubljenih družabnih omrežij, kot so Facebook in podobni. Ko postanejo stiki z ljudmi okoli nas le še virtualni, je znak za alarm. Že danes se najdejo (samski) ljudje, ki petke in sobote zvečer preživljajo pred računalniškim zaslonom, v ta namen pa si nabavijo tudi nekaj piv, saj gre vendar za druženje, mar ne? Absurdno, a najbrž je tovrstno

pritoževanje nad virtualizacijo stikov že danes zastarelo, če pa še ni, pa z naslednjo generacijo gotovo bo. Film Nadomestki zato v maniri dobre ZF dobronamerno opozarja na eno od možnih stopenj razvoja in izpostavlja prvinsko človekovo nesamozavest in strah biti to, kar je, saj že v današnji družbi nerealne lepote en sam mozolj predstavlja katastrofo. Film tako poskuša postati nekakšna ZF-klasika, ki bi lahko ponosno stopila ob bok podobnim družbeno angažiranim ZF-filmom (kot je recimo Soylent Green - Zeleni sojlent), a mu žal zaradi premalo premišljene vizije prihodnosti ne preostane drugega, kot da se sprizjani z navadno akcijo.

Matej Frece

BALUNGA
mobiline vsebine

Pošljite
SMS

TD KODA
na številko

3030

Za Ghost Sensor, pošljite TD DUH na 3030

Ali v tvoji hiši straši?
Spremeni svoj mobilnik v **detektor za duhove!**
Prestraši svoje prijatelje, ki ne bodo mogli verjeti svojim očem! Prenesi to neverjetno aplikacijo na svoj mobilnik in začni iskati duhove še danes!

TD DUH na 3030

ICF AGE 3
Za Ice Age 3, pošljite TD ICE na 3333

Naši priljubljeni junaki iz ledeno dobo se vračajo v novi dogodivščini Ice Age 3. Pridruži se jim v tej novi fantastični avanturi!

Pošlji TD ICE na 3333

Slovenija • Namesto poštnih uradov 13 premičnih pošt

Opravljanje poštnih storitev tudi na domu

Pošta Slovenije je v minulih dneh na več sto gospodinjstev po vsej Sloveniji naslovila obvestilo, da bo 30. oktobra uvedla 13 premičnih pošt, ki bodo nadomestile 13 sedanjih manjših stacionarnih pošt v slovenskih krajih z manjšim številom gospodinjstev.

Kot je na tiskovni konferenci v torek, 27. oktobra, poudaril Aleš Hauc, generalni direktor Pošte Slovenije, bodo v dostavo poštnih pošiljk na dom vključili tudi 71 od 118 gospodinjstev, ki so bila doslej v dostavo vključena prek izpostavljenih predalčnikov. Ključna prednost premične pošte je z vidika uporabnikov poštnih storitev dostopnost in fleksibilnost ter kakovostnejša ponudba tudi v oddaljenih krajih. S premično pošto bo opravljanje poštnih storitev mogoče tudi na domu. Z uvedbo sprememb nihče od zaposlenih ne bo izgubil zaposlitve. Naslednje spremembe pa se obetajo v prvi polovici leta 2010.

Kje bodo nove premične pošte

V premične pošte, ki bodo začele poslovati v ponedeljek, 2. novembra, bodo preoblikovane manjše pošte po Sloveniji, ki delujejo v manjših krajih, pokrivajo manjše število gospodinjstev, imajo malo strank ter posledično že nekaj let zapored negativen poslovni rezultat. To so pošte: 1314 Rob, 1372 Hotedrišica, 2353 Sv. Duha na Ostrem Vrhu, 2362 Kapla, 3233 Kalobje, 3264 Sv. Štefan, 4283 Rateče - Planica, 5224 Srpenci, 5253 Čepovan, 6216 Podgorje, 8231 Trebelno, 9208



Foto: M. Ozmeč

Generalni direktor Pošte Slovenije Aleš Hauc: »Ključna prednost premične pošte je dostopnost in fleksibilnost ter kakovostnejša ponudba tudi v oddaljenih krajih.«

Fokovci, okenska pošta 8291 Sevnica pa bo priključena k pošti 8290 Sevnica.

Glavna značilnost premične pošte je, da pismošna poštna storitev opravlja na terenu z dostavnim vozilom, ki se ob vnaprej določenem uri ustavi na vnaprej določenem kraju in določen čas opravlja poštno storitev. Pismošna gospodinjstvom dostavlja poštno pošiljke vsaj petkrat tedensko, izjema so gospodinjstva, ki uporabljajo izpostavljene predalčnike. Uporabniki poštnih storitev imajo na območju, ki ga pokriva premična pošta, na voljo številko mobilnega telefona pismošne, tako da se za poštno storitve lahko dogovorijo

predhodno. Premične pošte za uporabnike predstavljajo zgolj manjše spremembe, saj se naslovi in poštna številke ne spremenijo.

Po besedah Aleša Hauca je na odločitev o uvedbi premičnih pošt vplivalo več dejavnikov. Prvi med njimi je učinkovita priprava na prihajajočo popolno liberalizacijo oziroma popolno odprtje poštne trga v Evropski uniji, kar nas v Sloveniji čaka 1. januarja 2011. Spremembe v poslovni mreži pa hkrati narekuje Strateški razvojni program Pošte Slovenije, ki ga je potrdil in sprejel nadzorni svet družbe in lastnik, torej država. V Sloveniji imamo namreč izredno goste poštno

omrežje, ki obsega eno enoto na 36,3 km² oziroma na 3.619 prebivalcev.

V Evropski uniji je ena enota prisotna na 57,5 km² oziroma na 4.473 prebivalcev. To pomeni, da gostota poštnih poslovalnic v Sloveniji presega povprečje Evropske unije in hkrati tudi kriterije Pravilnika o kakovosti in načinu izvajanja univerzalne poštno storitve. Pravilnik o kakovosti in načinu izvajanja univer-

zalne poštno storitve določa, da mora biti v krajih z manj kot 1.000 gospodinjstvi stalna kontaktna točka na vsakih 500 gospodinjstev. Določeno je tudi, da mora biti poštni nabiralnik v naseljih, ki imajo vsaj 300 prebivalcev. Hkrati pa je tudi določeno, da mora biti poštni nabiralnik postavljen na vsakih 600 prebivalcev v krajih z manj kot 50.000 prebivalci. Kraji, kjer se uvažajo spremembe, pa obsegajo

od 60 do 370 gospodinjstev. Hkrati se gospodarska kriza v Sloveniji kaže v veliki razsežnosti in tudi v Pošti Slovenije smo primorani ravnati gospodarno in nižati stroške.

Ob tem je Aleš Hauc dodal, da zaradi uvedbe premičnih pošt nihče na Pošti Slovenije ne bo izgubil niti zaposlitve niti ustreznega plačila za opravljeno delo. Vsi zaposleni, ki danes opravljajo delo v okviru stacionarne pošte, teh pa je 17, bodo po 30. oktobru delo nadaljevali v sklopu premične pošte ali pa bodo, tam, kjer bo to potrebno, premeščeni na novo delovno mesto v drugo organizacijsko enoto.

Ker se zavedajo, da morajo kot gospodarska družba ravnati gospodarno, in ker želijo prebivalcem ponuditi dober servis na področju prenosa pošiljk, bodo v Pošti Slovenije tudi v prihodnje skrbno spremljali organizacijo svoje mreže in ustrezno ukrepali. Reorganizacija nekaterih drugih pošt je predvidena že v prvi polovici leta 2010. Sicer pa v Pošti Slovenije zatrjujejo, da so prvi odzivi med strankami pozitivni, saj so se ljudje navezali na pismošne z njihovega območja in natančno vedo, kdaj in kam bodo prišli, zato pričakujejo, da omenjena novost ne bo povzročala negativnih odzivov.

M. Ozmeč



Foto: M. Ozmeč

Glavna značilnost premične pošte je, da pismošna poštna storitev opravlja na terenu z dostavnim vozilom.

Slovenija • Letos že 147 žrtev prometnih nesreč

Sveče v spomin in opomin

Smrt ali poškodba v prometni nesreči je nenaden, nepričakovan, stresen in predvsem nadvse tragičen dogodek, ki pušča najožjim svojcem žrtve trajne posledice. Številu žrtev in poškodovanih v prometnih nesrečah pa se vsako leto pridružuje še najmanj milijon trpečih zaradi izgube ljubljene osebe in najrazličnejših posledic prometnih nesreč.

Zato je svetovna zdravstvena organizacija na pobudo resolucije Združenih narodov

že leta 2007 tretjo nedeljo v novembru razglasila za svetovni dan spomina na žrtve

prometnih nesreč. Letos ga bomo tako obeležili že tretjič, saj bodo v soboto, 14. novem-

bra, v vseh večjih slovenskih mestih za vse žrtve zagorele sveče - v spomin in opomin!

Razlog za dan spomina žrtev prometnih nesreč je preveliko število mrtvih in poškodovanih na cestah. Po vsem svetu nevladne organizacije pripravljajo številne aktivnosti, s katerimi opozarjajo na preveliko število žrtev v prometu. Aktivnosti ob dnevu spomina na žrtve prometnih nesreč se je lani pridružil tudi slovenski predsednik Danilo Türk, ki je ob tej priložnosti vsem državljanom in državljanke Slovenije naslovil posebno poslanico.

Po ocenah svetovne zdravstvene organizacije vsako leto umre približno 1,26 milijona udeležencev v prometu, kar pomeni, da dnevno umre najmanj 3.450 ljudi. Vsako leto se v prometnih nesrečah poškoduje okoli 50 milijonov ljudi, pet milijonov pa jih za vedno ostane invalidnih.

Žal so preveč krvave tudi

slovenske ceste, saj so od leta 1954 zahtevale 22.769 življenj, od osamosvojitve pa je na cestah umrlo 6.096 ljudi, 199.066 pa se jih je poškodovalo. Po kazalcih prometne varnosti in urejenosti smo še vedno na dnu evropske lestvice, zato je čas, da zapustimo to tragično dno in odločno stopimo med tiste države, ki stremijo k viziji NIČ mrtvih, NIČ poškodovanih v prometnih nesrečah.

Časa ne moremo zavrteti nazaj, lahko pa našo izkušnjo prenesemo v opomin vnaprej. Zavod Varna pot je tudi letos pozval vse Slovence in Slovenke, naj se pridružijo aktivnostim, s katerimi bomo naredili korak naprej pri urejanju prometne varnosti v Sloveniji do leta 2011 in Evropskemu akcijskemu načrtu varnosti na cestah do leta 2010, vse skupaj pa pozivajo tudi, naj postanejo v cestnem prometu bolj odgovorni, strpni, umirjeni in še bolj previdni in ne spreminjajo lastnih in tujih življenj v trajne bolečine.

V letošnjem letu bo svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč obeležen v nedeljo, 15. novembra, glavniina vseh aktivnosti s priziganjem svečk v spomin na vse umrle v prometnih nesrečah pa bo že dan poprej, v soboto, 14. novembra.

Ob podpori Direkcije za

ceste in Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, Ministrstva za zdravje in policije ter v sodelovanju z občinskimi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, raznimi društvi, združenji šoferjev in avtomehnikov in Avto moto zveze Slovenije ter nekaterimi nevladnimi organizacijami, bodo v soboto zvečer po vseh večjih mestih obeležili ta dan s priziganjem svečk in krajšim vzporednim programom.

Da bi na ta dan opozorili čim širšo javnost, bodo v teh dneh po vsej Sloveniji izobešili velike plakate, pripravljajo pa tudi skupno tiskovno konferenco ter različne aktivnosti po vsej domovini. Bistvo vsega pa je ozavestiti čim večje število udeležencev v cestnem prometu, vplivati na njihovo zavest, da bi posvetili več pozornosti varni, ne prehitri in trezni vožnji, s čimer bi zagotovo zmanjšali tudi število žrtev v prometu.

Vsak, ki je že bil udeležen in poškodovan v hujši prometni nesreči, dobro ve, da po nesreči nikoli ni več tako, kot je bilo pred njo. Toliko hujše in boleče pa so posledice za tiste, ki ste v nesrečah že izgubili vašo ljubljeno osebo, znanca ali prijatelja. Ne dopustite, da bi se vam zaradi novih žrtev pridružili novi sotrpini!

M. Ozmeč



Foto: M. Ozmeč

Na območju Policijske postaje Ptuj sta do včeraj v prometnih nesrečah umrla dva udeleženca, lani v tem obdobju pa smo v tem času imeli že sedem smrtnih žrtev.

Knjiga meseca

Stanka Hrastelj:
Gospod, nekaj imamo za vas

»Stanka Hrastelj (r. 1975) nikakor ni neznana ljubiteljem slovenske poezije. Za svoj pesniški prvenec *Nizki toni* je leta 2005 prejela nagrado slovenskega knjižnega sejma. /.../ Stanka Hrastelj prevaja iz srbsčine in hrvaščine, je avtorica spremnih besed ter moderatorica literarnih pogovorov, je zapisano na vseh knjigah, druge samostojne pesniške zbirke mlade avtorice, katere zbirka je letos izšla v zbirki Beletrina, Študentske založbe v Ljubljani.

Zapisano pa je še: »Zbirka *Gospod, nekaj imamo za vas* predstavlja bistven premik v poetiki Stanke Hrastelj. Pesmi oblikuje izjemna ostrina, neprizanesljivost in obenem humornost. Struktura sveta je ozka, provincialna, družinska in krvoločna. Čeprav pred nami nikakor ni enostavna, osebnostno povedna ali celo poezija, ki bi hotela vrzeti račune z okoljem, nasprotno. Gre za natančno avtopsiho razmerij in mišljenja, ki domujejo v marsikateri slovenski hiši in pred katero slovenska umetnost najpogosteje beži.«

Če torej hočemo dragoceni pogled avtorice mlajše slovenske generacije, če hočemo videti, kar vidi njen pesniški izpričevalec ali – morda – izpričevalka, je ta knjiga kot nalašč za vas. Zbirka je namreč analiza družbenega stanja, o katerem pesniški subjekt povsem hladnokrvno izpoveduje, kar ji/mu stopi na pot: ljudje, dogodki (videni in skriti), avtomobili, pesniki, računalniki. Prav zaradi tega je težko reči, katerega spola je subjekt v pesmi, saj razen glagolske oblike za ženski spol (tu in tam), ni nič otipljivega. Tisti/-a, ki govori, je kot nekakšen obojespolni humanoid, ki ga določajo le še številna in simboli, zato lahko brez kančka čustev zareže v posamezne situacije in scene in jih opiše z vso krutostjo: »... Zanj vzamem / skalpel skrajno levo in razmesarim / šarenico. Rada ima, če delam to počasi: / počuti se varno. // Oče si pusti odpreti prsni koš. Prerežem / veno centimeter nad desnim preddvorom / in vanjo porinem prst (iz pesmi Anatomija v sobi); ... ko ima mačka mojega dragega mlade / jih meče ob steno najkasneje / po tretjem metu maček pogine // jaz napolnim vedro z vodo in jih utapljam / ko se borijo za življenje / kremplje globoko zasajajo (iz pesmi Čeprav oba obožujeta pivo vsakič ko greva ven moj dragi naroči pivo jaz pa pelinkovec).

Pesniška zbirka je opremljena tudi s spremno besedo Branislava Oblučarja Lovljenja ravnotežja na napeti vrvi, ki izhaja zlasti iz ideje, ki jo Stanka udejani v verzih: »In kaj sploh kdo o kom ve? / ... / Besede nas ne razgalijo v celoti, tudi dejanja ne.«

Omenjeno spremno besedo je vredno prebrati, saj se ne ukvarja le s Stankino poezijo, pač pa razpira širšo problematiko, ki to ni. Pesmi iz te zbirke namreč prinašajo idejo, da konflikta in problemov sploh ni. Celo najbolj trivialne in na videz nemogoče vsebine niso prav nič problematične. Človek, ki jih opazuje in izpoveduje skozi pesemski medij, je namreč tako (ne)miren, da se mu ne ljubi. Ne ljubi se mu razsipavati s čustvi, ne da se mu analizirati zapletenih občutkov, zato ostaja z očmi in ušesi zgolj na površini življenja: »strmim v display na armaturi / poraba goriva pri vzponu 14,81 / 2,6 ko gre navzdol / usa pot je znotraj teh okvirov.«

Pesniška zbirka *Gospod, nekaj imamo za vas* je tako zgodba, ki nima niti najmanjše težnje prestopiti okvirja bivanja, pač pa dati, kar je tu, znotraj družbenih meja.

Tu notri pa je prostor, ki ga spleta mi – ko gremo s kom na pijāčo, ko obiščemo zdravnika, ko ubijamo živali, da bi preživeli ali pa tudi ne, ko drvimo z avtomobili, kdo ve kam, ko se oblačimo in slačimo, jemo, se umivamo, strmimo v zaslon, na katerem nekdo razlaga, da se Hrvaška in Slovenija ne marata in da je tam nekje Piranski zaliv...

Namesto večernih poročil vzemite v roke zbirko pesmi *Gospod, nekaj imamo za vas*. Presenetljivo: novice v knjigi se ne razlikujejo bistveno od tistih, ki jih pravkar bere novinar na zaslonu. A Stankine pesmi imajo še nekaj več, nekaj kar boste brez uspeha iskali za zaslonom, globoko v plazmi ali televizorju, pa četudi ga boste razbili na prafaktorje.

David Bedrač

Literarno kolo (73) • Stanko Kociper - 1

Le čakajte, Hrvatje!

»Na mostu v Ormožu se je ustavil. Gledal je v premetavajoče se valove Drave, ki je bila tako široka, da se ni mogel načuditi. Velikanska kolesa na Zadravčevem in Jereničevem mlinu so se pošastno vrtela. V celih potokih je tekla voda raz njih. Sklenil je, da bo svoj prvi mertik dal zmleti prav v Zadravčev mlin ...«

Tako brbota iz dela pisatelja Stanka Kocipra, rojenega v Pobrežju pri Mariboru, ki je velik del mladosti preživel v Miklavžu pri Ormožu, in tudi mnoga njegova dela so zasidrana v to okolje.

Pa se ustavimo pri zbirki črtic Mertik, ki so izšle leta 1994 v Ljubljani. Zgornji odlomek je iz osrednje črtice, po kateri nosi celotna zbirka ime, torej Mertik, okrog katerega se vrti celotna zgodba. In okrog osrednje književne osebe tega dela Balažka Borka, ki se na začetku poda na zanimivo potovanje. Pri sosedu si spopodi kolo, ki je bil velika redkost v tistem času, in se poda na Hrvaško. Potovanje, ki je sicer kratko, Kociper opiše na plastičen način, kakor je to tudi sicer v navadi za njegova dela.

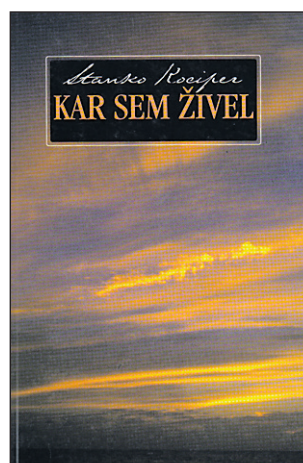
A Mertik je aktualen iz več razlogov: najprej postavi v ospredje hrvaško-slovenske konflikte, ki so bili očitno živi tudi takrat. A bolj kot v resničnem življenju so bili posledica neke zaplotniške miselnosti na eni in drugi strani. In pisatelj se tudi tu spretno poigrava s ljudmi in njihovimi poimenovanji – Prlek, Zagorec, Hrvat, Slovenec.

»Saj si tudi ti Prlek ...«, ugotavlja ena od oseb v črtici, »Slovenec pa si le ...«

Tako Kocipra odpira pred bralca svet razkolov, ki so na ravni majhnih, preprostih ljudi odraža v skoraj humornih zgodbah.

Humorja Kocipru v njegovih črticah ne manjka. To dosega z vnašanjem »majhnih konfliktov«, ki jih skozi osebe pokaže kot velike in nerešljive, humornost pa slika tudi skozi jezik. Dialogi oseb so namreč pristni, polni narečnih primesi in starinskih besed. Oboje sicer terja nekaj bralčevega napora, a večina narečnih izrazov je živih še danes, tako da jih, ko malo pobrskamo po spominu, hitro razumemo.

A ne moremo mimo osrednjega – odnos med Hrvaško in Slovenijo, med Slovincem



in Hrvatom, kar je tako očitno izpostavljeno v Mertiku. Tudi s pogosto rabo pridevnika hrvaški, s čimer avtor nekoliko napihuje celotno zgodbo. A prav v tem je vrednost tega besedila, ki bi ga veljalo prebrati, na tej in oni strani ograje, na slovenskem in hrvaškem zaplotju. In ljudje bi hitro ugotovili, da je vse skupaj zrežiran politični konstrukt, zgodba, ki z dejanskim življenjem in vsakdanjkom malih ljudi nima prav veliko skupnega. Ugotovitev, ki jo Balažek izreče, pa tudi ni kar tako: »Potem takem Hrvatje le niso tako zagamani ...« Morda bi bilo o tej povedi vredno premisliti tudi danes, ko so razkoli med državama precej živi.

So pa Kocipra dela ob svetovljanski razgledanosti pripovedovalca, ki je natančen in brezkompromisen v odvijanju klobčiča zgodbe, napolnjena z liričnimi in tenkočutnimi literarnimi vložki. Liričnost, ki jo tudi sicer zgodovina slovenskih črtic v svojem slogu rada goji, je pogosto pomembno zaznamovala Kocipra dela. Dela, v katerih so problemi malega človeka, dela, v katerih je veliko političnih in zgodovinskih vsebin ter tematike izseljenstva. Slednje nas ne more presenečati, če izhajamo iz tega, da je pisatelj umrl v daljnem Buenos Airesu, 24. junija 1998.

Ob zbirki črtic Mertik je potrebno omeniti vsaj še dela:

Tjašek Gomez počiva v pampi, ki je izšlo v Buenos Airesu leta 1992, roman Goričanec iz leta 1993, ki je izšel v Mariboru, in delo *Kar sem živel*, ki je izšlo v Ljubljani leta 1996.

Tolikšno poudarjanje krajev, kjer so njegova dela izhajala, ni brez razloga. Nakazujejo njegovo geografsko širino, ki jo je ves čas udejanjal v svoji literaturi. Res, da je to literatura hrepenenja po neki zgodovini, po krajih in časih otroštva ter mladosti, je pa tudi dragoceni pogled izven slovenskih meja, kjer živijo drugi ljudje, kjer so druge kulture in drugačne vrednote. A pisateljeva velika ustvarjalna osebnost je prav v tem – ne v utopični ideji, da lahko ljudje presežejo narod in kulturo in se zedinijo in živijo v harmoniji, ampak v dejstvu, da je vsak narod to, kar je, da pa ga ob tem drugi narod spoštuje, razume njegovo dinamiko in da se učita drug od drugega. Ostati torej narodnostno zaveden in zvest svoji tradiciji in obenem odprt in tolerant za gledanje preko in dlje. Za to pa je potrebno dosledno gojiti strpnost in neprestano učenje drug od drugega.

Kociper v svojih delih slika kmečki svet, svet Slovenskih goric, ki je tako značilen za številne literarne ustvarjalce tega obdobja in s teh območij. Ne ker bi bili tako po »kmečko zaplankani« in literarno zaprti, pač pa da pokažejo, kdo smo v resnici, kje so naše korenine in kje prst, iz katere raste drevo slovenskega naroda.

Kociper na nekaterih mestih odraža lirsko zatopljenost v pokrajino, skoraj zaljubljenost v domovino, kar izpiše na več mestih: »Daleč na severu se je vlekel modri pas goriških hribov. Če bi ne bilo jagnedi po vrheh, bi človek mislil, da se je samo nebo poveznilo na gorice ... /.../ Cerkvica s šilastim zvoničkom je žarela kot dragulj na mehkeem obzorju. /.../ Joj, ko bi tem otrokom mogel sedaj pokazati to lepoto!«

»Otroštvo, mladost ter ro-

dna pokrajina so Kocipra kot osebnost določili za zmeraj, a ga po svojstvenih vzročno-posledičnih zakonitostih tudi »naredili« za pisatelja, je zapisano v spremni besedi k romanu *Kar sem živel*, ki je eno osrednjih del pisateljevega opusa. Gre za spominsko prozo, po literarno oplemeniteno, ki jo je Stanko pričel pisati leta 1953, ko je teklo začetno obdobje njegovega bivanja v Buenos Airesu. Vendar to ni nikakor kakšna jokava literatura, ki brska po spominih, po življenju, kakršno je bilo. Nikakor! To je izjemen dokument nekega prostora in časa.

In kako mu je to uspelo?

K svoji intimni zgodbi je pisatelj dodal dokumentirana dejstva tistega obdobja, s čimer dobimo zelo širok vpogled v takratne razmere. Delo se začne z njegovimi študentskimi leti, ko je še bival v podstrešni študentski sobici v Ljubljani: »Sedemindvajseti marec 1941 me je našel v podstrešni študentski sobici v Ljubljani, v Slomškovi 7. Tam sva že nekaj let stanovala s tovarišem Janezom Petkom iz Frama pri Mariboru. Usoda naju je združila, ko sva februarja 1938 padla pri pravnozgodovinskem državnem izpitu.«

In tako se ustavimo pri najrazličnejših »markacijah« Kociprovega življenja, čeprav je roman postavljen v med- in povojni čas pisateljevega življenja.

Prva poglobljena »markacija«, o kateri je že bilo zapisanih nekaj vrstic, je gotovo obdobje otroštva in mladosti. Da ga je sok Slovenskih goric in Prlekije usodno zaznamoval, je razvidno iz večine njegovih del. Je pa bilo obdobje mladih let tisto, kjer je že nakazoval jezikovno talentiranost. V petem razredu je napisal pesem Materi, ki jo je učiteljica prebrala pred razredom, zanimala pa ga je tudi dramatika.

Naslednja »markacija« na pohodu po njegovem življenju pa je mesto Maribor ...

David Bedrač

Literarni dvojčki – 29

Groza na površini ogledal

(Beckett-Ionesco)

V zgodovini dramatike se je večkrat zgodila usodna prelomnica, s katero se je dramatika premaknila naprej, nove razsežnosti pa je običajno dobilo tudi gledališče, ki je s to literarno zvrstjo tesno povezano.

Na taki prelomnici zagotovo stoji irski pisatelj in dramatik Samuel Berclay Beckett, rojen 13. aprila 1906 v Dublinu, ki je pisal drame, romane, eseje, pesmi ter radijske in televizijske igre. Raznorodni opus pa je zaznamovala rdeča nit, ki je prišla v ospredje še zlasti na dramskem področju: človek

v svojem banalnem vsakdanjku, iz katerega ne najde rešitve. Pravzaprav se ves čas vrti okoli ene osi in ponavlja bivanjske vzorce.

Beckettova dramska besedila so vnesla revolucionarne novosti, ki so posledično močno spremenila tudi gledališki svet. Njegove drame so temeljile na posebnem gledališkem gibu in minimalizmu: ta se je izražal v majhnem številu igralcev, skoposti besed, situacij in zapletov, v preprosti kostumografiji in v minimalnih scenskih zahtevah.

A navidezni minimalizem je

razgrnil človeka tako v dramskem besedilu na papirju kot tudi v igri na odru. Razkrinkal ga je do podrobnosti. Človek, osamljeno bitje absurdov, ujeta v življenju nesmislov, se je razkrinkal v duševnem in fizičnem smislu. Nikamor in nikakor se ni mogel skriti ali česa zakriti – ne v knjigi ne na odru.

Prav gotovo med dramskimi besedili izstopa Čakajoč na Godota, v katerem osrednja lika Vladimir in Estragon sedita in čakata, da bo prišel Godot. Slednji nastopa kot simbol človeške pasivnosti, čakanja na nekaj ali nekoga, ki bo vnesel v prostor in čas spremembo, ki bo iztirjeno življenje človeka usmeril na pravi tir in prinesel prepotrebno spremembo. A se nič ne zgodi – niti prihod

Godota niti težko pričakovana sprememba. A vprašanje, ki ga s svojimi izjemnimi premiki na dramskem področju prinese Beckett, je: Ali je človek sploh sposoben spremembe in ali si le-to sploh zares želi?

Kako paradoksalno – iskati spremembo in se je hkrati brati; a slavni irski dramatik je, če se je bal sprememb ali ne, prinesel dramski zvrsti literarnih besedil in gledališču kot prostor, v katerem se leta realizirajo na odru, velike spremembe. Mnoge, prej za dramatik tako značilne poteze so zdaj povsem izginile, postale nepomembne, vstopile so nove. In tako se je počasi gradil pojem dramatike absurda, s katerim je bil neločljivo povezan še nekdo ...

David Bedrač

Iščete svoj stil

Rdeče-črna klasika v kombinaciji s športnim

Monika Kriznjak je 21-letna študentka logističnega inženirstva, ki se ljubiteljsko ukvarja z animacijo otrok. Njena velika ljubezen so tudi konji. Doma je v Pestikah, občina Zavrč. Želi si uspeti v svojem poklicu. Za akcijo Iščete svoj stil pa se je prijavila na pobudo sestre.

Monika ima mastno kožo, so pri pregledu kože ugotovili v kozmetičnem salonu **Neda**. Po površinskem čiščenju in odstranitvi odmrlih celic so ji posredovali še vrsto koristnih nasvetov za nego kože doma. Glede na naravo kože so ji priporočili tudi občasno globinsko čiščenje.

Danica Zorčič iz frizerskega salona **Stanka**, ki je oblikovala novo Monikino pričesko, je lase najprej osvetlila, nato pa uporabila še preliv platino blond. Postrigla jih je mladostno, skuštrano, posušila in oblikovala z roko s pomočjo gela in pearl stilerja.

Vizažistka **Minka Feguš** je Monikine oči močneje poudarila. Pri tem je uporabila temno zelene tone v prelivanju v svetlo zelene. V rahlo rdeče je obarvala tudi ličnice in ustnice.

»Rdeče-črna kombinacija, tako vsaj napovedujejo, bo letošnji zadetek v polno. V to modno barvno kombinacijo smo odeli tudi našo današnjo kandidatko Moniko. Glede na to, da je Monika študentka, ki se v prostem času ukvarja z animacijo otrok, ji je vsekar najbližji športni slog oblačanja. Športni slog se lahko začne in konča pri kavbojkah,



Monika prej ...



... in pozneje

majici, puloverju in jakni. Športnemu slogu pa lahko gremo naproti tudi s kakšnim bolj trendovskim oblačilom, ki nas s tem izstrelji iz množice enakih. Tako sem tudi pri Moniki želela doseči sproščen športni slog s pridihom aktualne mode.

K črnim hlačam modnega kroja iz moje omare sem poskala še ustrezno rdečo majico. Hlače so krojene v enem od aktualnih modnih krojev, ki se je iz športne mode preselil tudi v elegantna oblačila. Seveda govorimo o modelu hlač, ki je zelo širok v predelu bokov, ima podaljšan sedalni



del, od kolena do dolžine pa se ozko prilaga nogi. Majica je dokaj enostavnega kroja, sam material pa je tisti, ki ji doda funkcionalnost. Namreč majico iz viskozne pletenine z blagim leskom lahko kombiniramo tako s športnimi kot tudi z bolj elegantnimi kosi oblačil. Rdeči majici in črnim trendo-

vskim hlačam sem dodala zanimiv rdeč šal, ki se nikoli ne razvije, iz trgovine **Stik**. Ker pa

nas vremenske razmere opozarjajo, da bodo počasi prišli tudi hladnejši dnevi, je gotovo



Monika v oblačilih iz Mure, Sanjine omare, **Stika**, s torbico iz prodajalne **Modiana** in v čevljih iz **Alpine**.

potrebno v omari imeti tudi kakšno bundo oziroma toplo jakno, ki nas bo grela v hladnih dneh. Eno takšno v športnem slogu, ki je zelo hvaležen in večnamenski, sem našla v trgovini **Mura**. Zanimivo torbico v rdeči barvi sem našla v trgovini **Modiana**, čevlji pa so iz **Alpine**. Tako oblečena je naša kandidatka pripravljena za uživanje v sicer vsak dan krajših sončnih dnevih, ki so nam še ostali. Klasična črno-rdeča kombinacija, ki je sicer značilna za eleganco, je tokrat za razliko od tega, kar smo vajeni, predstavljena s športnimi kosi oblačil, je Monikino novo podobo podrobneje predstavila stilistka **Sanja Veličkovič**.

V kozmetičnem studiu **Olimpic** se je Monika odločila za terapevtsko masažo hrbtenice. Na masaži je bila prvič in je bila pozitivno presenečena na njenimi učinki oziroma počutjem. »Masaža je ena izmed najstarejših naravnih metod zdravljenja in ohranjanja zdravja. Učinki masaže so fizične in psihološke narave, zato dobro denejo prav vsakemu in vedno,« je o zdravljenih in pozitivnih učinkih masaže povedala **Silva Čuš**, vodja studija.

MG

Majšperk • Srečanje težkih invalidov

Ko bi le bil upokojevski dom kje bliže ...

Društvo invalidov Majšperk je pripravilo srečanje tistih invalidov, ki se čez leto zaradi bolezni ali gibalne oviranosti ne morejo udeležiti društvenih izletov in družabnih srečanj. Tiste, ki niso mogli priti, pa obiščejo doma.

Veliko invalidov je po domovih za ostarele in marsikdo želi, da bi bil ta dom bliže domačim, prijateljem in znancom, kajti veliko jih nima prevoznega sredstva, zato želijo, da bi se v domačem kraju našla sredstva za ustanovo zanje, saj bomo upokojevski dom počasi potrebovali skoraj vsi.

Prav to se je skoraj zgodilo **Mariji Rober** s **Ptujske Gore**, ki je zaradi bolezni ostala v postelji. Obiskala sem jo na domu in zgovorna gospa **Marija** mi je zaupala veliko stvari.

»Stara sem 83 let. Zaradi bolezni so me morali ponovno naučiti hoditi, domačo nalogo moram delati, vsak dan ponavljam poštevanko, najrajši pa se igram človek ne jezi se,« pove smeje.

»Imam štiri otroke in ti otroci so 'krivi', da ne živim v domu za ostarele kje daleč stran, ker tu okrog ni prostora. Rekli so, da bo vsak nekaj postoril, da bo očku oz. možu lažje. Res sem bila leto dni nepokretna, vendar so me z vajami in trdnjo voljo spravili tako daleč, da lahko s hujšo pridem z njihovim spremstvom celo do stranišča. Zelo sem jim hvaležna.«

Koliko ste bili stari, ko sta se poročila?

»Stara sem bila 23 let, letos bova praznovala 60 let skupne sreče! Kaj vse sva doživela skupaj! S kolesom sem se vozila v službo v Slovensko Bistrico, v tovarno perila. Preden pa sem se lahko izučila za šiviljo, sem morala od 1941. do 1942. leta na prisilno delo v Avstrijo, pazila sem otroke na kmetiji. Toda toliko so mi zaupali, da sem jih lahko med počitnicami pripeljala k nam domov in jim pokazala, kje sem doma. Po tej praksi sem se lahko izučila za šiviljo in dobila sem delo v **Delti**, kasneje pa v **TVI Majšperk**.

Skupno imam 29 let delovne dobe, potem pa mi je mož rekel, naj ostanem doma in čuvam najine štiri otroke. Pa še zidati smo pričeli svoj domek.«

Vsakemu človeku, še zlasti invalidu, lahko privoščim takšne družinske člane, toliko volje in požrtvovalnosti, kajti njihovi svojci se zavedajo, da bodo le s trdim delom dosegli, da bodo imeli njihovi najdražji kvalitetno življenje.

Na obisku pri zakoncih Gajšek

Pozvonim, tišina. Hiša je v

samem cvetju, iz vinograda se vonja grozdje laškega rizlinga, ki počasi dobiva zlato barvo, jabolane, hruške pripogibajo veje pod težo krasnih plodov. Koliko truda je bilo potrebnega, preden je vse to nastalo ... Iz razmišljanja me predrami trkanje po oknu. Stopim bliže in gospa **Pavla Gajšek** me povabi, naj vstopim: »Veste, vhodna vrata so vedno odprta, ker do njih vodijo stopnice, midva pa ne moreva po njih, zakleneva samo vrata hodnika.«

Pogled na človeka, ki sta v prosveti zelo veliko naredila, me je močno pretresel. Res so tu leta, tu je bolezen, pa tudi

z rožicami jima ni bilo vedno postlano. »Ne glejte tako žalostno, saj ni tako slabo. Dokler bova lahko, bova tako, potem pa v dom. Žena pravi, da bo morda do takrat tak dom že v našem **Majšperku**, drugače pa bova v **Kidričevem**,« pove **Slavko Gajšek**.

Kako zmoreta vse to sama, ju vprašam. »Kot vidite, sva oba na vozičkih, malo uporabljava še hojico, ostalo pa nama naredi hišna pomočnica. Tudi hčerki prideta, vendar sta **Sežana** oziroma **Nova Gorica** daleč, da bi bili tukaj vsak dan. Tudi vnuka naju rada obiščeta.«

Tudi vidva sta se udele-

žila srečanja težkih invalidov na Ptujski Gori. Kaj menita o takšnih srečanjih?

»Že prej smo se dobivali, vendar nama je v domu kulture na **Ptujski Gori** zelo všeč. Vesela sva, da nas tudi takšna družba vzame medse, ne čuti se nobene razlike med invalidi. Zelo nama je bil všeč duet, ki ni znal samo igrati in peti, privoščil nam je tudi ogromno smeha s svojimi šalami. Samo za trenutek sem bila žalostna, ko sta zaigrala in zapela 'Oj, mladost ti moja' in so po mozem licu polzele solze,« je povedala **Pavla Gajšek**.

Pavla Gajšek je učila v osnovni šoli v **Kidričevem** in potem v **Majšperku**, gospod **Slavko** pa je delal v **Talumu** v **Kidričevem**, izredno doštudiral za učitelja predmetnega pouka in 22 let poučeval v naši **Majšperški šoli**. Zgradila sta si prijetno hiško v **Stogovcih**, podedovala star vikend v **Naraplju**, ga obnovila in z veseljem prenekatero urico preživela v miru narave. Pred osmimi leti sta praznovala zlato poroko, vendar pravi gospa **Pavla**: »Ne dava se, dočakati jih morava vsaj 88.«

Mira Trifunac



Marija Rober

Foto: Mira Trifunac



Slavko in Pavla Gajšek

Foto: Mira Trifunac

Ptuj • Ob zaključku meseca požarne varnosti

Starejši - najobčutljivejši in najranljivejši

Izteka se oktober, mesec, ki mu gasilci dajejo posebno pozornost, saj izvajajo številne aktivnosti, namenjene širšemu krogu občanov. Kot prostovoljna in izrazito humanitarna organizacija svoje znanje in spoznanja nenehno ponujajo drugim. Letos so se posebej posvetili starejšim, saj sodijo med najranljivejše in požarno neosveščene osebe.

Ob zaključku aktivnosti ob mesecu požarne varnosti je podpredsednik Gasilske zveze Slovenije in predsednik regijskega sveta gasilcev podravske regije mag. Janez Merc poudaril: »Podatki kažejo, da je v požaru smrtnost starejših oseb večja kot med drugo populacijo. To velja predvsem za tiste, ki živijo sami, se težje gibljejo, slabše slišijo ali vidijo, so pozabljivi in podobno. Zato je bil letošnji mesec požarne varnosti posvečen predvsem starejši populaciji, osrednja letošnja tema pa je bila varnost in osveščanje starejših. V ta namen smo skupaj z Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje in Slovenskim združenjem za požarno varnost pripravili zloženko, plakat in multimedijsko predstavitev, ki nudijo več informacij o omenjeni tematiki.«

Kako pa ste gasilci usmerjali svojo dejavnost?

»Gasilska dejavnost je tudi sicer letos posebej usmerjena k starejšim. V domovih starejših so se ponekod že, ponekod pa se še bodo na sestankih z odgovorno in pooblaščenim osebo za varstvo pred požarom pogovorili o problematiki požarne varnosti. Tudi v gospodinjstvih, v sklopu katerih bivajo starejši, se je potrebno pogovoriti o problematiki požarne varnosti. Pri tem lahko domači koristno uporabijo zloženko, posvečeno letošnjem mesecu požarne varnosti.«

Gasilci pa ste v tem mesecu aktivni tudi na drugih področjih ...

»Okrepili smo nekatere svoje redne aktivnosti, kamor sodijo dnevi odprtih vrat, pregledi

hidrantnega omrežja in gasilnikov, prikazne vaje, sodelovanje s šolami, predstavitve in nastopanje v medijih in podobno.«

Zagotovo ni naključje, da so v tem mesecu potekali tudi dnevi zaščite in reševanja ...

»Ti so bili od 15. do 17. oktobra v Novem mestu, na njih pa so sodelovali vsi, ki delujejo ali so povezani v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Tam je bil tudi posvet z župani, na katerem so predstavili novosti v sistemu zaščite in reševanja, naloge lokalnih skupnosti in tudi smer razvoja dejavnosti. Drugi posvet je bil organiziran za ravnatelje osnovnih šol s poudarkom na vseh nalogah, ki izhajajo iz zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, posebej pa je bil predstavljen nov izbirni predmet 'varstvo pred nesrečami'. Prestavljena je bila tudi dejavnost Uprave za zaščito in reševanje ter dejavnost vseh organizacij in društev, ki se vključujejo v zaščito in reševanje, na ogled pa je bila tudi ponudba vozil in opreme za te namene.«

Aktivni so bili tudi v posameznih gasilskih društvih na terenu ...

»V društvih so izvedli vrsto gasilskih vaj, promocijskih in drugih dejavnosti, kjer je prišla do izraza gasilska inovativnost. Občane smo povabili, da se nam priključijo, kjer koli smo se pojavili, kajti vsi vemo, da se ne učimo le za sebe, ampak za vas in vse nas. Hkrati bi radi čim bolj usposobili vse občane za varno življenje. Zato se ni treba izmikati priložnosti, da bi videli ali izvedeli kaj novega,



Foto: M. Ozmeč

Podpredsednik GZS, mag. Janez Mera: »V požaru je smrtnost starejših oseb večja kot med drugo populacijo, zato se je treba tej populaciji posebej posvetiti.«

da ravnamo bolj varno. Občani, pozivam vas, da pridete h gasilcem, da ti ne bodo rabili hiteti na 'delo' k vam. V podravske regiji pa smo izvedli tudi regijsko tekmovanje gasilcev v vseh kategorijah, kjer so gasilci prikazali dobro znanje in primerno usposobljenost.«

Torej ste z letošnjimi aktivnostmi v mesecu požarne varnosti zadovoljni?

»Moja ocena meseca požarne varnosti je zelo dobra. Sporočilo vsem, ki spremljajo gasilsko dejavnost, pa je, da se za pomoč gasilcev ni treba bati, da pa bo uspeh popoln, je potrebno tudi sodelovanje občanov. Če gredo ljudje mimo poškodovanega ali nesreče, kot se je to pripetilo v Qlandii, kjer je kar 30 ljudi šlo mimo uprizorjene nesreče, ne da bi pomagali, potem kljub dobri reševalni službi ni dovolj možnosti za preživetje poškodovanih. Do prihoda reševalcev je treba izkoristiti dragocen čas, saj je lahko naša neodgovornost za prizadete in poškodovane pogubna, kot je

pogubno življenje, ki ne upošteva dobre prakse reševalnih služb.

Kako varni bomo, je vedno najprej odvisno od nas samih in nato od dobro organiziranih in usposobljenih gasilcev, bolničarjev in reševalcev. Šele oboje predstavlja varnost, vse drugo lahko reši le sreča. Preventivni pomen meseca požarne varnosti in izredne angažiranosti gasilcev bo dosegel svoj namen, če bomo pravočasno v akcijo vključili čim širši krog javnosti in če bodo temu sledila tudi dejanja.

Kljub temu da govorimo o mesecu požarne varnosti, pa naj ne bo odveč ugotovitev, da je ta mesec le pika na »i« in da je ta mesec vsak dan, vse leto. O ustrezni varnosti je treba misliti že takrat, ko jo imamo, in ne šele tedaj, ko smo ogroženi. Za mnogo dejavnikov naše varnosti odgovarjamo sami, neodgovoren odnos za marsikoga pomeni pogubo, prepozna spoznanja pa izgubo.«

M. Ozmeč



Foto: M. Ozmeč

V gasilskih društvih so izvajali vrsto različnih vaj in prikazovali reševanje ljudi iz objema ognjenih zubljev ter uničujočega dima.

Prireditvenik

Petek, 30. oktober

- 10.00 pri gradu Ormož, celodnevno potepanje po občini Ormož s predstavitvijo programa martinovanja
- 14.00 na starem pokopališču na Ptuj, komemorativna svečanost ob dnevu spomina na mrtve
- 15.30 izpred občine Hajdina, tradicionalni pohod na Donačko goro v org. PD Hajdina – prireditve ob občinskem prazniku
- 16.50 Bresnica, pri trsničarski zadrugi Žiher bo gasilska vaja PGD Bresnica, GZ Ormož in sosednjih društev
- 17.00 telovadnica OŠ Hajdina, Občinsko prvenstvo v malem nogometu za veterane v org. ŠZ Hajdina – prireditve ob občinskem prazniku
- 18.00 Kog, v avli osnovne šole, literarni večer z Manco Košir v organizaciji TD Kog. Gostja večera bo Ifigenija Simonović
- 10.00 do 12.00 Mladinski center Ormož, kreativna delavnica in kosternejev piknik

Sobota, 31. oktober

- 9.00 Goja center Hajdoše, Občinsko prvenstvo v tenisu za dvojice – člani v org. Tenis kluba Skorba – prireditve ob občinskem prazniku
- 10.00 strelski poligon na Zg. Hajdini, občinsko prvenstvo v streljanju (tarča in glinasti golobi) v org. LD Borisa Kidriča Hajdina – prireditve ob občinskem prazniku
- 10.00 Trg osvoboditve v Lenartu, pohod po občini Lenart
- 10.00 Športna dvorana Lenart, tretji turnir v malem nogometu
- 10.00 na pokopališču v Gorišnici, komemoracija ob dnevu mrtvih
- 18.00 Ptuj, Belšakova ulica 71, prostori Krščanske adventistične cerkve, proslava ob dnevu reformacije, nastopajo: Vokalna skupina Maran-atha, Moški pevski zbor Jezero in Luka Lavrinšek
- 20.00 CID Ptuj, koncert – Tolkalski trio Ahimsa in Bajsa Arifovska (Nino Mureškič – tolkala, Andrej Hrvatin – tolkala, Damir Mazrek – tolkala, Bajsa Arifovska – klarinet, kaval, tambura, gajda, violina, saksofon)
- 22.00 Vinoteka hotela Ormož, Halloween party Mladinskega centra Ormož in Kluba ormoških študentov

Nedelja, 1. november

- 11.00 pokopališče v Markovcih, komemoracija ob dnevu mrtvih

Ponedeljek, 2. november

- 17.00 Lenart, avla osnovne šole Lenart, predstavitev zbornika Žive sledi ob 250-letnici šolstva v Lenartu in odprtje razstave

Kino Ptuj in Center interesnih dejavnosti

- 30., 31. oktober in 1. november, petek, sobota in nedelja ob 19. uri: romantična komedija Grda resnica; ob 21. uri: Art program – biografska drama Coco Chanel

Program TV Ptuj



Sobota ob 21.00 in nedelja ob 10.00: Promocija Ptuja – mesta kulture in stoterih zakladov. Razstava o škotski plemiški rodbini Leslie. Lidija Majnik prejela Čopovo diplomu. Ptujška klet prepoznana v svetovnem merilu. Sprejem učencev in mentorjev Glasbene šole Karola Pahorja Ptuj; Plesna sekcija DPD Svoboda Ptuj praznuje petdeset let. Odprta poslanska pisarna stranke Zares. Novos na Ptuj – Akademija Mestnega gledališča Ptuj. Večer z režiserko Branko Bezeljak. Produkcija Videofon predstavlja dokumentarni film Belo zlato. Revija Monitor predstavlja novosti iz sveta elektronike. Spomin na mrtve. Z glasbo v sobotni večer.

ASFALTIRANJE
WILLIAMS d.o.o.
GSM.: 051 626 075, 041 345 711
E-mail: asfalti@williams.si
www.williams.si

ZOBNA ORDINACIJA
dr. Zdenka Antonoviča v Krapini,
M. Gubca 49, ordinira vsak dan po dogovoru. Vse informacije po ☎.
0038549 372-605

ROLETARSTVO ARNUŠ
PVC okna, vrata, senčila, komarniki, garažna vrata
Ivan Arnuš, s.p. | Mariborska cesta 27b | 2250 Ptuj
02 788 54 17 | 041 390 576 | fax: 02 788 54 18
www.roletarstvo-arnus.si | info@roletarstvo-arnus.si

CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI
CERO Gajke v Spuhlji
Dornavska cesta 26
2250 PTUJ
Telefon: 02 780 90 33
CISTO MESTO
ZBIRNI CENTER
za individualni dovoz odpadkov
V ponedeljek 2.11.2009 prehajamo na zimski obratovalni čas:
vsak delovnik 8:00 do 17:00,
sobota 8:00 do 14:00.

ARHITEKTONSKI ATELJE
FRANC ČIŽEK, prof. univ. dipl. ing. arh.
MARIBOR, Pod gradiščem 26 / ☎ 051 602 086
Projektiranje stanovanjskih hiš in vikendov,
gospodarskih in poslovnih objektov, delavnic,
lokalov in vseh vrst drugih stavb za gradbeno
dovoljenje - legalizacije vseh vrst objektov
Pokličite nas in poslali vam bomo ponudbo!
Ugodne cene s posebnimi popusti!

**Občina Sveti Andraž v Slovenskih goricah
Župan**

Na podlagi 60. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07 in 70/08 ZVO-1B) in 30. člena Statuta Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 29/07), Občina Sveti Andraž v Slovenskih goricah objavlja

JAVNO NAZNANILO

o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta za del območja urejanja P2-S3/1 Vitomarci (prva faza)

1. Javno se razgrne dopolnjeni osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta za del območja urejanja P2-S3/1 Vitomarci (prva faza) (v nadaljnjem besedilu: podrobni načrt), ki ga je pod številko 16065-09-OPPN/GK izdelala družba TMD Invest, d. o. o., Ptuj.

2. Sklep o začetku priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta za del območja urejanja P2-S3/1 Vitomarci (prva faza) (Uradni vestnik Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah, št. 15/2009, z dne 25. 5. 2009) določa, da občina z javnim naznanilom na krajevno običajen način in v svetovnem spletu obvesti javnost o javni razgrnitvi in javni obravnavi dopolnjenega osnutka podrobnega načrta.

Podrobni načrt obravnava območje s površino 3.884 m² in obsega zemljišče s parcelnimi številkami 290/1 in 290/2, obe k. o. Vitomarci. Na območju prve faze je predvidena postavitev štirih enostanovanjskih stavb.

3. Javna razgrnitev podrobnega načrta bo v času od ponedeljka, 9. 11. 2009, do vključno srede, 9. 12. 2009, v prostorih Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah (sejna soba).

4. V času javne razgrnitve bo javna obravnava podrobnega načrta izvedena v sredo, 18. 11. 2009, ob 16. uri, na sedežu Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Vitomarci 71.

5. V času javne razgrnitve lahko vsi zainteresirani podajo pisne pripombe in predloge k razgrnjenemu podrobnemu načrtu na naslov Skupna občinska uprava, Mestni trg 1, 2250 Ptuj, ali pa jih na razgrnitvenem mestu vpišejo v knjigo pripomb. Rok za dajanje pripomb poteče s potekom javne razgrnitve.

6. Javno naznanilo se objavi v časopisu Štajerski tednik in na spletnem naslovu občine: www.sv-andraz.si.

Številka 350-4/2008-6
Datum 27. 10. 2009

**župan
občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah
Franci Krepša**

Na podlagi 60. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07 in 70/08 ZVO-1B) in 23. člena Statuta Mestne občine Ptuj (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 9/07), Mestna občina Ptuj objavlja

JAVNO NAZNANILO

o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta za poselitveno območje P11-S6/II Rabelčja vas – zahod (severno od Ulice 5. prekomorske), sprememba 2008

1. Javno se razgrne dopolnjeni osnutek sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta za poselitveno območje P11-S6/II Rabelčja vas – zahod (severno od Ulice 5. Prekomorske), sprememba 2008 (v nadaljnjem besedilu: sprememba ZN), ki ga je pod številko 2008/ZN-116 izdelala družba Urbis, d. o. o., Maribor.

Sočasno se razgrne tudi okoljsko poročilo, ki ga je za spremembo ZN izdelala družba Vodnogospodarski biro Maribor, d. o. o., Maribor, pod številko 3110/08, v januarju 2009 in dopolnjeno v juniju 2009.

2. Območje sprememb ZN je določeno z mejo območja urejanja, ki zajema celotne zemljiške parcele št. *112/1, *189, 566/14, 566/15, 566/40, 566/45, 620/5, 621/1, 622/1, 622/2, 624/1, 625/2, 995/8 in dele zemljiških parcel št. 564/6, 564/8, 566/5, 566/42, 566/44, 602, 603, 605, 606/6, 618/1, 618/2, 620/6, 623/5, 623/6, 627/5, 629/8, 630/2, 706/12, 995/15, 1005, vse k. o. Krčevina pri Ptuj. Površina območja sprememb ZN meri približno 7 ha.

Na območju sprememb ZN je predvidena izgradnja 32 večstanovanjskih stolpičev (vila blokov), dveh stanovanjskih blokov (vsak po tri lamele), pet podzemnih garaž za potrebe parkiranja za vse načrtovane objekte ter pripadajoče energetske in komunalne infrastrukture, skupaj z ureditvijo prometnih, zelenih in drugih površin.

3. Javna razgrnitev sprememb ZN bo v času od ponedeljka, 9. 11. 2009, do vključno srede, 9. 12. 2009, v prostorih Mestne občine Ptuj, v sprejemni pisarni (vhod z vogala).

4. V času javne razgrnitve bo javna obravnava sprememb ZN in okoljskega poročila izvedena v sredo, 25. 11. 2009, ob 16. uri na sedežu Mestne občine Ptuj, soba št. 8/1 (velika sejna soba).

5. V času javne razgrnitve lahko vsi zainteresirani podajo pisne pripombe in predloge k razgrnjenemu gradivu na naslov Skupna občinska uprava, Mestni trg 1, 2250 Ptuj, ali pa jih na razgrnitvenem mestu vpišejo v knjigo pripomb. Rok za dajanje pripomb poteče s potekom javne razgrnitve.

6. Javno naznanilo se objavi v časopisu Štajerski tednik in na spletni strani Mestne občine Ptuj (www.ptuj.si).

Številka 3505-7/2008
Datum 26. 10. 2009

**dr. Štefan Čelan,
župan
Mestne občine Ptuj**

*Ugasnil blesk
je besedi,
drhti, drhti tišina ...*



SPOMIN

Janez Pičenko

29. 10. 2004 - 29. 10. 2009

Dragega pokojnika se nežno spominjamo ...
Iskrena hvala vsem, ki z nami delite svoje spomine in mu prižigate sveče!

Žena Karolina z vso družino

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
solza, žalost in bolečina
te zbudila ni, ostala je le praznina,
ki hudo boli.*



SPOMIN

Dne 28. oktobra 2009 je minilo 5 let, ko nas je zapustil dragi ati in dedi

Alojz Podhostnik

Hvala vsem, ki stojite ob njegovem grobu in mu prižigate svečko.

Tvoji dragi: sinova Robert in Aljoša, hči Petra ter vnukinja Tamara

Sava GTI je uspešno podjetje na področju izdelave gumeno-tehničnih izdelkov za avtomobilsko industrijo. Delujemo v okviru Poslovne skupine SAVA.



K uspešnemu poslovanju so zraven dolgoletnih izkušenj v gumarstvu, lastnega razvoja in inovativne kulture najzaslužnejši zaposleni.

Za doseganje zastavljenih ciljev potrebujemo novega sodelavca ali sodelavko za področje razvoja.

**K sodelovanju vabimo kandidate,
ki jih zanima delo**

KONSTRUKTERJA - PROJEKTANTA

in imajo

- univerzitetno izobrazbo strojne smeri,
- znanje konstruiranja s programom Catia,
- znanje angleškega in nemškega jezika.

Cenimo: samostojnost, komunikativnost, etičnost in prijaznost, objektivnost, samostojnost pri uvajanju novih metod dela.

Če ste se prepoznali v naših pričakovanjih in željah, ste pripravljeni sprejeti izziv, pošljite ponudbo z dokazili do 13. 11. 2009 na naslov:

Sava-GTI, d. o. o., Rogozniška c. 32, 2250 Ptuj.

Vaše ponudbe bomo obravnavali zaupno in vas obvestili o izbiri v 30 dneh po odločitvi.

**GOTOVINSKI KREDITI
DO 10 LET**

ZA VSE ZAPOSLENE, TUDI ZA DOLOČEN ČAS, TER UPOKOJENCE, do 50 % obremenitve, obveznosti niso ovira. Tudi krediti na osnovi vozila in leasingi. Možnost odplačila na položnice, pridemo tudi na dom. NUMERO UNO, s. p., Mlinska 22, 2000 Maribor. 02 / 252 48 26, 041 750 560.

**ELEKTROMEHANIKA GAJSER
ULICA ŠERCERJEVE BRIGADE 24,
PTUJ / TURNIŠČE**

Previjanje elektromotorjev vseh vrst, tudi za pralne stroje, popravila transformatorjev in raznih gospodinjstkih aparatov. Zelo ugodne cene! 788-56-56

GOTOVINSKA POSOJILA

MEDIAFIN KOM d.o.o., Dunajska 21, Ljubljana

Maribor

tel.: 041/ 830 065

02/ 252 41 88

Delovni čas: od 8.00 do 16.00

REALIZACIJA TAKOJ!!

**KREDIT ZA VSE
UPOKOJENE
DO 700 EUR
NA POLOŽNICE.**

**NUDIMO TUDI OBROČNO
ODPLAČEVANJE VAŠIH NAKUPOV.**

Tel.: 02/252-46-45, GSM:040/187-777

**ODSTOP d.o.o.
Jurčičeva 6 (pasaza), Maribor**

**Razpored dežurstev
zobozdravnikov**

Petek, od 13.00 do 19.00 ure

Sobota, od 7.00 do 12.00 ure

Velimir Trifunac, dr.dent. med.

V Majšperku

www.radio-tednik.si

*Kako srčno si si želel,
da še med nami bi živel,
smo vsi se borili, da zdravje bi ti ohranili.
Smrt je hotela, te prezgodaj nam je vzela.
Za vse, kar storil si za nas,
vedno hvaležen ti bo vsak od nas.*



SPOMIN

Boleč je spomin na 1. november, ko si nas pred 10 leti za vedno zapustil, naš dragi

Franc Medved

IZ LOVRENCA NA DRAVSKEM POLJU 59

Hvala vsem, ki stojite ob njegovem grobu, mu prižigate svečko in ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi tvoji

*Odšla si tja, kjer ni solza,
ni trpljenja, ne gorja,
ostala nam je le bolečina,
v srcih naših je praznina!*



ZAHVALA

ob boleči izgubi drage mame, babice, tašče in sestre

Ivane Dajčar

IZ MOŠKANJCEV 77

Iskrena hvala vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, Janku Kelencu za odigrano Tišino ter vsem ostalim za iskreno dobroto in pomoč.

Hčerka Ivanka z družino

*Usoda je hotela to,
da ustavi se srce mlado.
Zdaj ostaja praznina,
v srcih naših je bolečina.*



V SPOMIN

Stanko

1929 - 1974

Darko

1962 - 2008

Ljubec



Vajini najdražji

ZAHVALA

Vladimir Slodnjak st.

(1931 - 2009)

V SPOMIN

Jože Bezjak

(1954 - 2004)

Ljudmila Slodnjak

(1924 - 1999)

*Ločitev od nam dragih nas prizadene,
še težja je bol, kadar smrt nam jih vzame.*

*Učitelj - življenja - nas bridko uči,
brez solz in trpljenja se ne živi!*

Na juršinskem pokopališču smo se 24. septembra poslovili od našega očeta, tasta, dedka in pradedka Vlada Slodnjaka, st. iz Kukave 24.

Čutimo dolžnost, da se zahvalimo za iskreno pomoč sorodnikom, sosedom, prijateljem, vaščanom Kukave in rodnih Bodkovcev, LD Juršinci za vzorno opravljen lovski pogreb, moški pevski skupini iz Dornave, rogistom Zveze lovskih družin Ptuj-Ormož, instrumentalnemu kvartetu iz Ormoža, Društvu rojaka Janeza Puha iz Juršincev, kolektivnu Gradbenega podjetja Ptuj in MTB Maribor, govornici Veri, Društvu upokojencev Juršinci, osebju kirurškega in internega oddelka Bolnišnice Ptuj, dr. Jazbecu, dr. Brenčiču, g. župniku, vsem nosilcem simbolov in praporov LD. Hvala za vence, cvetje, sveče, svete maše, pisno ter ustno izrečene besede sočutja - prav vsem in vsakemu posebej - hvala, da ste našega očeta v tako velikem številu, od blizu in daleč, pospremili na zadnji, najdaljši poti.

Ob tej priložnosti se z žalostjo v srcu spominjamo nam dragih in spoštovanih, minilo je 10 let od smrti naše mame *Ljudmile Slodnjak* in 5 let od smrti *Jožeta Bezjaka*.

Hvala vsem, ki stojite ob njihovih grobovih in z iskreno mislijo počastite spomin na njih!



Žalujoča družina

SAMOPLAČNIŠKA ZOBNA ORDINACIJA
dr. dent. med. Zvonko Notesberg
Trajanova 1, Ptuj (ob Mariborski cesti), tel.: 02 780 67 10
ZOBNOPROTEČNI NADOMESTKI V 5 DNEH
možnost obročnega odplačila

UGODNA POSOJILA
Solis d.o.o.
Razlagova 24, Maribor
02/2280110

Bolj ko bo cenjena stroka, manj bo škode

Čeprav je večina streh, ki so bile uničene oziroma poškodovane v lanskoletnem katastrofalnem neurju s točo, v glavnem že popravljenih, s tem stisk ljudi še ni konec. Nemalo oškodovancev je imelo smolo tako pri izvajalcih del kot tudi pri izbiri materialov, delo in material so naročili pri nestrokovnih osebah, ne da bi se predhodno posvetovali pri pravih strokovnjakih za tovrstna dela, zdaj pa iščejo pomoč na številnih naslovih, pogosto nepravih.

Znanje za pravilno izvedbo del na strehi je še kako pomembno, saj gre za delo, ki naj bi bilo opravljeno za več desetletij, opozarja **Janez Sevšek**, sodni izvedenec in cenilec za obrtne dejavnosti stavbnega kleparstva in krovstva, ki ima zaradi nestrokovnih izvajalcev in uporabe nepravilnega materiala veliko dela tudi z oškodovanci na Ptujskem, saj iščejo pravico zaradi nestrokovno izvedenih del in vgradnje slabih materialov.

Naravno ujmo in nesrečo ljudi, ki so ostali brez strehe, so nekateri izrabili, pa tudi sicer so splošne razmere na področju gradbeništva prostor za številna nečedna početja. Pri svojem delu se Sevšek srečuje z nestrokovno opravljenim delom, pa tudi sami nadzori so premalo strokovni, ugotavlja. Pri tem bi lahko veliko naredila tudi država, a nima volje za to. Prav tako je pomanjkanje volje za drugačno ravnanje - za ravnanje v korist občanov - zaslediti tudi v občinah, kjer je lani pustila toča. Dobrodošlo bi bilo

strokovno telo, ki bi pomagalo ljudem, ko so se znašli v hudi stiski, saj so čez noč ostali dobesedno brez strehe nad glavo, da bi se lahko pravilno odločili glede strokovne sanacije streh.

Pregleda potrebne tudi na videz nepoškodovane strehe

Strokovne nadzore opravljajo ljudje, ki nimajo ustreznih delovnih izkušenj, ne poznajo postopkov izvedbe del in tudi ne materialov, s čimer pogosto zavajajo naročnike in izvajalce del. Vgrajujejo se materiali, ki niso preizkušeni in celo obremenjujejo naše naravno okolje, kot na primer pločevinaste strehe, ki v drugih državah niso dovoljene.

Lanskoletno neurje s točko je dodobra preizkusilo sleherno kritino. »Strokovnjaki s tega področja smo pregledali veliko streh,« pravi Sevšek, »in ugotovili, da je vsaka kritina deformirana na svoj način.

Čeprav so pločevinaste kritine navidezno manj poškodovane, podrobnejši pregledi pokažejo večje deformacije na spodnji strani kritine, kjer se pojavljata kondenz in rja, zato bi bilo potrebno pregledati sleherno streho in oceniti nastalo škodo. Maršikateremu problemu, ki se pojavlja po obnovi streh, bi se bilo mogoče izogniti, če bi bile poškodovane strehe pred sanacijo pregledane in če bi bili pred prekrivanjem strehe izvedeni tudi potrebni večji strokovni posegi glede na deformacijo osnovne strešne konstrukcije.

Pogoste so napake tudi pri samem prekrivanju, ker izvajalci del in stranke same podcenjujejo izravnavo osnovne strešne konstrukcije in obnem podkonstrukcije. »To je postavka, ki vzame precej časa in zahteva tudi dodatna finančna sredstva, kar je zagotovo breme za vsakega, ki se mora odločiti za takšne posege pri obnovi svojega doma oziroma strehe. Vsaka strešna kritina mora biti neobremenjeno položena na ravno po-



Foto: Črtomir Goznik
Janez Sevšek, sodni izvedenec in sodni cenilec: "Na Ptujskem so bile nestrokovno izvedene številne sanacije streh."

vršino, saj se s tem zagotavlja tudi daljša življenjska doba materialov oziroma njihova obstojnost le. Garancije na poškodovane kritine so zelo vprašljive, zato je nujno, da se pred vsakim posegom na strehi predhodno opravi strokovni pregled predvidene izvedbe del kot tudi predaja del. Pred dokončanjem sanacije je priporočljivo opraviti tudi strokovni pregled opravljenega dela z zapisnikom, šele po primopredajnem zapisniku pa opraviti tudi dokončno plačilo.

Ljudje so prepuščeni sami sebi

V iskanju pravice zaradi nestrokovno izvedenih sanacij streh so ljudje v glavnem prepuščeni sami sebi. Čeprav trkajo na številna vrata, ponavadi ne odprejo pravih, ker jih večina, na katere se obračajo, pošiljajo k inšpektorjem ali tudi k odvetnikom. Po neki oceni so se ljudje v 40 odstotkih odločili za cenejše variante sanacije, za izvedbo del mimo strokovnjakov in z vprašljivimi izvajalci. Janez Sevšek, pravi, da je tudi tem ljudem mogoče pomagati, četudi so dela zaupali neregistriranim in nestrokovnim izvajalcem, ki so izrabili nesrečo ljudi in izkoristili priložnost za hiter zaslužek. Sodni izvedenci in sodni cenilci so tisti, ki ocenijo škodo zaradi

slabe izvedbe del. Doslej se je samo nanj obrnilo več kot 40 prizadetih občanov iz Ptuja in okolice. V večini primerov so se zadeve končale, preden so prišle na sodišče. Kot neodvisni strokovnjak, poslan od države, z zaprisego se trudi vse te probleme rešiti na strokovni ravni. V 90 odstotkih se zadeve končajo v korist prizadetih, izvajalci del ugotovljene napake ponavadi v kratkem času po naroku tudi odpravijo, saj neodvisnemu strokovnemu mnenju ne morejo oporekati. Za izvajalce, ki dela niso opravili strokovno, je najcenejša varianta, da se udeležijo naroka, ki ga razpišejo sodni izvedenci in sodni cenilci, kjer se tudi dogovorijo za rok, v katerem bodo napake odpravili. Pravedanje prinaša samo dodatne stroške.

Bolj ko bodo ljudje upoštevali stroko, manj bo škode ob vseh neurjih, ki se bodo še dogajala.

MG

UZANCA d.o.o.
PE Ormoška c. 81/b, 2250 PTUJ,
tel.: 02 749 20 30

Originalni nadomestni deli znamke **BOSCH**
Tehnika za življenje

za vsa osebna in tovarna vozila (akumulatorji Bosch, brisalniki Aerotwin, vžigalne in ogrevalne svečke, zavorni sistemi, filtri, avtoelektrika, itd.)

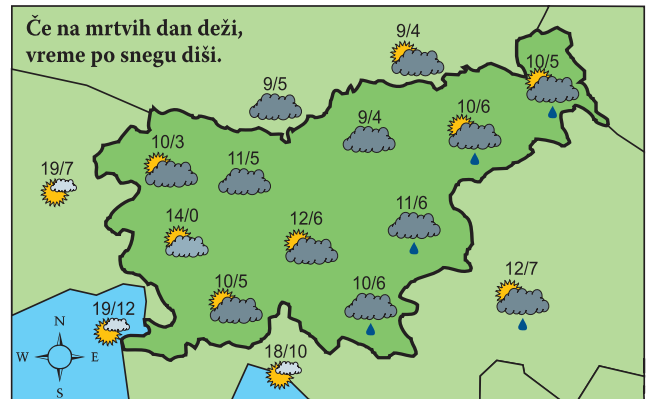
S tem kuponom 15% POPUST



Foto: Črtomir Goznik

Za prekrivanje streh je potrebno uporabiti naravne materiale, pločevinaste strehe v naše okolje ne sodijo. Drugje so prepovedane, ne pa tudi v Sloveniji.

Napoved vremena za Slovenijo



Danes bo zmerno do pretežno oblačno in povečini suho. Več sončnega vremena bo na Primorskem, kjer bo še pihala zmerna burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 8, na Primorskem okoli 12, najvišje dnevne od 8 do 13, na Primorskem okoli 18 stopinj C.

Obeti

V soboto in nedeljo bo precej jasno in hladneje. Zjutraj bo ponekod po nižinah megla. V izpostavljenih legah bo možna slana. Burja na Primorskem bo v soboto oslabela, v nedeljo pa ponehala.

Črna kronika

Trčil v pešca in odpeljal naprej

20. oktobra ob 16.30 je neznan voznik vozil osebni avtomobil slovenjgraškega registrskega območja po Potrčevi cesti v Ptuj, iz smeri Slomškove ulice proti Slovenskogoriški cesti. Z vozilom ni vozil po desni strani smernega vozišča in na takšni oddaljenosti od njegovega roba, da bi promet varno in neovirano potekal. Izven vozišča je zapeljal na avtobusno postajališče, kjer je trčil v 45-letnega pešca iz Ptuja, ki je stopil s pločnika na avtobusno postajališče in je nameraval prečkati vozišče. Po prometni nesreči je voznik s kraja odpeljal. V prometni nesreči je bil pešec hudo telesno poškodovan in je iskal pomoč v SB Ptuj.

Trčila v kolesarja

23. oktobra ob 7.25 je 66-letni moški iz bližine Ptuja vozil kolo po lokalni cesti iz smeri Skorbe proti cesti Ptuj-Slovenska Bistrica. Ko je pripeljal do križišča s prednostno cesto, je z njegove desne strani, iz smeri Slovenske Bistrice, pripeljala 38-letna voznica osebnega avtomobila Citroen saxo iz okolice Ptuja. V križišču je voznica osebnega avtomobila pričela zavirati, vendar trčenja ni mogla preprečiti. Z osebnim avtomobilom je trčila v desni bok kolesarja, ki je utrpel hudo telesno poškodbo in je bil z reševalnim vozilom odpeljan v SB Ptuj.

Neprevidno na prednostno cesto

27. oktobra ob 13.10 je 84-letni moški iz bližine Maribora vozil osebni avtomobil Daewoo lanos po lokalni cesti iz smeri Cirkovc proti cesti Ptuj-Pragersko. Ko je pripeljal do križišča s prednostno cesto, je zapeljal v križišče in pričel zavijati levo, v smer Pragerskega. V tem trenutku je iz smeri Pragerskega pripeljal 67-letni voznik motornega kolesa Honda NT 700 VA deauville. Kljub umikanju v levo je trčil v levo bočno stran osebnega avtomobila. V trčenju je voznik motornega kolesa padel po vozišču. V prometni nesreči je bil hudo telesno poškodovan in je bil z reševalnim vozilom prepeljan v SB Ptuj. Zaradi suma storitve povzročitev prometne nesreče iz malomarnosti bodo policisti zoper voznika osebnega avtomobila podali kazensko ovadbo pristojnemu državnemu tožilstvu.

Besedni spor prerasel v napad z nožem

24. oktobra okoli 1.40 je pred gostinskim lokalom v okolici Slovenske Bistrice prišlo do spora med dvema moškima iz okolice Slovenske Bistrice oz. iz Ptuja, starima 45 in 29 let, in moškima iz okolice Celja, starima 20 in 26 let. Verbalni spor je prerasel v prepiranje, v katerem je 20-letni moški z nožem trikrat zabodel 45-letnega moškega, 29-letnega pa je porezal po roki. Moška iz okolice Celja sta se nato s kraja dejanja skupaj s še tremi znanci odpeljala z osebnim avtomobilom. Ob 2.20 so policisti Policijske postaje Slovenske Konjice v Slovenskih Konjicah ustavili omenjeni osebni avtomobil. V postopku so našli žepni nož in ga zasegli, moška iz okolice Celja pa so pridržali. Zaradi suma hude telesne poškodbe in lahke telesne poškodbe bodo zoper 20-letnega podali kazensko ovadbo pristojnemu državnemu tožilstvu.

Obiščite nas na **ORMOŠKI 5, Ptuj**

Sejamski popust na določeno stavbno pohištvo*

-10% za vplačila do 20.11.2009

*podrobnosti o akciji izveste v salonu

TULIP projekti d.o.o. 051/61-74-71; 02/620-97-94
www.tulip-projekti.si, po: 9-20, to-če: 9-17, pe: 9-13

STE POŠKODOVANI? ZAHTEVAJTE ODŠKODNINO!

POVRAČILO 080 18 17

PE PTUJ, Trstenjakova ul.5 (TPC Domino)

GOTOVINSKI KREDITI!